

TOIMINTA JA HALLINTO 2007:6

*Oikeusministeriön tulostavoitteet
vuonna 2007*

OIKEUSMINISTERIÖN TOIMINTA JA HALLINTO 2007:6

*Oikeusministeriön tulostavoitteet
vuonna 2007*

OIKEUSMINISTERIÖ
HELSINKI 2007

ISSN 1458-6436
ISBN 978-952-466-495-0 (nid.)
ISBN 978-952-466-496-7 (PDF)
Oikeusministeriö
Helsinki

KUVAILULEHTI

OIKEUSMINISTERIÖ

Julkaisun päivämäärä
30.1.2007

Tekijät (toimielimestä: toimielimen nimi, puheenjohtaja, sihteeri) Oikeusministeriö	Julkaisun laji Tulostavoiteasiakirja		
	Toimeksiantaja		
	Toimielimen asettamispäivä		
Julkaisun nimi Oikeusministeriön tulostavoitteet vuonna 2007			
Julkaisun osat			
Tiivistelmä Julkaisu sisältää ministeriön ylimmän johdon katsauksen vuoden 2007 keskeisiin tavoitteisiin sekä ministeriön osastojen ja kansliapäällikön alaisten erillisyyksiköiden tulostavoitteet sekä ministeriön resurssit vuodelle 2007.			
Avainsanat: (asiasanat) Tulosohjaus, tulosneuvottelut			
Muut tiedot OM 7/013/2007			
Sarjan nimi ja numero Oikeusministeriön toiminta ja hallinto 2007: 6	ISSN 1458-436	ISBN 978-952-466-495-0 (nid.) 978-952-466-496-7 (PDF)	
Kokonaissivumäärä	Kieli suomi	Hinta	Luottamuksellisuus julkinen
Jakaja Oikeusministeriö	Kustantaja Oikeusministeriö		

PRESENTATIONSBLAD

JUSTITIEMINISTERIET

Utgivningsdatum
30.1.2007

Författare (uppgifter om organet: organets namn, ordförande, sekreterare) Justitieministeriet	Typ av publikation Dokument med resultatmålsättningar		
	Uppdragsgivare		
	Datum då organet tillsattes		
Publikation (även den finska titeln) Justitieministeriets resultatmål för 2007 (Oikeusministeriön tulostavoitteet vuodelle 2007)			
Publikationens delar			
Referat Publikationen innehåller en översikt av ministeriets högsta ledning av 2007 års centrala mål samt resultatmålen för ministeriets avdelningar och separata enheter som är underställda kanslichefen samt ministeriets resurser för 2007.			
Nyckelord Resultatstyrning, resultatförhandlingar			
Övriga uppgifter (Oskari- och HARE-numren, andra referensnumren) JM 7/013/2007			
Seriens namn och nummer Justitieministeriet, Verksamhet och förvaltning 2007:6		ISSN 1458-436	ISBN 978-952-466-495-0 (nid.) 978-952-466-496-7 (PDF)
Sidoantal	Språk finska	Pris	Sekretessgrad offentlig
Distribution Justitieministeriet		Förlag Justitieministeriet	

Sisällysluettelo:

- *Oikeusministeriön keskeiset tavoitteet vuonna 2007*
- *Lainvalmisteluosaston tulostavoiteasiakirja 2007*
- *Oikeushallinto-osaston tulostavoiteasiakirja 2007*
- *Kriminaalipoliittisen osaston tulostavoiteasiakirja 2007*
- *Hallintoyksikön tulostavoiteasiakirja 2007*
- *Talousyksikön tulostavoiteasiakirja 2007*
- *Kansainvälisen yksikön tulostavoiteasiakirja 2007*
- *Tietohallintoyksikön tulostavoiteasiakirja 2007*
- *Viestintäyksikön tulostavoiteasiakirja 2007*
- *Sisäisen tarkastuksen yksikön tulostavoiteasiakirja 2007*
- *Liite: Oikeusministeriön toimintamenomäärärahat ja henkilötyövuodet v. 2007*

KATSAUS KESKEISIIN KEHITTÄMISALUEISIIN VUONNA 2007

Vuoden 2007 talousarvioesitykseen sekä oikeusministeriön osastojen ja yksiköiden kanssa tehtyihin tulossopimuksiin sisältyy seuraavat keskeiset kehittämisaalueet.

Edistetään perusoikeuksien toteutumista ja demokratiaa

Aloitetaan työ uuden, kaikki eri väestöryhmät kattavan yhdenvertaisuuslainsäädännön aikaansaamiseksi ja laaditaan ehdotus tietosuojalainsäädännön kehittämistä koskeviksi säädöspoliittisiksi linjauksiksi. Viimeistellään esitys laiksi maankäyttöoikeuden turvaamisesta saamelaisien kotiseutualueella poliittista päätöksentekoa varten.

Valmistellaan suhteellisuutta edistävää vaalilain muutosta koskeva arviomuistio siten, että maaliskuun 2007 eduskuntavaalien jälkeinen hallitus voisi päättää mahdollisista jatkotoimista.

Perustetaan hallintoyksikköön kansalaisvaikuttamisen vastuualue, jonka tehtäväksi tulee demokradiapolitiikan kehittäminen, demokratian tilan seuranta sekä kansalaisvaikuttamisen ja kansalaisten ja hallinnon vuorovaikutuksen edistäminen.

Parannetaan oikeusjärjestyksen ja lainsäädännön laatua

Tavoitteena on vakiinnuttaa valtioneuvostossa säädösvalmistelun suunnittelua, johtamista ja laadunvalvontaa koskevat yhteiset järjestelmät ja toimintaperiaatteet, joilla parannetaan lainsäädännön johdonmukaisuutta ja laatua sekä kehitetään menetelmiä vaihtoehtojen ja vaikutusten arvioimiseksi.

Näiden tavoitteiden toteuttamiseksi valmistellaan uuden hallituksen käytettäväksi lainsäädäntösuunnitelma, joka sisältäisi yleiset säädöspoliittiset periaatteet ja yhteiskunnallisilta vaikutuksiltaan keskeisimmät hallituskauden lainvalmisteluhankkeet. Paremman sääntelyn nostaminen valtioneuvoston prioriteetiksi voi tapahtua perustamalla sitä varten ministeriryhmä ja neuvottelukunta.

Panostetaan oikeusturvan saatavuuteen

Oikeusturvapolitiikassa pyritään parantamaan oikeusturvan joutuisuutta, alueellista tasapuolisuutta ja kustannusten kohtuullisuutta. Tavoitteen saavuttamiseksi valmistellaan ja toteutetaan oikeuslaitoksen rakenteellisia uudistuksia ja kevennetään oikeudenkäyntimenettelyjä.

Laaditaan suunnitelmat käräjäoikeusverkoston edelleen tiivistämiseksi enimmillään 30 käräjäoikeuteen ja keskitetään mahdollisuuksien mukaan summaaristen asioiden, etupäässä riidattomien saatavien käsittely joihinkin käräjäoikeuksiin. Kiinteistöasioiden käsittelyssä käytetyt tietojärjestelmät vaativat uudistamista samoin kuin sähköisen kiinteistönvaihdannan käyttöönotto. Alkuvuodesta selvitetään siirretäänkö vastuu Maanmittauslaitokselle.

Annetaan hallituksen esitys tehokkaiksi oikeussuojakeinoiksi oikeudenkäynnin viivästymisen varalle ja jatketaan muutoksenhakua hovioikeuksiin koskevan järjestelmän uudistamiseksi.

Ruuhkien helpottamiseksi kehitetään menettelyjä erityisesti lisäresursseja saaneissa vakuutus-oikeudessa ja markkinaoikeudessa. Aloitetaan hallinnon oikaisuvaatimusjärjestelmän kehittäminen ja valmistellaan maaseutuelinkeinojen valintalautakunnan tehtävien siirto hallinto-oikeuksille.

Tehostetaan rikosten ehkäisyä

Kriminaalipolitiikan yleistavoitteena on rikosten ehkäiseminen ja rikosvastuun tehokas toteuttaminen mahdollisimman pienin kustannuksin. Tavoitteiden toteuttamisessa painottuvat vuonna 2007 väkivallan vastustaminen ja väkivallan vakavien seurausten vähentäminen sekä uuden vankeuslain tehokas toimeenpano uusintarikollisuuden ehkäisemiseksi. Toimenpiteisiin kuuluvat myös vanginkuljetusten rationalisointi sekä vankiloiden investointi- ja peruskorjausohjelman päivittäminen ja sitä koskevan sopimuksen uudistaminen Senaatti-kiinteistöjen kanssa.

Rikosasioiden käsittelyn joutuisuutta parannetaan tukemalla syyttäjien ja poliisin esitutkintayhteistyötä sekä kirjallisen rikosprosessin vakiinnuttamista. Summaarista käsittelyä tehostetaan yhdistämällä rikesakko- ja rangaistusmääräysmenettelyt.

Syyttäjäntoimen mahdollisuuksia suunnata voimavarat mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti edistetään tukemalla huhtikuun alussa voimaan tulevaa rakenneuudistusta, jossa syyttäjäpiirit yhdistetään 15 virastoksi.

Rikosseuraamusviraston organisaatiota tehostetaan ja henkilöstörakennetta kehitetään valmistelemalla vankeinhoidon ja kriminaalihuollon toimintojen yhtenäisyys. Tämä merkitsee hallinnon, taloudenhoidon ja johtamisen uudistamista.

Aloitetaan esitutkinta-, pakkokeino- ja poliisilakien kokonaisuudistus sekä selvitetään mahdollisuudet kytkeä päihdekuntoutus tehokkaasti yhdyskuntaseuraamuksiin ja ottaa käyttöön uusia sähköisiä valvontamenetelmiä lyhyiden vapausrangaistusten vähentämiseksi.

Vähennetään velkaongelmia ja niiden haittoja

Maksuhäiriöpolitiikan pitkän aikavälin tärkeimmät yhteiskunnalliset tavoitteet ovat vähentää velkaongelmia, ehkäistä luottotappioita parantamalla perintätulosta, edistää velkaongelmista selviämistä, vastustaa harmaata taloutta ja väärinkäytöksiä sekä alentaa perintäkustannuksia.

Vuonna 2007 valmistellaan ulosoton organisaatiomuutos 22 ulosottopiiriin siirtymiseksi vuonna 2008 sekä ulosottohallintoviraston perustamiseksi vuonna 2009 uudessa ulosottokaaressa vahvistettujen suuntaviivojen pohjalta. Uudistuksen olennaisena osana kehitetään ulosoton toimintaprosesseja parhaiden käytäntöjen pohjalta, ohjausjärjestelmää ja henkilöstön osaamista.

Kehitetään maksuhäiriöpolitiikan tunnuslukuja ja arviointimenettelyjä strategiaperustan vahvistamiseksi niin, että ympäristöindikaattoreita ja vaikuttavuustavoitteita kuvaavat tunnusluvut voidaan ottaa käyttöön vuoteen 2009 mennessä sekä toteutetaan perimiskustannusten syntymistä, muodostumista, kohdentumista ja sääntelymahdollisuuksia koskeva alustava selvitys.

Parannetaan ulosoton palvelukykyä helpottamalla sähköistä asiointia.

Panostetaan henkilöstötoimeen ja tuottavuuden parantamiseen

Jotta tarvittavat ja myös hallituksen tuottavuusohjelman edellyttämät kehittämistoimet olisi mahdollista toteuttaa hyvän henkilöstöpolitiikan edellyttämällä tavalla ja tarkoituksenmukaisesti pyritään määräraha-kehyksiin saamaan tasokorjaus oikeusministeriön, oikeuspoliittisen tutkimuksen, tuomioistuinten, syyttäjien ja rangaistuksen täytäntöönpanon momenteille.

Rakenteelliset uudistukset vaativat tehokasta henkilöstösuunnittelua ja hyvän henkilöstöpolitiikan periaatteiden vahvistamista ja erityistä panostamista niiden noudattamiseen. Oikeusministeriön hallinnonalan henkilöstöstrategia uudistetaan ja henkilöstöpolitiikan työkaluja kehitetään vuoden 2007 aikana. Henkilöstön identiteetin, osaamisen ja motivaation tukemiseksi kehitetään eri sektoreiden koulutusta ja muutosjohtamisen menetelmiä.

Koko hallinnonalan kattavina toimenpiteinä jatketaan tuottavuusohjelman valmistelua ja toimeenpanoa sekä hallinnonalan tukitehtävien laadun ja tuottavuuden parantamiseksi perustettujen talous- ja henkilöstöhallinnon sekä tietotekniikan palvelukeskusten kehittämistä osana valtion palvelukeskusverkostoa.

Hallinnonalan kehittämisen keskeinen edellytys on oikeuspoliittisen tutkimuksen vahvistaminen. Tämä voidaan toteuttaa vain lisäämällä olennaisesti hallinnonalan tutkimusresursseja.

Oikeusministeriössä 12 päivänä helmikuuta 2007

Leena Luhtanen
Oikeusministeri

Kirsti Rissanen
Kansliapäällikkö

Lainvalmisteluosasto

OIKEUSMINISTERIÖN LAINVALMISTELUOSASTON VUODEN 2007 TULOSSOPIMUS

1. TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET

Yleisiä lähtökohtia

Lainvalmisteluosaston vuoden 2007 työn painopisteisiin tulee vaikuttamaan maaliskuussa järjestettävien eduskuntavaalien ja hallituksen muodostamisen myötä uusi hallitusohjelma ja sen toteuttaminen. Tämä on otettava huomioon lainvalmisteluhankkeiden aikataulutuksessa ja muussa suunnittelussa. Toinen merkittävä asia on Suomen EU-puheenjohtajuuskauden päättyminen, mikä luo luontevan mahdollisuuden arvioida uudelleen EU-asioiden koordinointia oikeusministeriössä. Lisäksi Suomen vastuulla on vuonna 2007 puheenjohtajuus Pohjoismaiden ministerineuvostossa, mikä merkitsee muun muassa pohjoismaisen oikeusministerikokouksen järjestämistä Suomessa. Oikeusministeriölle tarjoutuu näin mahdollisuus edistää muun muassa säädöspolitiikan ja rikosseuraamusalan pohjoismaista yhteistyötä.

Oikeusturva

Oikeudellinen sääntely kansainvälistyy ja kohdistuu uusille elämänaloille. Yhteiskunnan moninaistuminen, kansainvälistyminen sekä väestörakenteen muutos aiheuttavat erityisiä tarpeita lainsäädännön ja oikeusturvajärjestelmän kehittämiseksi. Eri tuomioistuinten käsittelyajoissa on suuria eroja, mikä merkitsee alueellista epätasapainoa oikeusturvan saatavuudessa. Hallintotuomioistuimille ohjautuu edelleen uusia asiaryhmiä. Oikeuksien toteutumisen takaava selkeä lainsäädäntö, hyvä hallinto ja tehokas oikeusturvajärjestelmä ovat yhä keskeisempiä kilpailutekijöitä kansainvälisillä markkinoilla.

Demokratia, perus- ja ihmisoikeudet sekä hyvä hallinto

Kansalaisten äänestysaktiivisuus eduskuntavaaleissa ja muissa yleisissä vaaleissa presidentin vaaleja lukuun ottamatta on laskenut pitkään. Kevään 2003 eduskuntavaaleissa ja syksyn 2004 kunnallisvaaleissa laskeva suuntaus pysähtyi. Äänestysaktiivisuuden merkittävästä noususta ei ole kuitenkaan perusteltua puhua. Myös ihmisten kiinnostus puoluepoliittiseen toimintaan on vähentynyt. Erityisesti nuoret kokevat edustuksellisen järjestelmän kautta vaikuttamisen itselleen vieraaksi.

Perus- ja ihmisoikeudet ovat tulleet yhä tärkeämmiksi kansainvälisellä ja kansallisella tasolla. Niiden huomioonottamiseen on kiinnitettävä entistä enemmän huomiota valtionhallinnossa. Systemaattisen seurannan tarpeen tekee ajankohtaiseksi seuraavan ihmisoikeusselonteon laadinta, jossa oikeusministeriön vastuulla on erityisesti kansalliset perusoikeudet.

Hallinto on muuttunut olennaisesti vuosina 1987-1995 toteutettujen hallinnonuudistusten myötä. Julkishallinnon rakennemuutos, erityisesti yksityistämiskehitys, Eurooppa-oikeuden haasteet sekä tietotekninen kehitys ovat asettaneet vaatimuksia hallintokoneistolle ja lainsäädännölle. Näitä tekijöitä on pyritty ottamaan huomioon oikeusministeriön hallinnonalalla uudistettaessa 2000-luvun taitteessa yleislakeja, jotka koskevat viranomaisten toiminnan julkisuutta, sähköistä asiointia, hallinnossa käytettävää kieltä sekä hyvän hallinnon perusteita ja hallintoasian käsittelyä.

Kriminaalipolitiikka

Suomen rikollisuustilanteessa ei ole viime vuosina tapahtunut suuria muutoksia. Suhteessa väkilukuun tapahtuu Suomessa edelleen henkirikoksia enemmän kuin Pohjoismaissa ja muissa Länsi-Euroopan maissa. Tilastoitu pahoinpitelyrikollisuus on pitkällä aikavälillä jonkin verran lisääntynyt. Alkoholilainsäädännössä vuonna 2004 tapahtuneet muutokset ovat vaikuttaneet lähinnä väkivaltarikoksiin ja välittömästi alkoholin käyttöön liittyviin rikoksiin. Niiden määrän kasvu on viime aikoina kuitenkin pysähtynyt. Viranomaisten tietoon tulleiden huumausainerikosten ja omaisuusrikosten kehityssuunta on ollut laskeva. Globalisaatiokehitykseen liittyvät uhat koskevat muun muassa tietoyhteiskunnan haavoittuvuutta sekä järjestäytyneen rikollisuuden leviämistä. Nämä edellyttävät oikeusviranomaisten kansainvälisen yhteistyön lisäämistä ja kotimaisen viranomaisyhteistyön tehostamista. Yhteistyö koskee muun muassa sisäasiainministeriön vetovastuulla olevan sisäisen turvallisuuden ohjelman toteuttamista.

Kansalaisten oikeussuhteet

Väestön eliniän pidentyminen ja perhevarallisuuden kasvu sekä perheiden monimuotoistuminen ja kansainvälistyminen tekevät tarpeelliseksi kansallisen perheenjäsenten keskinäisiä varallisuussuhteita koskevan lainsäädännön uudistustarpeiden arvioinnin sekä aktiivisen osallistumisen perheoikeutta koskevan EU:n ja muun kansainvälisen lainsäädännön valmisteluun. Väestörakenteen muutos ja rakennuskannan vanheneminen lisäävät muun muassa asunto-osakeyhtiöiden perusparannus- ja kunnossapitotarvetta, mikä on otettava huomioon lainsäädännön uudistamistarpeita arvioitaessa. Tietoyhteiskunta muuttaa kansalaisten niin taloudellisia kuin yhteiskunnallisiakin toimintatapoja. Tämä on otettava huomioon muun muassa kiinteistöjen kirjaamisjärjestelmää ja sähköistä panttikirjaa sekä yhdistyksiä koskevassa lainsäädännössä.

Euroopan oikeudellinen kehittäminen

Vuonna 2007 palataan arkeen Suomen toisen EU-puheenjohtajuuskauden jälkeen. Edellisen kauden kokemusten perusteella on odotettavissa jonkin verran henkilöstön vaihtuvuutta puheenjohtajakauden aikaisten järjestelyjen purkautuessa ja henkilöiden palatessa entisiin tehtäviinsä tai siirtyessä uusiin. EU- ja kansainvälisten asioiden koordinoinnin organisointiin oikeusministeriössä on tarkoitus palata vuoden 2007 vaalien jälkeen. Ennen puheenjohtajakautta tehtiin perusteellinen selvitys nykytilasta ja kehittämistarpeista sekä mahdollisista ratkaisumalleista.

Vuonna 2007 tulevat ajankohtaiseksi EU:n perustuslakisopimuksen kohtaloa koskevat ratkaisut. Vaihtoehtona perustuslakisopimukselle on esitetty muun muassa ns. minisopimusta, johon sisällytettäisiin keskeisimmät tarvittavat institutionaaliset uudistukset, sekä uutta konventtia vuonna 2009. Toisaalta monet jäsenvaltiot, tuleva puheenjohtajamaa Saksa mukaan lukien, haluavat yhä pitää kiinni perustuslakisopimuksen kokonaisuudesta. Saksan kaudella on tarkoitus sopia prosessin jatkosta.

EU:ssa on ollut viime vuosien kehitystrendinä kansalaisten oikeuksiin ja asemaan liittyvien kysymysten korostuminen. Tämä näkyy paitsi perustuslaillisessa sopimuksessa (perusoikeuskirjan oikeudellistaminen, osallistuvan demokratian kehittäminen mm. kansalaisaloittein, avoimuuden lisääminen jne), myös unionin tulevaa toimintaa koskevissa suunnitelmissa. Esimerkiksi Haagin toimintaohjelmassa EU:n kansalaisuuteen liittyvät kysymykset on otettu uudeksi erilliseksi OSA-yhteistyön alueeksi, johon sisältyy mm. perusoikeuksia koskevia hankkeita. Yleisön oikeutta tutustua EU:n toimielinten asiakirjoihin koskevan ns. avoimuu- sasetuksen muuttamisen odotetaan tulevan vireille vuonna 2007. EY-tuomioistuin on laatinut keskustelupaperin kiireellisen menettelyn kehittämistä OSA-alan juttuja varten ja komissio on tiedonannossaan ehdottanut tuomioistuimen toimivallan laajentamista täysimääräiseksi EY:n perustamissopimuksen soveltamisalaan kuuluvissa OSA-asioissa.

Lainsäädännön laatu

Lainsäädännön kansainvälistymiskehitys, sääntelyn määrän ja yksityiskohtaisuuden kasvu ovat johtaneet sääntely-ympäristö monimutkaistumiseen, mikä on aiheuttanut ongelmia erityisesti sääntelyn johdonmukaisuuteen ja hallittavuuteen. Hyvällä ja hyvin valmistelulla lainsäädännöllä edistetään muun muassa kansalaisten hyvinvointia, julkisen hallinnon toimivuutta ja yritysten kilpailukykyä, joten on perusteltua jatkaa aktiivisia pyrkimyksiä paremman sääntelyn toteuttamiseksi niin kansallisella tasolla kuin EU:ssa ja kansainvälisessä toimintaympäristössä.

2. YHTEISKUNNALLISET VAIKUTTAVUUSTAVOITTEET JA NIIDEN SAAVUT- TAMISTA TUKEVAT OSASTON TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA

2.1. Oikeusturva

Tuomioistuinten vähimmäisvaikuttavuustavoitteena on säilyttää oikeusturvan saatavuus sekä käsittelyajat nykyisellä tasolla. Tavoitteena on edelleen vahvistaa kansalaisten luottamusta lainkäyttöön. Erityistä huomiota kiinnitetään oikeusturvan joutuisuuteen, erityisesti siihen että käsittelyajat eivät muodostu kohtuuttoman pitkiksi väestökeskittymissä, sekä siihen että oikeusturvaa edelleen saadaan muuttotappioalueilla. Myös kustannusten kohtuullisuus on otettava huomioon.

Oikeudenkäynti yleisissä tuomioistuimissa

Tavoitteiden saavuttamista tukevat tuotokset:

- Lisätään oikeudenkäyntien avoimuutta ja julkisuutta yleensä sekä parannetaan lainkäytön läpinäkyvyyttä tuomioistuimissa saattamalla voimaan syksyllä 2007 uusi oikeudenkäynnin julkisuutta koskeva lainsäädäntö ja osallistamalla uudistusta koskevaan koulutukseen.
- Käynnistetään valmistelu, jossa ”ennakkoluultomasti arvioidaan mahdollisuuksia kehittää oikeudenkäymiskaaren säännöksiä valitusasian käsittelystä ja pääkäsittelyn toimittamisesta hovioikeudessa.”¹ Tavoitteena on nopeuttaa valitusten käsittelyä hovioikeudessa ja kohdentaa voimavaroja niihin asioihin, joissa on todellinen tarve hakea muutosta käräjäoikeuden ratkaisuun.² Selvitysmies Huopaniemen selvityksen valmistuttua komitea/toimikunta asetetaan vuoden 2007 alussa.

¹ Perustuslakivaliokunnan lausunto 30/2006 vp I/6.

² Oikeusministeriön tulevaisuuskatsaus 2006 s. 23

- Valmistellaan hallituksen esitys lainsäädäntömuutoksiksi, jotka mahdollistavat riidattomien velkomisasioiden käsittelyn keskittämisen sekä postitiedoksiannon käytön eräissä asioissa. Esitys pyritään antamaan vuonna 2007.
- Laaditaan arviomuistio oikeudenkäymiskaaren kokonaisuudistuksesta ja sen aikataulusta.

Hallintolainkäytön organisatoriset muutokset

Tavoitteiden saavuttamista tukevat tuotokset:

- Toteutetaan maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla olevan maaseutuelinkeinojen valituslautakunnan lakkauttaminen ja sen tehtävien siirtäminen hallinto-oikeuksille antamalla budjettilakina uudistusta koskeva hallituksen esitys eduskunnalle syksyllä 2007.

Hallintolainkäytön menettelylliset muutokset

Tavoitteiden saavuttamista tukevat tuotokset:

- Lisätään hallintotuomioistuinten toiminnan avoimuutta sekä selkeytetään sovellettavaa lainsäädäntöä saattamalla voimaan syksyllä 2007 uusi laki oikeudenkäynnin julkisuudesta hallintotuomioistuimissa sekä osallistumalla uudistusta koskevaan koulutukseen.
- Käynnistetään vuonna 2007 hallintolainkäyttölain (586/1996) tarkistamista koskeva hanke, jossa harkitaan erityisesti oikeuskeinojen kehittämistä viranomaisen passiivisuutta vastaan sekä menettelysäännösten (esimerkiksi suullista käsittelyä koskevien säännösten) täsmentämistä.

Muut oikeusturvaa koskevat osaston tulostavoitteet

Tavoitteiden saavuttamista tukevat tuotokset:

- Asetetaan joulukuussa 2006 toimikunta laatimaan uudistusehdotusta oikaisuvaatimusjärjestelmästä oikeusturvakeinona. Toimikunnan tulee antaa työstä väliraportti marraskuussa 2007 ja loppumietintö vuoden 2008 loppuun mennessä.
- Laaditaan keväällä 2007 arviomuistio julkisten hankintojen oikeussuojajärjestelmän kehittämisestä. Arviomuistion valmistumisen jälkeen päätetään yhteistoiminnassa kauppa- ja teollisuusministeriön kanssa jatkotyön organisoinnista ja työn tarkemmista tavoitteista ottaen huomioon vireillä oleva hankintojen oikeussuojadirektiivien uudistamistyö.

2.2. Demokratia, perus- ja ihmisoikeudet sekä hyvä hallinto

Vuoden 2000 perustuslaissa on vahvistettu suomalaisen yhteiskunnan perusrakenne, ihmisten perusoikeudet sekä ylimmät valtioelimet ja niiden toiminta. Perustuslaki on luonut oikeusjärjestykseen vakautta. Se on osoittautunut myös käytännössä toimivaksi. Muun lainsäädännön saattaminen perustuslain vaatimukset täyttäväksi on vielä kesken.

Yhteiskunnallisena vaikuttavuustavoitteena on ensinnäkin se, että perustuslaki myös käytännössä vahvistaa Suomen hallitusjärjestelmän parlamentaarisia piirteitä sekä lisää valtiosäännön selkeyttä, johdonmukaisuutta ja ymmärrettävyyttä. Toisena yhteiskunnallisena vaikuttavuustavoitteena on vahvistaa vaalijärjestelmän suhteellisuutta ja lisätä kansalaisten suoria osallistumismahdollisuuksia. Kolmantena yhteiskunnallisena vaikuttavuustavoitteena on kansalaisten perus- ja ihmisoikeuksien sekä hyvän hallinnon periaatteiden toteutuminen.

Oikeusministeriöön on tarkoitus perustaa kansalaisvaikuttamisen vastuualue, joka tulisi jatkamaan ja kehittämään kansalaisvaikuttamisen politiikkaohjelman työtä. Vastuualue sivuaa lainvalmisteluosaston tehtäviä valtiosääntöä ja perusoikeuksia koskevissa kysymyksissä, mikä vuoksi näissä asioissa on toimittava kiinteässä yhteistyössä.

Perustuslaki

Tavoitteiden saavuttamista tukevat tuotokset:

- Jatketaan vuoden 2000 perustuslain säännösten seurantaan, erityisesti perusoikeuksien toteutumista ja perustuslain vaikutusta lainsäädännön kokonaisuuteen. Valmistaudutaan arviointitutkimuksen käynnistämiseen niin, että seurannan ja arvioinnin tulokset olisivat käytettävissä perustuslain oltua voimassa kymmenen vuotta.
- Tuetaan muiden ministeriöiden lainvalmistelua perustuslakikysymyksissä konsultoinnilla, lausuntonmenettelyllä, koulutusta järjestämällä sekä osallistumalla merkittäviin lakihankkeisiin.

Demokratia

Tavoitteiden saavuttamista tukevat tuotokset:

- Laaditaan aikaisempien selvitysten pohjalta suhteellisuutta edistävä vaalilain muotosehdotus (yhdessä hallintoyksikön kanssa).
- Laaditaan valtiollista kansanäänestystä ja kansanaloitetta koskeva arviomuistio, jonka pohjalta maaliskuun 2007 eduskuntavaalien jälkeinen hallitus päättäisi mahdollisista jatkotoimista.

Perus- ja ihmisoikeudet

Tavoitteiden saavuttamista tukevat tuotokset:

- Annetaan hallituksen esitys eduskunnalle laiksi maankäyttöoikeuden turvaamisesta saamelaisten kotiseutualueella ja siihen liittyväksi lainsäädännöksi.
- Annetaan hallituksen esitys eduskunnalle oikeudenkäymiskaaren täydentämisestä oikeudenkäynnin viivästymisen vuoksi käytettävillä tehokkailla oikeussuojakeinoilla.
- Asetetaan vuoden 2007 alussa toimikunta laatimaan ehdotusta uudeksi, kaikki eri väestöryhmät kattavaksi yhdenvertaisuuslainsäädännöksi. Laissa eri syrjintäperusteet olisivat samanlaisten oikeussuojakeinojen ja seuraamusten piirissä. Toimikunnan tulisi laatia aluksi välimietintö 15.12.2007 mennessä sekä loppumietintö vuoden 2008 loppuun mennessä.

- Tuetaan EU:n perusoikeusviraston toiminnan käynnistymistä. Tähän liittyen parannetaan oikeusministeriön valmiuksia toimia perus- ja ihmisoikeuskysymyksissä osoittamalla näihin asioihin nykyistä enemmän valmisteluresursseja.

Hyvä hallinto

Tavoitteiden saavuttamista tukevat tuotokset:

- Valmistellaan ja toteutetaan eduskunnan hallintovaliokunnalle vuonna 2006 annetun hallintolain toimivuutta koskeva selvitys ja siitä saadun palautteen johdosta mahdolliset lainsäädäntötarkistukset.

Julkisuus ja tietosuoja

Tavoitteiden saavuttamista tukevat tuotokset:

- Laaditaan toukokuun 2007 loppuun mennessä perusmuistio tietosuojalainsäädännön kehittämistä koskevista säädöspoliittisista linjauksista sekä tarvittavista lainsäädäntö- ja muista toimenpiteistä.

2.3. Kriminaalipolitiikka

Kriminaalipolitiikan keskeinen tavoite on rikollisuuden, erityisesti uusintarikollisuuden vähentäminen. Painopistealueina ovat väkivalta-, huume- ja talousrikollisuus. Tavoitteiden saavuttamiseksi tehostetaan rikosvastuun joutuisaa toteuttamista ja syyttäjien otetta rikosasiain käsittelyketjussa. Käynnistetään esitutkinta- ja pakkokeinolain kokonaisuudistuksen valmistelu.

Tavoitteiden saavuttamista tukevat tuotokset:

- Käynnistetään esitutkinta- ja pakkokeinolakien kokonaisuudistus. Uudistuksen tavoitteena on a) selkeyttää lukuisten osittaisuudistusten vuoksi vaikeaselkoiseksi muodostunutta lainsäädäntökokonaisuutta sekä b) uudistaa poliisin toimivaltuuksia siten, että rikostutkinnan tehokkuusvaatimukset ja perus- ja ihmisoikeudet otetaan tasapuolisesti huomioon kiinnittäen erityistä huomiota syyttäjän roolin muuttumiseen uudessa rikosprosessissa ja sitä kautta rikosten esitutkinnassa³. Komitea/toimikunta asetetaan yhdessä sisäasianministeriön kanssa viimeistään vuoden 2007 alussa.
- Huolehditaan osaltaan sitä, että 1.10.2006 voimaan tullutta kirjallista rikosprosessia sovelletaan lainsäädännön mahdollistamassa laajuudessa sekä uuden esitutkinnan rajoittamista koskeva lainsäädäntö omaksutaan mahdollisimman nopeasti ja yhtenäisesti koko maassa⁴.
- Tehostetaan rikosasioiden summaarista käsittelyä yhdistämällä rikesakko- ja rangaistusmääräysmenettelyt muun muassa siten, että pienten sakkorangaistusten määrääminen siirretään syyttäjiltä poliisille. Samassa yhteydessä menettelyä muutetaan myös siten, että se täyttää perustuslain asettamat vaatimukset. Hallituksen esitys annetaan vuonna 2007.

³ Oikeusministeriön tulevaisuuskatsaus 2006 s. 30

⁴ Oikeusministeriön tulevaisuuskatsaus 2006 s.29

- Laaditaan arviomuistio rikoslain kokonaisuudistuksen loppuunsaattamisesta.

2.4. Maksuhäiriöt ja velkahallinta

Ulosottolain viimeisen vaiheen sekä velkajärjestelylain ja yrityssaneerauslain viimeisten tarkistusten tultua voimaan maksuhäiriöitä ja velkahallintaa koskevan lainsäädännön voidaan pitkälti katsoa olevan kunnossa. Myös velkahallintaohjelmassa ehdotettu taloudenhallinnan neuvottelukunta on asetettu ja oikeusministeriö on siinä edustettuna. Ennen vireillä olevien maksuohjelmien ja nykyvelkaantumista koskevien tutkimusten valmistumista ei ole syytä harkita uusia lainvalmistelutoimenpiteitä.

Tavoitteiden saavuttamista tukevat tuotokset:

- Ulosottolain kokonaisuudistuksen viimeinen vaihe tulee voimaan 1.1.2008 (Tähän liittyvät jatkotoimen kuuluvat OHO:lle).
- Luottotietolaki ja siihen liittyvät lait (HE 241/2006 vp) on tarkoitus saattaa voimaan syksyllä 2007. Luottotietolain tarkoituksena olisi varmistaa luotettavien luottotietojen saatavuus, turvata yksityisyyden suoja sekä luonnollisten henkilöiden ja yritysten oikeus tulla arvioiduksi oikeiden ja asianmukaisten tietojen perusteella sekä edistää hyvää luottotietotapaa.

2.5. Kansalaisten oikeussuhteet

Yhteiskunnallisena vaikuttavuustavoitteena on, että perheoikeudellisessa luonteeltaan pysyvässä lainsäädännössä otetaan huomioon yhteiskunnallinen kehitys. Sen säännösten on annettava turvaa erityisesti elämän murrostilanteissa.

Tavoitteiden saavuttamista tukevat tuotokset:

- Oikeuspoliittiselta tutkimuslaitokselta ja Helsingin yliopistolta tilatut tutkimukset aviovarallisuutta koskevan lainsäädännön toimivuudesta valmistuvat alkuvuodesta. Niiden pohjalta arvioidaan lainsäädännön muutostarvetta keväällä 2007. Hallituksen esitys avopuolison aseman turvaamiseksi eron tai kumppanin kuoleman yhteydessä pyritään antamaan vuonna 2007, mutta EU:ssa tapahtuvan perheoikeudellisen lainvalmistelun vaatiman työpanoksen takia esityksen antaminen voi siirtyä vuoteen 2008.
- Laaditaan ehdotus Suomen kansainvälis-yksityisoikeudellisiksi isyyttä koskeviksi säännöksiksi ja osallistutaan aktiivisesti EU:ssa tapahtuvaan perheoikeudellisten tuomioistuimen toimivaltaa ja lainvalintaa koskevien säännösten valmisteluun.

Yhteisöjä ja säätiöitä koskevien peruslakien on vastattava erilaisten ja erikokoisten yhteisöjen ja säätiöiden sekä niiden sidosryhmien tarpeisiin.

Tavoitteiden saavuttamista tukevat tuotokset:

- Väestön ja rakennuskannan ikääntymisen vuoksi uudistetaan asunto-osakeyhtiölakia niin, että erityisesti kunnossapito- ja korjausrakentamiseen liittyvä vastuunjako ja päätöksenteko selkeytyy.
- Käynnistetään yhdistyslain tarkistaminen etäosallistumista ja toimielimiä koskevilla säännöksillä kansalaisjärjestöjen toiminnan helpottamiseksi.
- Käynnistetään säätiölain tarkistaminen sen toimivuudesta annetun lausuntopalautteen pohjalta.

Tavoitteena selkeyttää eri vahinkolajeja koskevia säännöksiä.

Tavoitteiden saavuttamista tukevat tuotokset:

- Ryhdytään selvittämään, onko julkisyhteisön vahingonkorvausvastuuta koskevia säännöksiä syytä uudistaa.

Kiinteistönvaihdannassa ja kiinteistöihin liittyvässä rahoituksessa on voitava käyttää täysimääräisesti hyväksi nykyaikaisia tietoyhteiskunnan menetelmiä.

Tavoitteiden saavuttamista tukevat tuotokset:

- Tässä tarkoituksessa valmistellaan säännökset sähköisestä kiinteistönvaihdannasta ja sähköisistä panttikirjoista.

Osallistutaan aktiivisesti EU:ssa tapahtuvaan kuluttajansuojalainsäädännön uudelleentarkasteluun tavoitteena turvata kuluttajansuojan korkea taso Suomessa.

2.6. Euroopan oikeudellinen kehittäminen

EU:ssa toimitaan edelleen aktiivisesti tavoitteena todellinen eurooppalainen oikeusalue, jossa kansalaiset voivat käyttää oikeuksiaan yhtenäisin perustein. Yleiseurooppalaisen oikeusjärjestyksen kehittämiseen voidaan vaikuttaa myös Pohjoismaiden ministerineuvoston puheenjohtajana. Euroopan neuvostossa kehitetään demokratiaa, ihmisoikeuksia ja oikeusvaltioperiaatetta koskevia kysymyksiä sekä hyvän hallinnon periaatteita.

Haagin kansainvälisen yksityisoikeuden konferenssin perussääntöä on muutettu siten, että Euroopan yhteisö voi liittyä konferenssin jäseneksi. Tästä sovittaneen huhtikuussa 2007. Muutos on omiaan edistämään konferenssissa hyväksyttävien maailmanlaajuisten yleissopimusten ja EU:ssa valmisteltavien säädösten yhteensopivuutta, mikä on ollut Suomen tavoitteena.

Tavoitteiden saavuttamista tukevat tuotokset:

- Osallistutaan aktiivisesti vastavuoroisen tunnustamisen periaatteeseen perustuvien EUsäädösten valmisteluun neuvostossa tavoitteena tehostaa oikeusviranomaisten yhteistyötä.

- Pohjoismaiden ministerineuvoston puheenjohtajakauden oikeudellisen alan erityisaloiksi on nostettu parempi sääntely ja kriminaalipolitiikka, joista järjestetään seminaareja ja virkamieskokouksia. Lisäksi vuosittainen oikeusministerikokous järjestetään Suomessa kesällä 2007.
- Osallistutaan pohjoismaisen saamelais sopimuksen sisällön arvioitiin Suomen näkökulmasta, jotta voidaan päättää asian pohjoismaisesta jatkovalmistelusta. Jatketaan pohjoismaisella tasolla lakiyhteistyötä syrjintälainsäädännön valmistelussa. Osallistutaan oikeudellisen yhteistyön virkamieskomitean sekä epävirallisen kuluttajajuristiryhmän toimintaan.

Lainvalmisteluosaston eurooppaoikeuden yksikön tehtävä on huolehtia omalta osaltaan siitä, että Suomen hallituksella on kaikessa EU-toiminnassaan riittävää ja objektiivista tietoa niistä oikeudellisista reunaehdoista, jotka määrittävät rajat ja muodot EU:n toiminnalle. Tavoitteeseen pyritään yhteistyöllä valtioneuvoston EU-sihteeristön ja ministeriöiden kanssa. Lisäksi eurooppaoikeuden yksikölle kuuluu oikeusministeriössä substanssivastuu asiakirjajulkisuutta koskevien EU-asioiden valmistelusta sekä eräitä EU-asioiden koordinointiin oikeusministeriössä liittyviä tehtäviä. Yksikön toiminta tukee siis omalta osaltaan Suomen ja oikeusministeriön EU-tavoitteiden toteutumista luomalla edellytyksiä tehokkaalle EU-toiminnalle. Erityisenä yhteiskunnallisena vaikutustavoitteena voitaneen kuitenkin mainita pyrkimys vaikuttaa siten, että EU:ta kehitettäessä on tavoitteena kansanvaltaisesti, avoimesti ja tehokkaasti toimiva yhteisö, jonka tavoitteet ja toimivaltuudet on määritelty selkeästi ja jonka päätöksentekojärjestelmä on läpinäkyvä, sekä että unionin hallinnossa kunnioitetaan perusoikeuksia ja hyvän hallinnon periaatteita.

Tavoitteiden saavuttamista tukevat tuotokset:

- Osallistutaan EU:n perustuslakisopimuksen tulevaisuutta koskevien ratkaisujen tekemiseen, missä yhteydessä pyritään vaikuttamaan erityisesti siihen, että avoimuuden ja perusoikeuksien kunnioittamisen vahvistamiseen sekä EU:n sopimusjärjestelmän kehittämiseen liittyvät Suomen tavoitteet toteutuvat.
- Pyritään vaikuttamaan siihen, että unionin päätöksentekoa OSA-asioissa saataisiin tehostettua lisäämällä määränemmistö päätöksentekoa neuvostossa, joko osana perustuslakisopimuksen kokonaisuutta tai ns. passerelle-lausekkeen avulla.
- Osallistutaan Haagin ohjelmaan sisältyvien EU:n perusoikeusulottuvuutta ja EU-kansalaisten oikeuksia vahvistavien hankkeiden valmisteluun.
- Vastataan Suomen kannoista ja edustuksesta avoimuusasetuksen muutosehdotuksen käsittelyssä.
- Osallistutaan EY-tuomioistuimen toiminnan kehittämiseen erityisesti OSA-asioiden käsittelyä koskevien menettelyjen osalta.

Lisäksi yksikkö huolehtii normaalisti juoksevista asiantuntijatehtävistään ja EU-asioiden koordinointiin liittyvistä tehtävistään. Koordinointitehtäviä kehitetään ministeriön organisaatiouudistuksen yhteydessä sovittavilla tavoin.

2.7. Lainsäädännön laatu

Tavoitteena on, että lainsäädäntöä käytetään johdonmukaisesti tilanteissa, joissa lainsäädäntö toteuttaa tavoitteet kokonaisuutena arvioiden parhaalla mahdollisella tavalla. Vakiinnutetaan valtioneuvostossa säädösvalmistelun suunnittelua, johtamista ja laadunvalvontaa koskevat yhteiset järjestelmät ja toimintaperiaatteet, joilla parannetaan lainsäädännön johdonmukaisuutta ja laatua. Kehitetään menetelmiä vaihtoehtojen ja vaikutusten arvioimiseksi. Jatketaan EU:n ja sen jäsenvaltioiden yhteisiä toimia sääntelyn laadun parantamiseksi.

Tavoitteiden saavuttamista tukevat tuotokset:

- Valmistellaan uuteen hallitusohjelmaan sisällytettäväksi kirjaukset Paremmän sääntelyn toimintaohjelman ehdotuksista, jotka koskevat säädöspoliittisia ja rakenteellisia toimenpiteitä sekä lainvalmisteluprosessissa noudatettavia periaatteita ja menetelmiä.
- Yhtenäistetään ja selkiytetään säädösehdotusten vaikutusten arviointia koskeva ohjeistus ja luodaan niiden täytäntöönpanoa tukevat järjestelyt. Työryhmän mietinnön määräaika on 31.3.2007.
- Yhteensovitetaan toimenpiteitä sekä edistetään hyvää säädösvalmistelukulttuuria muun muassa ohjauksella, neuvonnalla ja laintarkastuksella.
- Osallistutaan niin kansallisella tasolla kuin EU- ja muussa kansainvälisessä ympäristössä tapahtuvaan hyvän säädösvalmistelukulttuurin edistämistoimintaan kiinteässä yhteistyössä KTM:n, VM:n ja VNK:n kanssa.
- Toteutetaan kevästä 2007 alkaen lainvalmisteluosaston ja muiden osastojen sekä hallintoyksikön välinen yhteistyöjärjestely, jolla varmistetaan lainvalmistelutyön yhteiset suuntaviivat ja hankkeiden hyvä hallinta.

Oikeusministeriön laintarkastuksen kattavuustavoite on, että lakien tarkastuksen kattavuus on vähintään 80 %. Lakien ja VN- ja TP- asetusten (poisluettuina ministeriöiden asetukset) kattavuuden tulisi olla vähintään 70 %. Laintarkastuksen joutuisuustavoite on, että tarkastettavat ehdotukset viiptyvät tarkastuksessa keskimäärin enintään 15 päivää. Pyritään vaikuttamaan siihen, että ministeriöt omalta osaltaan noudattavat tarkastuttamisvelvollisuutta ja jättävät tarkastukselle riittävän ajan.

Tavoitteiden saavuttamista tukevat tuotokset:

- Oikeusministeriön tavoitteena on yhteistyössä ministeriöiden ja keskeisten säädösvalmistelun kehittämistyöryhmien kanssa kehittää laintarkastusta ja luoda siitä integroitu osa valmisteluprosessia.
- Tarkastuttamisvelvollisuuden noudattamisesta vastaavat viime kädessä esitys- ja asetusehdotusten esittelijät. Tarkastustoimisto puolestaan korostaa oppaissaan ja yleiskirjeissään valmistelu- ja esittelyjärjestyksen tasasuhteista ajoittamista, niin että ministeriöt voisivat pitää valmistelu- ja esittelyaikatauluja kohtuullisina eivätkä esitysehdotukset ruuhkautuisi määräajan viimeisille viikoille.

- Seurataan ja valvotaan hallituksen esitysten laatimisohteiden (HELO 2004) noudattamista. Erityisesti korostetaan esitysten perustelujen ymmärrettävyyttä, tiivyyttä ja lyhyttä. Mahdollisuuksien mukaan tarkastuksen yhteydessä poistetaan toistoja ja tiivistetään rönsyileviä tekstejä. Saatetaan uusi Lainlaatijan opas valmistelijoiden käyttöön vuonna 2007. Laaditaan ministeriöiden lainvalmistelijoille uusi koulutusohjelma.

Liitteinä alustavat luettelot vuonna 2007 annettavista hallituksen esityksistä sekä hoidettavista EU- ja muista kansainvälisistä hankkeista. Listaukset ovat vain suuntaa antavia ja niiden toteutukseen vaikuttaa muun muassa seuraavan hallituksen ohjelma.

LIITE 1 luettelo vuonna 2007 annettavista hallituksen esityksistä

LIITE 2 luettelo vuonna 2007 hoidettavista EU- ja kansainvälisistä hankkeista

3. TUOTTAVUUSOHJELMAN TOTEUTTAMINEN

Osasto toteuttaa seuraavat hallinnonalan tuottavuusohjelman toimenpiteet:

- Sähköiseen kiinteistönvaihdantaan siirtyminen vähentää pitkällä aikavälillä merkittävästi sekä julkisen että yksityisen sektorin kustannuksia. Uudistuksen tuottavuussäästöjä ei kuitenkaan voida arvioida ennen kuin on päätetty, missä kirjaamisasiat hoidetaan. Vaadittavat tietotekniikkainvestoinnit on vielä arvioita erikseen vuosina 2008-2011.
- Rikosasioiden summaarista käsittelyä koskeva uudistus vähentää syyttäjien työmäärää, mutta tässä vaiheessa ei vielä voida esittää numeerista arviota.
- Hovioikeusprosessin uudistamisella säästetään hovioikeuksien voimavarjoja muun muassa vähentämällä pääkäsittelyjen määrää sekä tehostamalla pääkäsittelyjen toimitamista. Syntyviä säästöjä ei vielä tässä vaiheessa voida arvioida.
- Kehittämällä riidattomien velkomisasioiden käsittelyä työryhmämietinnössä 2006:15 esitettyjen suuntaviivojen mukaisesti voidaan tuomioistuinelaitoksessa säästää 100 henkilötyövuotta, josta postitiedoksiannon käyttöönoton osuus on noin 60 henkilötyövuotta.
- Aikaa myöten hallintolaissa (343/2003) säädetty korjaamismenettely sekä oikaisuvaatimusmenettelyn kehittäminen vähentävät muutoksenhakuja hallintotuomioistuimiin. Arviot vaikutuksista täsmentyvät vuoden 2008 lopussa, jolloin oikaisuvaatimusjärjestelmän kehittämistä käsittelevän toimikunnan työ valmistuu.

4. OSASTON HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN

Henkilöstön määrä (htv)

Lainvalmisteluosaston tämän hetkinen henkilöstömäärä on 79. Lainvalmisteluosastolle vuodelle 2006 osoitetusta henkilöstöstä (82 htv) on kuluvan vuoden aikana siirretty kolme virastomestarin virkaa hallintoyksikön vastuualueelle. Osasto esittää, että henkilöstön määrä pidetään nykyisellään eli 79 henkilötyövuodessa.

Henkilöstön hyvinvointi

Huolehditaan henkilöstön jaksamisesta. Panostetaan vuonna 2006 toteutetussa työtyytyväisyyskyselyssä havaittuihin kehittämiskohteisiin eli erityisesti töiden yleiseen organisointiin, sisäiseen viestintään ja tiedon kulkuun sekä työyhteisön avoimuuteen asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa. Kyselyn perusteella osaston vahvuuksia ovat erityisesti työn sisältö ja haasteellisuus, työilmapiiri ja työyhteisö sekä mahdollisuus sovittaa yhteen työ- ja yksityiselämä. Kyselyyn vastanneista 92 % oli käynyt tavoite- ja kehityskeskustelun esimiehensä kanssa.

Muu henkilöstön kehittäminen

Jatketaan määräaikaisten virkojen muuttamista vakinaisiksi. Uusia valmistelijoita rekrytoitaessa kiinnitetään erityistä huomiota laaja-alaisuuteen, jotta mikään oikeuden ala ei jäisi vain yhden valmistelijan varaan.

Kartoitetaan yksiköiden osaamisalueet ja -tarpeet. Kartoitusta käytetään hyväksi osaston työn ja henkilöstöressurssien suunnitelmallisessa kohdentumisessa. Osaamiskartoitukset valmistellaan yksikkökohtaisissa tuloskeskusteluissa.

Valtioneuvostossa tarvitaan tulevaisuudessa yhä enemmän sekä yleisen, "valtiosääntöisen" EU-oikeuden että Suomen valtiosääntöoikeuden tuntemusta. Tämä kehitystrendi otetaan huomioon eurooppaoikeuden yksikön toiminnan kehittämisessä, sekä rekrytoinneissa että henkilöstön osaamisen kehittämisessä. Yksikössä muun muassa painotetaan valmistelijoiden toimenkuvassa yhä keskeisemmin yleiseen EU-oikeuteen liittyviä kysymyksiä (EU:n toimielimiä, niiden välisiä suhteita ja päätöksentekoa, EU:n toimivaltaa sekä säädösten oikeusperustaa koskevat kysymykset, EU-oikeuden täytäntöönpano jäsenvaltioissa, yleiset oikeusperiaatteet) EU-oikeuden eri sektoreille erikoistumisen sijasta.

5. OSASTON TOIMINNAN MUU KEHITTÄMINEN

Sisäisen valvonnan kehittäminen

Sisäisen valvonnan osalta mahdollisia huomioon otettavia seikkoja ovat riskit, jotka liittyvät työvälineisiin sekä henkisten voimavarojen riittävyyteen. Toiminnallisena riskinä voidaan pitää mm. sitä, että tavoitteiden saavuttaminen on pitkälti riippuvaista työvälineiden, etenkin atk-laitteiston ja -ohjelmien asianmukaisesta toiminnasta. Osasto ei itse voi juuri vaikuttaa siihen. Toisena mahdollisena riskinä voidaan mainita, että asiantuntijaorganisaatiossa on olennaista, että henkilöstön osaaminen tekee mahdolliseksi vastaamisen toimintaympäristöstä aiheutuviin haasteisiin ja vaatimuksiin (ks. kohta 4).

6. OSASTON RESURSSIT

	2005	2006	2007
Henkilöstön enimmäismäärä, htv	80,5	82,0	79,0
Myönnetyt määrärahat, €	5 100 000	5 100 000	5 400 000
- siirtona edelliseltä vuodelta	539 644	377 675	117 675*
Käytettävissä yhteensä	5 639 644	5 477 675	5 517 675*
Käyttö	5 261 969	5 360 000*	

* arvio, joka perustuu vuoden 2006 tilinpäätösnusteeseen

7. RAPORTOINTI

Hankkeiden etenemistä seurataan ministeriön johtoryhmässä säännöllisin väliajoin, minkä lisäksi osasto raportoi tässä asiakirjassa sovittujen tavoitteiden toteutumistilanteesta puoli-vuosikatsauksen (raportointi 15.8.2007 mennessä) ja vuodelta 2007 laadittavan toimintaker-tomuksen (raportointi 15.2.2008 mennessä) yhteydessä.

Helsingissä 2.11.2006

Kirsti Rissanen
kansliapäällikkö

Pekka Nurmi
osastopäällikkö, ylijohdaja

LIITE 1

VUONNA 2007 ANNETTAVIA HALLITUKSEN ESITYKSIÄ

Laajat

- HE sikiön, alkion ja ihmisen perimän rikosoikeudellista suojaa koskeviksi rikoslain säännöksiksi. Rikoslakia täydennetään em. säännöksiä koskevalla luvulla
- HE alkoholirikoksia koskevien säännösten uudistamisesta⁵
- HE EU:n ympäristörikoksen puitepäätöksen täytäntöönpanemiseksi, ympäristön suojelua rikosoikeudellisin keinoin koskevan EN:n yleissopimuksen hyväksymiseksi, laiksi yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta sekä laiksi rikoslain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta⁶
- HE rangaistusmääräys- ja rikesakkolainsäädännön uudistamisesta
- HE oikeudenkäymiskaaren täydentämisestä oikeudenkäynnin viivästymisen vuoksi käytettävillä tehokkailla oikeussuojakeinoilla
- HE vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta menetetyksi tuomitsemista koskevien päätösten täytäntöönpanoon koskevan puitepäätöksen täytäntöönpanosta
- HE pohjoismaisen luovuttamissopimuksen hyväksymisestä ja sen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaan saattamisesta
- HE valmiuslaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi
- HE laiksi maankäyttöoikeuden turvaamisesta saamelaiden kotiseutualueella ja siihen liittyväksi lainsäädännöksi
- HE maaseutuelinkeinojen muutoksenhakulautakunnassa käsiteltävien muutoksenhakuasioiden siirtämisestä hallinto-oikeuksiin koskevaksi lainsäädännöksi
- HE vihkimisoikeutta koskevien säännösten uudistamisesta
- HE Suomen tasavallan hallituksen ja Viron tasavallan hallituksen välillä turvallisuusluokitellun tiedon vastavuoroisesta suojaamisesta tehdyn sopimuksen sekä Suomen, Islannin, Norjan, Ruotsin ja Tanskan välillä turvallisuusluokitellun tiedon suojaamisesta tehdyn yleisen turvallisuussopimuksen hyväksymisestä sekä laiksi mainittujen sopimusten lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

⁵ HE 13/2004 vp todennäköisesti raukeaa, koska perustuslakivaliokunta ei ehdi antaa lausuntonsa esityksestä

⁶ Lakivaliokunta saattaa jättää HE 52/2005 raukeamaan, koska EY-tuomioistuin on tuomiollaan C-176/03, annettu 13.9.2005, kumonnut yllä mainitun puitepäätöksen.

- HE Suomen ja Italian välillä turvallisuusluokitellun tiedon vaihtamisesta ja vastavuoroisesta suojaamisesta tehdyn yleisen turvallisuussopimuksen hyväksymisestä sekä laiksi mainitun sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta
- HE laiksi tuomareiden nimittämisestä annetun lain muuttamisesta (kansainvälisten ja Euroopan unionin tuomioistuinten tuomareiden kansallinen valinta ja nimeäminen)
- HE uudeksi vesilaiksi
- HE uudeksi asunto-osakeyhtiölaiksi
- HE rajat ylittäviä sulautumisia koskevan direktiivin täytäntöönpanosta
- HE vakuutusopimuslain muuttamisesta
- HE sopimattomasta menettelystä markkinoinnissa annetun direktiivin edellyttämistä muutoksista KSL 2 lukuun⁷
- HE
- HE isyyttä koskeviksi kansainvälis-yksityisoikeudellisiksi säännöksiksi⁸
- HE Haagin lastensuojelua koskevan yleissopimuksen (1996) voimaansaattamisen edellyttämistä lainsäädännön muutoksista⁹

Suppeat

- HE laiksi rikoslain 2 a luvun 2 §:n muuttamisesta.
Päiväsakon rahamäärää koskevaa rikoslain säännöstä tarkistetaan varallisuusveron poistamisen vuoksi
- HE alusten aiheuttaman ympäristön pilaantumisen ehkäisemistä koskevan rikosoikeudellisen kehyksen vahvistamista koskevan puitepääatöksen täytäntöönpanosta¹⁰
- HE eräiden tullirikoksia koskevien säännösten tarkistamisesta.
Rikoslakiin lisätään tulliselvitysrikosta koskevat säännökset¹¹
- HE sotarikoksia ja rikoksia ihmisyyttä vastaan koskevien rikoslain säännösten muuttamisesta¹²
Muutetaan rikoslain säännöksiä vastaamaan kansainvälisen rikosoikeustuomioistuimen perussäännön kriminalisointeja koskevia määräyksiä

⁷ saattaa olla suppea

⁸ voi siirtyä kevääseen 2008

⁹ aikataulu riippuu EU:sta (Gibraltar-kysymys)

¹⁰ Pantava täytäntöön 12.1.2007 mennessä. Komissio on 8.12.2005 pannut vireille kanteen C-440/05 puitepääatöksen kumoamiseksi. Juttu on vireillä EY:n tuomioistuimessa.

¹¹ Työryhmämietintö 2006:3

- HE oikeudenkäymiskaaren 10 luvun 1 §:n ja 11 luvun eräiden säännösten muuttamisesta
- HE tuomarin vastuun toteuttamista koskevaksi lainsäädännöksi¹³
- HE ohivalituksen käyttöön ottamisesta./ Vaihtoehtoisesti HE ennakkoratkaisumenettelyn käyttöön ottamisesta
- HE Euroopan Unionin sekä Islannin tasavallan ja Norjan kuningaskunnan välisen tiettyjen keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa Euroopan Unionin jäsenvaltioiden välillä 29 päivänä toukokuuta 2000 tehdyn yleissopimuksen ja siihen vuonna 2001 liitetyn pöytäkirjan soveltamisen hyväksymisestä ja lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaan saattamisesta
- HE eurooppalaisen maksamismääräysmenettelyn käyttöönottoa koskevan asetuksen täytäntöönpanosta
Neuvoston yhteinen kanta 30.6.2006, toinen lukeminen EP:ssä menossa. Hanke saataneen EU:ssa loppuun tänä vuonna ja täytäntöönpano 1½ vuoden kuluessa siitä.
- HE vähäisiä vaatimuksia koskevan menettelyn käyttöönottoa koskevan asetuksen täytäntöönpanosta
Neuvottelut vielä kesken, mutta pyritään ensilukemisen ratkaisuun tänä vuonna tai ensi vuoden alkupuolella. Täytäntöönpano 1½ vuoden kuluessa hyväksymisestä.
- HE laiksi vaalilain muuttamisesta (5 §:n muuttaminen ja erät tekniset tarkistukset, yhteistyössä hallintoyksikön kanssa)
- HE pohjoismaisen avioliittokonvention muutoksen voimaansaattamisesta
- HE valmismatkalain tarkistamisesta¹⁴
- HE takaisinsaantilain tarkistamisesta

¹² Työryhmämietintö 2006:8

¹³ Työryhmämietintö 2005:16

¹⁴ voi siirtyä kevääseen 2008

LIITE 2

VUONNA 2007 HOIDETTAVIA EU- JA KANSAINVÄLISIÄ HANKKEITA

EU-lainsäädännön valmistelu

Asetus	toimivallasta, sovellettavasta laista, tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta sekä yhteistyöstä elatusvelvoitteita koskevissa asioissa toimivaltaisesta tuomioistuimesta ja päätösten täytäntöönpanosta (ns. elatusapuaetus)
Asetus	tuomioistuimen toimivallasta ja sovellettavasta laista avioeroasioissa (ns. Rooma III)
Säädös	kansainvälistä perintöoikeutta koskevista kysymyksistä (ns. Rooma V)
Direktiivi	maksujärjestelmän kehittämisestä
Asetus	sopimukseen sovellettavasta laista (ns. Rooma I)
Säädös	asuntoluotoista
Direktiivi	kulutusluotoista
Direktiivi	aikaosuusdirektiivin muuttamisesta
Direktiivi	kotipaikan siirrosta
Puitepäättös	rasismin ja muukalaisvihan torjumisesta
Direktiivi	rikosoikeudellisista toimenpiteistä teollis- ja tekijänoikeuksien noudattamisen varmistamiseksi
Puitepäättös	eurooppalaista todisteiden luovuttamismääräyksestä esineiden, asiakirjojen ja tietojen hankkimiseksi rikosoikeudenkäyntejä varten (jäljellä olevat kysymykset, ml. horisontaalinen lähestymistapa)
Puitepäättös	vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen ulottamisesta vankeusrangaistuksiin ja vapaudenmenetyksen käsittäviin seuraamuksiin (puitepäättöksen viimeistely)
Puitepäättös	lapsiin kohdistuvista seksuaalirikoksista annetuista tuomioista johtuvien ammattikieltojen tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta Euroopan unionissa
Puitepäättös	tietyistä rikosoikeudellisissa menettelyissä koko EU:n alueella sovellettavista oikeuksista
Puitepäättös	rikosrekisteritietojen vaihdon järjestämisestä ja sisällöstä EU:n jäsenvaltioiden välillä

Puitepäättös	eurooppalaisesta valvontamääräyksestä Euroopan unionin jäsenvaltioiden välisissä esitutkimamenettelyissä
Direktiivi	eräistä sovittelun näkökohdista siviili- ja kauppaoikeuden alalla
Puitepäättös	todistajien ja oikeudellisessa menettelyssä yhteistyötä tekevien henkilöiden suojelusta. Komission vuoden 2007 työohjelma.
Säädös	Liikenneturvallisuuden alueella määrättyjen seuraamusten rajat ylittävä täytöntöönpano. (Oikeusperusta perustamissopimuksen 71 ja 156 art.). Komission vuoden 2007 työohjelma.
Puitepäättös	terrorismin torjunnasta tehdyn puitepäättöksen tarkistamisesta. Komission vuoden 2007 työohjelma.
Puitepäättös,	joka perustuu toimivaltaristiriitoja ja ne bis in idem –periaatetta rikosoikeudenkäynnissä koskevaan komission vihreään kirjaan.
Puitepäättös,	joka perustuu ehdonalaisesti vapautettujen ja ehdollisesti tuomittujen valvontaa koskevaan komission ja Saksan yhteiseen hankkeeseen (European Probation Order).
Asetus	Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi annetun asetuksen muuttamisesta.

Kansainvälinen säädösvalmistelu

Haagin konferenssi/elatusapujen perintää koskeva yleissopimus

Unidroit/yleissopimus välittäjän hallussa olevia arvo-osuuksia koskevista aineellisista säännöksistä

ICAO/lentoyhtiöiden vahingonkorvausvastuuta koskevan yleissopimuksen uudistaminen

Euroopan neuvoston yleissopimus koskien lasten suojelemista seksuaaliselta hyväksikäytöltä

Oikeushallinto-osasto

OIKEUSMINISTERIÖN OIKEUSHALLINTO-OSASTON VUODEN 2007 TULOSSOPIMUS

1. TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET

Oikeusministeriön hallinnonalan viranomaistoimintaan kohdistuvat palveluvaatimukset ovat jatkuvasti kasvaneet, mikä edellyttää voimavarojen kohdentamista entistä selvemmin hallinnonalan ydintehtäviin ja tukipalvelujen tehostamista.

Oikeusturva

Oikeudellinen sääntely kansainvälistyy ja kohdistuu yhä uusille elämänalueille. Yhteiskunnan moninaistuminen, kansainvälistyminen sekä väestörakenteen muutos aiheuttavat erityisiä tarpeita lainsäädännön ja oikeusturvajärjestelmän kehittämiseksi. Kansalaisten tiedon tarve heitä koskevissa asioissa on lisännyt oikeudellisen neuvonnan tarvetta. Oikeudenkäyntikuluja ja oikeudenkäyntimenettelyä koskevat uudistukset ovat lisänneet asianosaisten oikeudenkäyntikuluriskiä, mikä on nostanut oikeudenkäyntikynnystä erityisesti riita-asioissa. Eri tuomioistuinten käsittelyajoissa on suuria eroja, mikä merkitsee alueellista epätasapainoa oikeusturvan saatavuudessa. Sovittelumenettelyn merkitys on kasvanut. Oikeuksien toteutumisen takaava selkeä lainsäädäntö, hyvä hallinto ja tehokas oikeusturvajärjestelmä ovat yhä keskeisempiä kilpailutekijöitä kansainvälisillä markkinoilla.

Osaston toimintaan vuonna 2007 vaikuttaa kaikkein merkittävimmin Valtioneuvoston päätöksessä valtionalouden kehyksiksi vuosille 2007 - 2011 (VM 5/214/2006) asetettu tavoite, että tuottavuutta lisäävien toimenpiteiden avulla voitaisiin vuoteen 2011 mennessä pienentää valtion henkilöstömäärää 9600 henkilötyövuodella, mikä merkitsee tuomioistuimissa ja oikeusavussa yhteensä 235 henkilötyövuoden vähennystä. Tuottavuuden lisääminen edellyttää oikeusturvajärjestelmän rakenteellisia muutoksia, jotka kiireisen aikataulun vuoksi työllistävät osastoa merkittävästi. Rakennemuutokseen liittyen oikeusturvapolitiikan toimintaohjelma valmistellaan helmikuun 10. päivään mennessä.

Maksuhäiriöt ja velkahallinta

Maksuhäiriöpolitiikalla tarkoitetaan niitä oikeuspolitiikan keinoja, joiden avulla huolehditaan velvoitteiden riittävän tehokkaasta täytäntöönpanosta sekä hallitaan velkaantumisesta johtuvia ongelmia ja niiden hoitamisesta aiheutuvia kustannuksia.

Yleinen talouskehitys vaikuttaa voimakkaasti velkaongelmien syntyyn. Oikeuspolitiikan keinot vaikuttavat velkaongelmien syntyyn ja niiden hoitamiseen ovat rajalliset. Niinpä toiminnan hoitaminen vaatii laajaa yhteistoimintaa viranomaisten ja myös ns. kolmannen sektorin kesken.

Yleinen taloustilanne (bruttokansantuote, keskimääräinen työttömyys) on ollut viime vuosina myönteinen. Kotitalouksien velkaantuminen on kuitenkin jatkunut viime vuosikymmenen loppupuolelta lähtien. Velkaantumisaste suhteessa käytettävissä oleviin tuloihin vuonna 2005 oli 90 % ja valtiovarainministeriö ennustaa sen nousevan kuluvan vuoden loppuun mennessä 100 %:iin. Kulutuksen rahoittaminen luotolla on jatkunut. Kotimaisten pankkien järjestämättömät saamiset ja luottotappiot ovat lievässä kasvussa, samoin luottokorttien peruutukset ja niiden käytöstä aiheutuvat luottotappiot. Määrät ovat kuitenkin vielä pienet luottokantaan ja korttien yleisyyteen verrattuna. Luottotietorekisteriin merkittyjen henkilöiden määrä oli syyskuun 2006 lopussa 308 400, enemmän kuin milloinkaan 2000 – luvulla. Käräjäoikeuksiin saapuneiden velkomusasioiden ja niissä nimenomaan ns. pikaluottojen määrä on noussut. Myös suurien kaupunkien talous- ja velkaneuvonnan asiakkaiden määrä on noussut nopeasti kesän aikana.

2. YHTEISKUNNALLISET VAIKUTTAVUUSTAVOITTEET JA NIIDEN SAAVUTTAMISTA TUKEVAT OSASTON TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA

2.1. Oikeusturva

Tuomioistuinlaitoksen perustavaa laatua olevana yhteiskunnallisena vaikuttavuustavoitteena on turvata oikeusrauhan säilyminen. Oikeuslaitoksen tulee antaa oikeudenkäynnin osapuolille oikeusturvaa oikeudenmukaisin menettelyin, edistää yleistä hyvinvointia takaamalla korkeatasoinen oikeusturva ja turvata luottamuksen säilyminen oikeuslaitokseen. Supistuvassa menokehyksessä tavoitteena on säilyttää oikeusturvan saatavuus ja asioiden käsittelyajat saavutetulla tasolla samaan aikaan, kun toimenpiteitä suunnataan tuottavuusohjelman edellyttämään rakennemuutokseen. Tavoitteena on siis, että kustannusvaikuttavuus paranee.

Oikeusavun vaikuttavuustavoitteena on tarjota oikeusapua koko maassa tasapuolisesti, mahdollisimman varhaisessa vaiheessa ja kohtuullisin kustannuksin. Oikeusaputoimistojen toimintaa ja palvelutarjontaa kehitetään.

Näiden vaikuttavuustavoitteiden saavuttamista tukevat osaston tuotokset ja laadunhallinta ovat seuraavat:

I. Rakenteelliset uudistukset, jotka samalla ovat tuottavuusohjelman kannalta keskeisiä hankkeita:

a) Käräjäoikeusverkoston uudistaminen

Tämän hetkisen suunnitelman mukaan tavoitteena on noin 50 käräjäoikeuspiiriä vuoteen 2010 mennessä. Vuonna 2007 lakkautetaan 4 käräjäoikeutta. Merkittävämpi organisatiouudistus, jossa luotaisiin enimmillään 30 käräjäoikeuden verkosto maakunnallisten yksiköiden perusrakenteen ja sitä etäisyyksien vuoksi tukevien sivukanslioiden varaan, suunnitellaan vuoden 2007 aikana, kun poliittinen päätös asian valmistelusta saadaan. Vuoden 2007 alkupuolella käynnistetään lausuntokierros Porvoon ja Loviisan sekä Imatran ja Lappeenrannan käräjäoikeuksien yhdistämiseksi.

b) Summaaristen asioiden käsittelyn kehittäminen

Riidattomien velkomusasioiden käsittelyn kehittämistä jatketaan lokakuussa 2006 mietinnön jättäneen työryhmän esitysten pohjalta. Mietinnöstä on pyydetty lausunnot ja lausuntopalautteesta laaditaan yhteenveto toukokuun loppuun mennessä. Jatkovalmistelu edellyttää vuonna 2007 palkattavaksi projektinjohtajan, joka ei ole oheisessa henkilöstölaskelmassa mukana.

c) Kiinteistöasioiden käsittelyn kehittäminen

Työryhmän mietintö valmistuu helmikuussa. Lausuntokierros hoidetaan OHO:ssa tavoitteena lausuntoyhteenveto syyskuun loppuun mennessä. Jatkovalmistelu siitä eteenpäin edellyttää projektia ja projektinjohtajaa, joka ei ole oheisessa henkilöstölaskelmassa mukana.

d) Henkilörekisterilaki

Hallituksen esityksen laatimista olisi jatkettava vuoden 2007 alusta tavoitteena hallituksen esitys vuoden kuluessa uudelle eduskunnalle. Neuvotellaan alkuvuodesta hankkeen siirtämisestä LAVO:lle.

e) Henkilöstösuunnitelma

Kiinteistöasioiden ja summaaristen asioiden käsittelyn kehittäminen sekä käräjäoikeusverkoston supistaminen edellyttävät tuekseen hyvän henkilöstösuunnitelman. Myös auskultoinnin ja tuomarikoulutuksen merkitys ja suhde täytyy arvioida muuttuvaa asiarakennetta vastaavaksi. Valmistaudutaan työryhmän asettamiseen syksyllä 2007.

f) Auskultoinnin kehittäminen

Selvitetään auskultoinnin tarvetta ja sisältöä tuomioistuimien muuttuvassa toimintaympäristössä. Hankkeen yhteydessä pohditaan auskultoinnin ja tuomarikoulutuksen suhde sekä tuomareiden rekrytointi laaja-alaisesti tulevaisuutta ajatellen.

g) Oikeusaputoimistojen verkosto

Laaditaan suunnitelma oikeusaputoimistojen verkoston kehittämisestä sekä henkilöstösuunnitelma vuosille 2007-2011 huhtikuun alkuun mennessä. Suunnitelmassa otetaan huomioon tuottavuusohjelma ja oikeusavun riittävä saatavuus. Samalla ratkaistaan, mihin oikeusaputoimistoihin keskitetään yksityisten avustajien asiakkaille tehtävät oikeusapupäätökset. Päätösten keskittäminen on tarkoituksenmukaista toteuttaa, kun sähköinen asiointi siltä osin voidaan ottaa käyttöön. Tavoitteena on keskittäminen vuoden 2008 aikana. Toimistoverkoston kehittämistä jatketaan vuonna 2007 yhdistämällä muutamia pieniä oikeusaputoimistoja hallinnollisesti lähimmän oikeusaputoimiston sivutoimistoiksi.

II. Oikeudenkäyntimenettelyjen ja palvelujen kehittäminen

a) Oikeudenkäynnin kokonaiskesto ja laajojen asioiden käsittely

Oikeudenkäynnin kokonaiskesto pyritään lyhentämään ja laajojen asioiden käsittelyä kehitetään asiaa selvittävän työryhmän (Melander) mietinnön pohjalta. Tarvittaessa lausuntokierros OHO:n toimesta.

b) Vakuutusosoikeuden menettelyjen uudistaminen

Jatketaan vakuutusosoikeuden käsittelyaikojen lyhentämiseksi organisaation ja työmenetelmien kehittämistä hankealoitteen (OM 4/32/2006) pohjalta selvittämällä mahdollisuuksia valituslupamenettelyn käyttöönottoon, asiantuntijajäsenten osallistumisen vähentämiseen, lisäselvityksen vastaanottamisen rajoittamiseen ja viisijäsenisen kokoonpanon menettelytapojen keventämiseen. Valmistaudutaan työryhmän asettamiseen 2007.

c) Markkinaoikeuden menettelyn uudistaminen

Markkinaoikeuden ruuhkautuneen työtilanteen korjaamiseksi julkisia hankintoja koskevaa oikeussuojajärjestelmää kehitetään. Samalla seurataan muutoinkin markkinaoikeuden työtilanteen kehitystä.

d) Oikeusavun puhelinneuvontakokeilua jatketaan ja oikeusapuohjaus vakinaistetaan

Julkisten oikeusavustajien antamaa oikeudellisen puhelinneuvonnan kokeilua jatketaan vuoden 2007 loppuun saakka. Oikeusaputoimistojen toimistohenkilöstön antaman oikeusapuohjauksen kokeilu vakinaistetaan vuoden 2007 alussa. Oikeusapuohjausta annetaan kahdesta valtakunnallisesta puhelinnumerosta, sekä suomeksi että ruotsiksi. Tämän lisäksi kaikki oikeusaputoimistot ryhtyvät kirjaamaan oikeusapuohjauksen luonteisen opastuksen. Oikeusapuohjauksen tilastoinnilla pystytään ilmentämään oikeusaputoimistoissa tehtävän ennaltaehkäisevän työn merkitys osana oikeudellisten kiistojen varhaista ratkaisua.

e) Asetus oikeusavun palkkioperusteista

Valmistellaan asiaa vuonna 2006 valmistelleen työryhmän ja sen mietinnöstä saatavan lausuntopalautteen perusteella edellä mainittu asetus. Tähän liittyvästä oikeusapulain valmistelusta sovitaan erikseen LAVO:n kanssa. Tavoitteena on HE:n antaminen vuonna 2007.

f) Tuetaan kuluttajavalituslautakuntaa toimivallan laajentuessa HE 115/2006 mukaisesti

Vuoden 2007 aikana toteutetaan yhteistyössä kuluttajariitalautakunnan kanssa lautakunnan menettelytapojen sekä jaostojen uudelleenorganisointi kuluttajariitalautakunnasta annetun lain vaatimuksia vastaaviksi antamalla asetus kuluttajariitalautakunnasta. Kuluttajariitalautakuntaa tuetaan uusien käytäntöjen ja menettelytapojen käyttöönotossa.

g) Sähköisen asioinnin kehittäminen

Kehitetään sähköistä asiointia, verkkopalveluja ja viestintää. Näiden hankkeiden eteenpäin vieminen edellyttää kehittämishankkeeseen osoitettavaa määrärahalisäystä. Sähköisen asioinnin palvelujen kehittämisessä keskeisiä laajennuksia ovat

- summaaristen asioiden käsittelyn kehittäminen;
- sähköinen tuomioirekisteri;
- sähköinen asiakirjaliikenne tuomioistuimen, asianosaisten ja ulosoton välillä;
- kiinteistövaihdannan sähköisen järjestelmän kehittäminen;
- sähköisen asioinnin kehittäminen vakuutusaloilla ja yleensäkin tuomioistuimissa (pilotointi Kouvolan hovioikeuspiirissä) sekä
- oikeusavussa (Oikeusavun sähköisen asioinnin ja asiankäsittelyn kehittämisen työryhmä).

Verkkopalvelujen siirto uuteen julkaisujärjestelmään luo edellytyksiä sähköisen asioinnin kehittämiselle. Oikeus.fi-sivuston siirto alkaa vuoden 2007 alussa ja tavoitteena on, että koko palvelu on siirretty vuoden 2008 loppuun mennessä. Oikeushallinto-osasto huolehtii sivujen sisällön siirtämisestä (sivuja noin 4000) ja palvelun kehittämisestä, teknisesti siirrosta huolehtii OTTK:n Web-tiimi. Vuoden 2007 alussa otetaan käyttöön laskuri työnantajille ulosotossa pidettävän määrän laskemiseksi. Hallinnonalan Ilona-intranetin (noin 800 sivua) siirto uuteen julkaisujärjestelmään tehdään alkuvuodesta 2007.

h) Puhelinliikenne ja digitaalitekniikka

Jatketaan oikeuslaitoksen puheliikenteen ja välitysteknologian uudistamista sekä digitaaliliikenne- ja videotekniikan kehittämistä.

III. Muita hankkeita

- a) Jatketaan voimavarojen kohdentamista tuomioistuinlaitoksen sisällä niihin yksiköihin, joissa juttutilanne on vaikein.
- b) Oikeusaputoimistojen resursseja kohdennetaan kysynnän mukaisesti oikeusapupalvelujen laatua heikentämättä.
- c) Työtilanteissa olevien hovioikeuskohtaisten erojen tasaamiseksi on ehdotettu valitusasioiden siirtomenettelyn käyttöönottoa (HE 202/2006). Uudistuksen toteutuessa tuetaan sen käyttöönottoa.
- d) Selvitetään Helsingin hallinto-oikeuteen keskitettyjen veroasioiden hajauttamismahdollisuuksia muihin hallinto-oikeuksiin.
- e) Varaudutaan maaseutuelinkeinojen valituslautakunnan tehtävien siirtoon hallinto-oikeuksille.
- f) Tuetaan eri tuomioistuimissa tehtävää laatutyötä.

2.2. Maksuhäiriöt ja velkahallinta

Vaikuttavuustavoitteet

Maksuhäiriöpolitiikka ja velkahallinta voivat osaltaan vahvistaa tervettä taloutta ja luotonantoa sekä ehkäistä sosiaalista ja taloudellista syrjäytymistä sekä vastustaa harmaata taloutta ja talousrikollisuutta.

Maksuhäiriöpolitiikan pitkän aikavälin tärkeimmät yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet ovat:

- velkaongelmien vähentäminen
- luottotappioiden ehkäiseminen perintätulosta parantamalla
- velkaongelmista selviämisen edistäminen
- harmaan talouden ja väärinkäytösten vastustaminen sekä
- perintäkustannusten alentaminen.

Vaikuttavuustavoitteiden saavuttamista tukevat osaston tuotokset ja laadunhallinta

I. Strategiatyötä jatketaan päivittämällä maksuhäiriöpolitiikan toimintaohjelma seuraavasti:

a) Kehitetään toiminnan vaikuttavuusarviointia ja mittaamista siten, että ympäristöindikaattoreita ja vaikuttavuustavoitteita kuvaavat tunnusluvut otetaan käyttöön vuoteen 2009 mennessä. Selvitetään vuonna 2007, mitä tunnuslukuja voidaan jo käyttää, ja mikä jäävät jatkoselvityksen kohteiksi.

b) Tehdään perimiskustannusten syntymistä, muodostumista, kohdentumista ja sääntelymahdollisuuksia koskeva alustava selvitys. Selvitys muodostaa pohjan myös tuottavuuden arvioimiselle ja kehittämislle siten, että strategia-alueen toimintoja tarkastellaan yhtenä kokonaisuutena.

II. Organisaation kehittämistä jatketaan. Ulosoton organisaatiota kehitetään hallituksen esityksessä ulosottokaareksi (HE 83/2006 vp) edellytetyllä tavalla. Organisaatiomuutoksella pyritään nykyistä tasaisempaan työnjakoon, parempaan tuottavuuteen ja vaikuttavuuteen.

a) Valmistellaan valtioneuvoston asetus ulosottopiireistä ja toteutetaan ulosottopiirien yhdistäminen. Asetuksen valmistelu edellyttää yhdistyvissä piireissä aluekehittämislain mukaisia kuntien ja kuntainliittojen kuulemisia sekä yhteistoimintalain mukaisia henkilöstön kuulemisia. Ulosottopiirien määrää vähennetään nykyisestä 51 piiristä 22 ulosottopiiriin. Siirtymäsäännöksen mukaan yhdistyvien piirien johtavat kihlakunnanvoudit nimitetään ilmoittautumismenettelyn perusteella. Organisaation kehittäminen tukee tuottavuusohjelman toteuttamista.

b) Valmistellaan ulosottohallintovirastoa koskeva lainsäädäntö tavoitteena ulosoton hallintotehtävien siirtäminen oikeusministeriöstä ja lääninhallituksista ulosottohallintovirastoon, joka aloittaisi toimintansa 1.1.2009 sekä valmistellaan muut tarvittavat päätökset asiassa.

c) Ulosoton toimintaprosessissa rutiininomaiset työvaiheet yhtenäistetään olemassa olevia parhaita käytäntöjä vastaaviksi. Ulosottopiirien tulostavoitteeksi asetetaan perinnän toimintaprosessien laadunvarmistuksen (avustavan ulosottomiehen toimintamalli, vaativan perinnän seulonta, laadunvalvontaan tähtäävä seuranta ja perintää tukeva selvitys-

toiminto) käyttöönotto vuonna 2007. Työmenetelmien kehittämällä tuetaan osaltaan myös tuottavuusohjelman toteuttamista.

III. Ulosoton ohjausjärjestelmää kehitetään yhteiskunnallisen vaikuttavuuden ja toiminnan tuloksellisuuden arvioimiseksi ja mittaamiseksi. Visioiden vieni ja kommunikointi piireihin tapahtuu ohjausjärjestelmän avulla.

a) Vuoden 2006 tulostavoitteiden toteutumisen ja toiminnan arvioinnin pohjalta määritellään tulostavoitteet tuleville vuosille. Virastot raportoivat parhaiden tulosten taustalla olevista toimintamalleista syyskuussa 2007. Ulosottopiirien tulostavoitteet, niiden toteutuminen ja toiminnan arviointi saatetaan henkilötasolle.

b) Kehitetään tulostavoitteiden toteutumisen arviointia siten, että vuoteen 2008 mennessä arviointiraportti kuvaa ulosoton toimivuutta tunnuslukuina, jotka vastaavat maksuhäiriöpolitiikan toimintaohjelmassa määriteltyjä vaikuttavuustavoitteita ja ulosoton palvelutavoitteita. Arviointi mahdollistaa toiminnan seurannan ja analysoinnin siten, että sen pohjalta voidaan asettaa uudet tulostavoitteet.

IV. Valmistaudutaan ulosottolain kokonaisuudistuksen IV vaiheen toimeenpanoon (muutoskoulutus, kohta 5 a). Ulosottolainsäädännön kokonaisuudistuksen viimeisen vaiheen (IV) käsittävä hallituksen esitys (HE 83/2006) on käsiteltävänä eduskunnassa. Esitykseen sisältyvät veroulosottoa ja ulosoton hallinnon ja viranomaistoiminnan organisaatiota koskevat säännökset. Muutosten on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2008 alusta.

V. Ulosottohenkilöstön osaamista kehitetään lisäämällä koulutusta ja vahvistamalla rekrytointipohjaa.

a) Toteutetaan ulosottolain muutoksen edellyttämä koulutus koko ulosottohenkilöstölle (kouluttajakoulutus ja lainsäädäntökoulutus henkilöstölle 2007).

b) Jatketaan toiminnan uudelleen organisointia tukevaa johtamiskoulutusta (muutosjohtamiskoulutus/johtamiskoulutus).

c) Käynnistetään ulosottohenkilöstön peruskurssit uransa alkuvaiheessa olevalle henkilöstölle ja yhtenäistetään perehdyttämiskoulutusta virastoissa.

d) Jatketaan vaativaa perintää tukevaa koulutusta (kirjanpitokoulutus, yritystaloustalouskoulutus, samastamiskurssit).

e) Jatketaan ammattikorkeakouluhanketta henkilöstön rekrytointipohjan vahvistamiseksi.

VI. Sähköistä asiointia helpottamalla parannetaan ulosoton palvelukykyä sekä verrallesiin että muihin sidosryhmiin päin (maksukiellot, sähköinen tiedonhankinta)

Maksuhäiriöpolitiikassa tavoitellaan parempaa tuottavuutta optimaalisin kustannuksin niin että vaadittavat tuotokset saadaan aikaan tuottavuusohjelman mukaisesti 100 henkilötyövuotta pienemmillä henkilöstövoimavaroilla. Tähän pyritään paikallisorganisaation ja työmenetelmien kehittämällä.

3. OSASTON HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN

Oikeushallinto-osaston oman toiminnan kehittämistavoitteet

Oikeushallinto-osasto jatkaa johtamisjärjestelmänsä kehittämistä. Johtoryhmän työn tehostamista jatketaan johtoryhmän sisäisin keskusteluin, järjestämällä laajennettuja suunnittelu-, valmistelu- ja linjauspalavereita ja aikatauluttamalla näitä vuosityön rytmiiin.

Osastolla ja toimistoissa käydään tavoite- ja kehityskeskustelut. Niiden laatua kohotetaan pyrkimällä selkeämpiin yksilökohtaisiin tavoitteisiin ja palautteen antamiseen tehdyn työn suorittamisesta.

Osastolle laaditaan henkilöstön kehittämissuunnitelma osin kehityskeskustelujen, osin nykytoiminnan ja tulevan osaamistarpeen kautta. Samalla arvioidaan osaston tulevia osaamis- ja rekryointitarpeita sekä hiljaisen tiedon siirtämisen tarpeita ja keinoja.

Luodaan pelisäännöt koulutukseen osallistumisesta ja sen suunnitelmallisesta seurannasta osana kehittämissuunnitelmaa.

Huolehditaan henkilökunnan jaksamisesta ja ylläpidetään osaston hyvinvointitoimintaa. Järjestetään vuosittainen TYKY - päivä. Tehdään työolobarometri muun ministeriön mukana. Huolehditaan työn tasaisesta jakautumisesta ja seurataan tavoitteen toteutumista keskusteluin ja arvioinnein (vrt. tavoite- ja kehityskeskustelut).

Parannetaan edelleen tiedon kulkua ja yhteistä ymmärrystä järjestämällä edelleen osastokokouksia ja yksikkökokouksia. Esimiesten vastuuna on jakaa tietoa yksikköjensä henkilöstölle. Asioista tiedotetaan avoimesti.

Mittarit	2004/5	2006	2007
Henkilöstön hyvinvointi			
- työtyytyväisyysindeksi	3,14	3,20	nousee
- sairauspoissaolot/htv (kesäkuu)	7,5	3,4	pysyy alhaisena
- kehityskeskusteluja käyneiden osuus	67%	100%	100%

4. OSASTON TOIMINNAN MUU KEHITTÄMINEN

Suurin osa oikeushallinto-osaston päivittäisestä työstä ei näy tulossopimuksessa. Tällaisia osaston ja toimivien sektoreiden kannalta tärkeitä toimintoja ovat

- työnantaja- ja henkilöstöhallinnon tehtävät;
- hallinnonalan toimitiloihin ja vuokrasopimukseen liittyvät tehtävät sekä toimitilojen varustuksesta huolehtiminen;
- oikeushallinnon tilastointi ja raportointi sekä tuomioistuimien toiminnan asiakirja- ja lomakehuolto;
- tulosohjaukseen liittyvät tehtävät;
- virastojen koulutus.

Avustavien ulosottomiesten UPJ otetaan hallinnonalan sopimusaloista viimeisenä käyttöön vuonna 2007. Uusien palkkausjärjestelmien toimivuutta seurataan. Palkkaustoimivallan siirtämistä virastotasolle selvitetään.

Virastojen kanssa käytäviä tulosneuvotteluja kehitetään asiaa valmistelleen työryhmän mietinnön pohjalta mm. siten, että tulostavoitteet asetetaan useampivuotisiksi. Tavoitteena on menettelyn keventäminen myös videotekniikan mahdollisuuksia hyväksi käyttäen.

Vakiinnutetaan sektorineuvottelut osaksi TTS- ja budjettivalmistelua tavoitteena jäntevöittää dialogia ministeriön ja hallinnonalan virastojen välillä. Tuetaan sektorikertomusten laadintaa.

5. OSASTON RESURSSIT

Henkilöstömäärä

Osaston henkilöstön enimmäismäärä vuonna 2007 on 39 henkilötyövuotta. Lisäksi osasto voi palkata oikeuslaitoksen määrärahoilla 6 henkilötyövuotta (2 pääluottamusmiestä, 2 htv lainvalmistelu- ja strategiayksikköön, 1 htv oikeusapuyksikköön ja 1 htv ulosottoyksikköön). Momentilta 25.10.23 palkataan neljä, momentilta 25.30.21 yksi ja momentilta 25.40.21 yksi htv.

	2005	2006	2007
Henkilöstön enimmäismäärä, htv	38,0	39,0	39,0
Oikeuslaitoksen määräraha, htv	9,0	8,0	6,0
Myönnetyt määrärahat, €	3 350 000	3 060 000	3 100 000
- siirtona edelliseltä vuodelta	25 695	224 644	0
Käytettävissä yhteensä	3 375 695	3 284 644	3 100 000
Käyttö	3 151 051	3 262 000*	

* arvio, joka perustuu vuoden 2006 tilinpäätösennusteeseen

Osaston toimintameno taso vuonna 2007 on 3 100 000 euroa, mikä myönnetään vuoden 2007 talousarviomäärärahasta. Tähän määrärahaan sisältyy 300 000 euroa oikeuslaitoksen koulutusmenoja. Koulutusbudjetti on kokonaisuudessaan 900 000 euroa ja 600 000 euroa rahoitetaan oikeuslaitoksen koulutusmenoista tuomioistuinten, oikeusavun ja ulosoton määrärahoista. Arvioitu koulutusmenojen jakautuma on seuraava:

Tuomioistuinlaitos	350 000 euroa
Oikeusapu	50 000 euroa
Ulosotto	200 000 euroa
<u>OM/yhteiset</u>	<u>300 000 euroa</u>
Yhteensä	900 000 euroa

6. RAPORTOINTI

Tuloskorttihankkeiden etenemistä seurataan ministeriön johtoryhmässä säännöllisin väliajoin, minkä lisäksi osasto raportoi tässä asiakirjassa sovittujen tavoitteiden toteutumistilanteesta puolivuosisikatsauksen (raportointi 15.8.2007 mennessä) ja vuodelta 2007 laadittavan toimintakertomuksen (raportointi 15.2.2008 mennessä) yhteydessä.

Helsingissä 18.12.2006

Kirsti Rissanen
kansliapäällikkö

Kari Kiesiläinen
osastopäällikkö, ylijohdaja

Kriminaalipoliittinen osasto

OIKEUSMINISTERIÖN KRIMINAALIPOLIITTISEN OSASTON VUODEN 2007 TULOSTAVOITEASIAKIRJA

1. TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET

Suomen rikollisuustilanteessa ei ole viime vuosina tapahtunut suuria muutoksia. Suhteessa väkilukuun tapahtuu Suomessa edelleen henkirikoksia enemmän kuin muissa Pohjoismaissa ja Länsi-Euroopan maissa. Tilastoitu pahoinpitelyrikollisuus on pitkällä aikavälillä jonkin verran lisääntynyt. Alkoholilainsäädännössä vuonna 2004 tapahtuneet muutokset ovat vaikuttaneet rikollisuuskehityksessä lähinnä väkivaltarikoksiin ja muihin välittömästi alkoholin käyttöön liittyviin rikoksiin. Lisääntyneen alkoholikulutuksen pitkäaikaisia vaikutuksia rikollisuuskehitykseen ei vielä voida arvioida. Viranomaisien tietoon tulleiden huumausainerikosten ja erityisesti omaisuusrikosten kehityssuunta on ollut laskeva.

Väestön ikääntyminen saattaa tulevaisuudessa vähentää rikollisuutta. Muuttoliike kasvukeskuksiin voi lisätä rikollisuutta ja rikollisuuden muodot voivat muuttua. Osa maaseutuväestöstä on syrjäytymisriskissä ja samalla kaupunkien lähiyhteisöihin kiinnittymätön väestönosa suurenee ja epävirallinen sosiaalinen kontrolli heikkenee. Maahanmuuton jatkuessa muukalaisvihamieliset asenteet saattavat voimistua, vaikka tiivis kanssakäyminen maahanmuuttajien kanssa voi parhaimmillaan heikentää ennakkoluuloja ja stereotyyppisiä asenteita. Monikulttuurisuuden lisääntyminen voi tuoda uusia vivahteita rikollisuuteen. Kehitystrendit edellyttävät kansainvälisen yhteistyön lisäämistä ja kotimaisen viranomaisyhteistyön tehostamista. Rikosoikeudellisen sääntelyn kansainvälistyminen on syvenemässä. Euroopan Neuvoston puitteissa tapahtuvan perinteisen yhteistoiminnan rinnalle on nousemassa EU:n sopimis- ja sääntelymekanismeja, jotka koskettavat myös kriminaalipoliittikkaa ja rikosseuraamusalaa.

Suomen kansainvälisesti verraten hyvä rikollisuustilanne selittyy osittain tasaisella tulojaolla ja varallisuuden jakautumisella sekä hyvillä kouluttautumismahdollisuuksilla. Tulevaisuudessa työelämän osaamisvaatimukset kuitenkin lisääntyvät eikä osa väestöstä pysty tai halua sopeutua tähän kehitykseen. Työttömyys ja muut toimeentuloa vaikeuttavat ongelmat - kuten tilapäiset työsuhteet ja kotitalouksien velkaantuminen - lisäävät yksilöiden välisiä tuloeroja, köyhyyttä ja syrjäytymisriskiä. Asunnottomuus saattaa osittain vahvistaa syrjäytymiskehitystä erityisesti kasvualueilla. Nämä muutokset tulevat osaltaan vaikuttamaan rikollisuuteen ja turvattomuuteen. Tulevaisuudessa rikollisuus on entistä selvemmin köyhyysongelma, jollei tulonsiirtojärjestelmällä tai muilla toimenpiteillä kyetä hillitsemään toimeentulon vaikeuksia.

Poliisin painoalueekseen vuodeksi 2007 valitsema järjestäytyneen ja vakavan rikollisuuden vähentämiseen liittyvät tavoitteet saattavat lisätä syyttäjien työmäärää ja myöhemmin vankilukua. Edelleen syyttäjälaitoksen haasteena on syyteharkinnassa olevien vaativien juttujen syyteharkinta-aikojen pituuden lyhentäminen. Toimeenpantavan organisaatiouudistuksen tavoitteena on keventää hallintoa ja siirtää näin vapautuvia voimavaroja erityisesti vaativien juttujen hoitamiseen. Kirjallisen prosessin käyttöönotto vähentää syyttäjien käräjäpäivien määrää ja käräjämatkoihin käyttämää aikaa.

Keskivankiluku on noussut merkittävästi viime vuosien aikana, vaikka luku onkin syksyllä 2006 käännytynyt selvään laskuun. Nopein kasvu tapahtui väkivaltarikoksista ja

huumausainerikoksista tuomittujen ryhmissä. Vankiluvun kasvu on aiheuttanut vankiloissa yliasutusta. Vankiloiden resurssit eivät riitä uusintarikollisuutta vähentävien toimintojen täysimääräiseen ylläpitämiseen. Vankiloissa on selvästi vähemmän henkilökuntaa kuin aiemmin vankien määrään suhteutettuna vuosituhanen vaihteen tilanteeseen verrattuna. Henkilökunnan sairauspoissaolot ovat lisääntyneet. Vankien asumisolosuhteiden parantamiseen ei ole ollut käytettävissä riittävästi määrärahoja. Kaikkia kansainvälisiä velvoitteita ei ole pystytty täyttämään vankilahygienian osalta. Myös mm. vankien terveydenhuollossa olisi tarvetta nykyistä kattavampiin palveluihin.

Lokakuussa 2006 tuli voimaan rangaistuksen täytäntöönpanoa ja tutkintavankeuden toimeenpanoa koskeva kokonaisuudistus. Samalla uudistettiin vankeinhoitolaitoksen organisaatio siten, että maahan perustettiin viisi aluevankilaa. Vankeuslainsäädännön keskeisenä ytimenä on vankeusajan suunnitelmallisuuden lisääminen tavoitteena vaikuttava, suunnitelmallinen ja ennustettava vankeusprosessi. Ensisijaisena tavoitteena on vaikuttaa vangin riskiin syyllistyä uusintarikollisuuteen vangin toimintakykyä parantamalla ja riskin vähentämiseen tähtääviä toimintaohjelmia lisäämällä. Vankeusprosessiin tulee entistä tiiviimmin liittää myös hallittu ja suunnitelmallinen vapauttaminen. Organisaatiouudistuksen tavoitteena on keventää hallintoa ja siirtää henkilökunta vangin kanssa tehtävän lähityöhön. Uuden lainsäädännön täytäntöönpanoon budjetoidut määrärahat ovat olleet niukat ja vankeinhoiton muut resurssiongelmat vaikeuttavat myös osaltaan vankeuslain täytäntöönpanoa. Uuden lainsäädännön myötä tehtävät muuttuvat ja henkilökunnan osaamisvaatimukset kasvavat. Resurssitarpeita aiheuttavat erityisesti sijoittajayksikkötoiminnan ja vangin osallistumisvelvollisuuden turvaamisesta. Taloudellinen niukkuus pakottaa tarkentamaan sekä budjetoinnin että kulujen seurantaprosesseja.

2. YHTEISKUNNALLISET VAIKUTTAVUUSTAVOITTEET

Kriminaalipolitiikan yleistavoitteena on rikosten ehkäiseminen. Rikollisuudesta ja sen ehkäisystä aiheutuvien tointen kustannukset olisi lisäksi pidettävä mahdollisimman pieninä.

Rikoksia vähennetään ennen kaikkea vaikuttamalla rikollisuuden eri riskitekijöihin ja rikostilaisuuksiin siten, ettei rikoksia tapahtuisi. Rikosten uhreille aiheuttamia seurauksia tulee kuitenkin lievittää rikoksen jo tapahduttua erilaisin tuki- ja korvausjärjestelmin. Rikosoikeudenhoidon järjestelmä rikosten paljastamisesta rangaistusten täytäntöönpanoon ja jälkihuoltoon ehkäisee itsessään rikoksia.

Kriminaalipolitiikan tuloksellisuutta mitataan ennen kaikkea sillä, missä määrin yhteiskunnan toimin voidaan vähentää sellaisia rikosten niiden uhreille aiheuttamia välittömiä vahinkoja kuten esimerkiksi väkivaltaisia kuolemia tai vammoja, omaisuudenmenetyksiä ja taloudellisia tappioita kotitalouksille, yrityksille tai julkisoikeudellisille yhteisöille. Lisäksi tulee ottaa huomioon välillisemmät vaikutukset väestön hyvinvointiin, mitä esimerkiksi turvattomuuden tunne ja rikoksenpelko vähentävät.

Rikollisuuden ehkäisyssä painoalueena on erityisesti vakavan väkivallan vähentäminen. Muitakaan rikollisuusongelmia ei voida jättää huomiotta, koska on huolehdittava yleensä myönteisen kehityksen ylläpitämisestä ja vauhdittamisesta esimerkiksi omaisuus- ja huumorikollisuudessa. Rangaistusjärjestelmässä tavoitteena on väkivallan vähentämisen ohella vähentää erityisesti ensikertaisten vankien uusintarikollisuutta.

Ehkäisevän vaikutuksen ohella on rikosoikeudenhoidon järjestelmää kehitettäessä huolehdittava rikosvastuun varmasta ja joutuisasta toteutumisesta, järjestelmän uskottavuudesta ja oikeusturvasta. Rangaistusjärjestelmää kehitettäessä kiinnitetään erityistä huomiota vankiluvun hallintaan, jotta vankimäärästä aiheutuvia kustannuspaineita voidaan ennakoida, hillitä ja kohdentaa. Käytettävissä olevia resursseja voidaan näin entistä tehokkaammin suunnata uusintarikollisuutta vähentävään toimintaan. Tässä tarkoituksessa kehitetään rikosentorjuntaa, sekä huolehditaan seuraamusjärjestelmän kyvystä vähentää uusintarikollisuutta ja rikosoikeusjärjestelmän tehokkaasta ja joutuisasta toiminnasta. Vankien majoitustiloja koskevien pahimpien epäkohtien poistamista kiirehditään.

2.1 Yhteiskunnallinen vaikuttavuustavoite: rikollisuuden ehkäisy

Tulostavoitteet:

Kriminaalipoliittinen toimintaohjelma vuosille 2007 - 2012 on laadittu tammikuun loppuun mennessä. Ohjelmassa määritellään kriminaalipolitiikan keskeisimmät tavoitteet ja käytännön toimet niiden saavuttamiseksi kyseiselle kaudelle. Ohjelmassa esitetään, kuinka tointen vaikutuksia tulisi mitata erilaisilla väestön hyvinvointiin liittyvillä ja esimerkiksi rikosten uhrien menetyksiä ja kokemuksia kuvaavilla indikaattoreilla ja tätä koskevat kehittämistarpeet. Toimintaohjelma siirtää edelleen kriminaalipolitiikan painopistettä rikosten rankaisemisesta niiden ehkäisyyn. Seuraamusjärjestelmää tarkastellaan siinä laajasti ottamalla huomioon muutkin kuin rikosoikeudelliset seuraamukset (esim. sovittelu) rikoksiin puuttumiseksi.

Väkivallan vähentämishjelman periaatepäätöksen mukaiset vuodelle 2007 oikeusministeriön hallinnonalalle asetetut toimet on toteutettu. Tämän lisäksi

- on koordinoitu ja seurattu päätöksessä muille toimijoille vuodelle 2007 asetettuja toimia ja tuettu niiden toteutumista. Erityisenä painoalueena on lapsiin ja nuoriin kohdistuvan väkivallan ehkäisy.
- vuoden 2007 seurantaraportti on laadittu (kolmivuotisen ohjelman lopullinen seurantaraportti vuonna 2009),
- on koordinoitu paikallista Järvenpää –pilottihanketta, joka tähtää väkivallan vähentämishjelman sisältämien suositusten paikalliseen toteuttamiseen tavoitteena osoittaa niillä voitavan vähentää väkivaltaa olennaisesti. Vuonna 2007 toteutetaan toimet, joihin kaupungin väkivaltaongelmien alkukartoitukset, jotka on tehty myös muutosten mittaamiseksi projektin päättyessä, antavat aihetta ja
- väkivallan ehkäisyä koskeva internet-sivusto on perustettu 2007.

Tavoitteet: Vähentää kaikkea väkivaltaa ja saada aikaan johdonmukainen laskusuunta väkivaltaa kokeneiden väestöosuuksissa kaikilla väkivallan osaluilla ja väkivaltaisuutta ennustavissa riskitekijöissä. Erityisesti pyritään vähentämään väkivallan vakavia seurauksia. Esimerkiksi tavoitteena on puolittaa väkivaltaiset kuolemat nykyisestään ja naisten väkivaltakuolemat jo lähivuosien kuluessa.

Mittarit: uhritutkimukset, tilastot väkivaltaisista kuolemista, henkirikostietokanta, sairaaloiden uloskirjoitustilastot, poliisin tietoon tullut rikollisuus, nuorten riskejä koskevat määräaikaistutkimukset jne.

Paikallista turvallisuussuunnittelutyötä on tehostettu alueelliset erityistarpeet ja väkivalan vähentämishojelman mukaiset suositukset huomioiden

- koordinoimalla paikallista turvallisuussuunnittelua mm. sisäasiainministeriön, sosiaali- ja terveysministeriön ja ympäristöministeriön sekä Suomen Kuntaliiton kanssa tehtävällä yhteistyöllä,
- järjestämällä vuonna 2007 kolme turvallisuussuunnitteluseminaaria koulutustilaisuuksiksi erityisesti kuntien rikosentorjunta-/turvallisuussuunnittelusta vastaaville henkilöille
- kehittämällä paikallinen rikosentorjunnan yhdyshenkilöverkostoa siten, että toimiva verkosto kattaa vuoden 2007 lopussa kunnat, jotka edustavat 90 % maan väestöstä ja
- perustamalla paikallista turvallisuussuunnittelua koskeva internet-sivusto vuonna 2007.

Tavoite: Paikallisyhteisöjen ja ihmisten asuin- ja muiden arkiympäristöjen turvallisuuden lisäämisen vähentämällä rikos-, onnettomuus- ja muita riskejä

Mittarit: Seurataan, kuinka suosituksia turvallisuussuunnittelun malleiksi ja hyviksi käytännöiksi omaksutaan paikallisesti. Viimekätisenä mittarina on kuitenkin paikallisen turvallisuuden parantuminen rikosten aiheuttamien seurausten vähentymisenä. Tietolähteinä useat tilastot ja kyselyt

Rikosten uhrien asemaa parannetaan ja rikosten seurauksia lievennetään korvausjärjestelmin ja tukitoimin.

Seurataan rikosasioiden sovittelulain toteutumista ja muidenkin konfliktinratkaisumenetelmien käyttöä ja kehitystä.

Laaditaan toteuttamissuunnitelma toimenpiteistä, joihin työryhmämuistio (OM 2006:12) normaaliusperiaatteen toteutumisesta vankien, tutkintavankien ja yhdyskuntaseuraamuksia suorittavien kohtelussa antaa aihetta. Siinä kartoitetaan ja esitetään korjattavaksi ne lainsäädännön ja viranomaisohjeistuksen puutteet, jotka estävät tai vaikeuttavat

- toimeentulotukikäytäntöjen yhtenäistämistä eri vankiryhmillä ja tutkintavangeilla
- eri vankiryhmien yhdenmukaista kohtelua sosiaalivakuutusjärjestelmissä
- vankien osallistumista julkisten työvoimapalvelujen käyttöön ja työvoimapolitiiseen koulutukseen ja
- vankien osallistumista julkiseen sosiaaliseen ja lääkinnälliseen kuntoutukseen.

2.2 Yhteiskunnallinen vaikuttavuustavoite: rikosasioiden käsittelyketju toimii tarkasti ja tehokkaasti

Tulostavoitteet:

Toimenpidesuunnitelma rikosketjuhankkeen ehdotusten pohjalta on laadittu. On edistetty syyttäjän ja poliisin esitutkintayhteistyötä, kirjallisen rikosprosessin soveltamista ja oikeusministeriön ja sisäasiainministeriön tietojärjestelmien yhteensovittamista.

Syyttäjälaitoksen hallintoa koskevien säädösten kokonaisuudistuksen tarve on arvioitu 31.05.2007 mennessä.

Kriminaalipoliittisen osaston ja Valtakunnansyyttäjänviraston yhdessä asettama työryhmä on arvioinut syyttäjälaitoksen tilastotietoja ja rakenne- ja resurssityöryhmän mitoitusperusteita hyväksikäyttäen alla mainittujen toimintojen ja uudistusten vaikutukset syyttäjälaitoksen henkilöstön määrään 31.05.2007 mennessä siten, että työssä huomioidaan ainakin:

- organisaatiouudistus
- kirjallinen prosessi
- esitutkintayhteistyön kehittäminen
- palvelukeskuksen käynnistämisen
- talousrikossyyttäjien yhteistyö poliisin esikäsittely-yksikössä
- avainsyyttäjäjärjestelmän kehittäminen
- sovittelun vaikutus
- sihteerityön käytön vaikutukset juttujen esivalmistelussa

Syyttäjälaitoksen UPJ:n seurantamenetelmät on otettu käyttöön tulosohjauksen välineinä.

Syyttäjäyksiköittäin kerätystä tilastotiedosta juttujen laadusta, määrästä ja käsittelyajoista kunkin asiaryhmän osalta, verrattuna toteutuneisiin palkkakustannuksiin jakautuneina yksiköiden sisällä, on laadittu seurantaraportteja neljännesvuosittain.

2.3 Yhteiskunnallinen vaikuttavuustavoite: uusintarikollisuutta vähentävä ja luotettava täytäntöönpanojärjestelmä

Tulostavoitteet:

Kriminaalipoliittinen osasto on ohjannut ja seurannut uuden lainsäädännön tavoitteiden toteutumista rikosseuraamusalalla sekä seurannut täytäntöönpanossa mahdollisesti ilmeneviä ongelmia sekä valmistellut tarvittavat lainsäädännön muutokset.

Selvitys vankilukuun vaikuttavista tekijöistä on valmistunut 30.04.2007 mennessä.

Selvitetään tarve toteuttaa yhdyskuntaseuraamuksia koskevan lainsäädännön kokonaisuudistus ja valmistellaan päihdekuntoutus ja yhdyskuntaseuraamukset -työryhmän (OM 2006:19) kannanottojen pohjalta tarvittavat hallituksen esitykset lainmuutosesityksiksi 31.12.2007 mennessä. Tavoitteena on kytkeä päihdekuntoutus tehokkaasti yhdyskuntaseuraamukseen ja lisätä yhdyskuntapalvelun käyttöä vankeusrangaistuksen vaihtoehtona.

Sähköisten valvontamenetelmien käyttöönoton mahdollisuudet seuraamus- ja pakkokeinojärjestelmässä on arvioitu (I – vaihe työryhmä OM 2006:1) työryhmän työn valmistuksessa 31.05.2007 mennessä. Tavoitteena on vähentää lyhyiden vapausrangaistusten tarvetta ja tehostaa vankilan ulkopuolella täytäntöön pantaviin rangaistuksiin sisältyvää valvontaa ja näin ehkäistä uusintarikollisuutta.

Resurssien käytön tehostamiseksi ja tuottavuuden lisäämiseksi suunnittelutyö rikosseuraamusalan yhtenäiseen organisaatioon siirtymiseksi on käynnistetty KPO:n johdolla siten, että hanke Rikosseuraamusviraston organisaation ja henkilöstörakenteen sovittamiseksi viimeistään vuoteen 2011 mennessä viraston muuttuneisiin tehtäviin on käynnistetty, itse kehittämishanke aloitettu ja laadittu sen pohjaksi henkilöstötarvelaskelma.

KPO käynnistää kehitysprosessin 31.03.2007 mennessä. Prosessien hallinnassa mahdollisesti vaadittavan lisätiedon tarve on kartoitettu kevään kuluessa. Samoin johtamista vankeinhoidossa kehitetään osaston ja Rikosseuraamusviraston yhteistyönä. Tuetaan Rikosseuraamusvirastoa alan taloushallinnon prosessien ja toiminnan selkeyttämisessä. Laitoskannan tehokkaan käytön varmistamiseksi ja investointi- sekä peruskorjausohjelman päivittämiseksi on laadittu suunnitelma Vankeinhoitolaitoksen toimitilarpeesta vuosille 2008-2011 yhteistyössä Rikosseuraamusviraston kanssa 30.06.2007 mennessä.

Oikeusministeriön ja Senaatti-kiinteistöjen väliseen, vuonna 2001 laadittuun kiinteistöjen vuokrausta koskevaan puitesopimukseen sisältyvän investointiohjelman toteutumisesta vuosina 2007 - 2010 sekä ohjelman sisällöstä vuosina 2010 - 2015 on sovittu 31.10.2007 mennessä.

Huolehditaan siitä, että Länsi-Suomen vankipaikkojen lisätarpeen välittömäksi tyydyttämiseksi käynnistetään Rikosseuraamusviraston toimesta Kylmäkosken vankilan laajennuksen suunnittelutyö (äkillisiä rakennemuutoksia kokeneiden paikkakuntien erityiset rahoitusjärjestelyt).

Vankeinhoitolaitoksen resurssien käytön tehostamiseksi ja ministeriöiden hallinnonalojen välisen työnjaon selkeyttämiseksi on vanginkuljetuksiin liittyen sovittu poliisin ja Vankeinhoitolaitoksen välisestä työnjaosta. Uusi vanginkuljetuslainsäädäntö, joka sisältää myös kuljetettavien henkilöiden oikeusasemaa koskevat säännökset, on valmisteltu vuoden 2007 loppuun mennessä.

Mahdollisuudet siirtää vankeinhoidon ammatillinen peruskoulutus opetusministeriön hallinnonalalle on selvitetty 30.06.2007 mennessä. Tavoitteena on parantaa vartijan työssä tarvittavien valmiuksien tuottamista tilanteessa, jossa vartija työnkuva on muuttunut ja moninaistunut sekä parantaa koulutuksen verrannollisuutta muun ammatillisen koulutuksen kanssa.

3. TUOTTAVUUSOHJELMAN TOTEUTTAMINEN

Valtionhallinnon tuottavuusohjelman toteutumista hallinnonalalla on seurattu ja ryhdytty tarvittaessa toimenpiteisiin sen toteutumisen varmistamiseksi. Kehittämishankkeen mukaisesti osaston toimialalta vähennetään vuoden 2007 loppuun mennessä vähintään kaikkiaan 22 henkilötyövuotta.

Rikosseuraamusviraston osalta tuottavuusohjelman tavoitteiden toteutuminen täsmentyy käynnistettävän viraston toiminnan kehittämishankkeen yhteydessä vuoden 2007 loppuun mennessä. Vankeinhoitolaitoksen tuottavuussäästötavoitteita toteutettaessa ei säästöjä toimeenpanna lähityötä tekevään henkilöstöön kohdistettuna, ellei vankiluvun lasku anna siihen mahdollisuutta. Ensisijaisesti tuottavuustarkastelun kohteena ovat jo aiemmin tuottavuusohjelman yhteydessä esillä olleet toiminnot (ruokahuolto ja kanttiinitoiminnot, kokonaisvuokramalli, vanginkuljetus, terveydenhuolto, videotekniikka ja tukitoiminnot (hallinto- ja talous)). Toiminnan tehostamista haetaan palveluja ulkoistamalla ja verkostoyhteistyön kehittämisellä. Kriminaalihuoltolaitoksen tuottavuussäästöjen ensisijainen kohde vuonna 2007 on aluetoimistojen siivouksen ja kiinteistönhoidon ulkoistaminen. Vankeinhoidon koulutuskeskuksen osalta säästöt tuotetaan hallintopalveluja kehittämällä ja tukitoimintoja tehostamalla.

Syyttäjälaitoksen osalta tavoiteltu henkilötövuosisäästö toteutuu organisaatiouudistuksen täytäntöönpanon yhteydessä syyttäjähallinnon paikallisorganisaatioita syyttäjäviroiksi muodostettaessa.

Osasto jatkaa osaltaan hallinnonalan henkilöstöstrategian toimeenpanoa. Strategiaa uudistettaessa vuoden 2007 aikana otetaan erityisesti huomioon hallinnonalan tuottavuusohjelman vaikutukset henkilöstön mitoitukseen ja osaamisen kehittämiseen.

4. KANSAINVÄLISET TEHTÄVÄT

KPO osallistuu aktiivisesti EN:n, EU:n, YK:n ja OECD:n toimielinten työhön osaston toimialalla.

Hyviä rikollisuuden ehkäisykäytäntöjä koskevien eurooppalaisten kokemusten hyödyntämiseksi ja rikosentorjunnan menetelmien kehittämiseksi kansainvälisellä yhteistyöllä kriminaalipoliittinen osasto ja rikosentorjuntaneuvosto toimivat yhdessä kansallisena edustajana Euroopan rikosentorjuntaverkostossa (EUCPN) ja osasto on osallistunut aktiivisesti verkoston hankkeisiin.

Pohjoismainen yhteistyö osaston toimialalla on saanut vakiintuneet muodot.

Kehitetään korruptionvastaista toimintaa. Vastataan EN:n GRECO kolmannen maatarakastuksen onnistumisesta yhdessä SM:n kanssa.

5. OSASTON HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN

Työhyvinvointi

Työhyvinvointitoimintaa on kehitetty ilmapiirikartoituksen tulosten pohjalta laaditun kehittämisohjelman ja työhyvinvointisuunnitelman mukaisesti siten, että osaston henkilökunnan työhyvinvointi on parantunut. Erityisesti on panostettu edellisessä kyselyssä havaittuihin kehittämiskohteisiin eli tiedonkulkuun, työyhteisön avoimuuteen ja johtamiseen siten että

- osaston henkilöstösuunnitelma on laadittu 31.1.2007 mennessä
- osaston sisäinen työnjako ja virkamiesten vastualueet ja tehtävät on selkeytetty sekä lisätty osaston sisäistä ja muuta yhteistyötä asioiden valmistelussa
- johtamista on arvioitu muun muassa osana kehityskeskusteluita ja johto ryhtynyt toimenpiteisiin esiintuodut arviot huomioon ottaen
- jokaiselle virkamiehelle on laadittu henkilökohtainen työsuunnitelma
- lähiesimies arvioi yhdessä virkamiehen kanssa tavoitteiden toteutumista ja työ määrää säännöllisin väliajoin. Tehtävät on priorisoitu tavoitteiden ja resurssien yhteensovittamiseksi.
- osastolla nimetty eri yksiköiden edustajista koostuva ryhmä toimimaan aktiivisesti työilmapiirin kehittämiseksi ja laaditun suunnitelman päivittämiseksi
- työhyvinvoinnin tilaa on arvioitu osana ilmapiirikartoitusta, henkilöstötilinpäätöstä, kehityskeskusteluja ja osaston sisäisiä palavereja.

Ilmapiiirkartoituksen tuloksia koskevat tavoitteet:

	2004	2006	tavoite 2007
työtyytyväisyysindeksi	3,16	3,06	nousee (OM ka 3,20)
tiedonkulku	2,58	2,75	vähintään ennallaan
työyhteisön avoimuus	2,44	2,45	nousee
johtaminen	3,06	2,94	nousee

	30.6.2006	2005	
sairauspoissaolojen määrä	4,5 työp/htv	9 työp/htv	laskee

Osaaminen

Osastolla on sen strategisia tavoitteita ja tehtäviä vastaava osaaminen, jota jatkuvasti kehitetään. On laadittu koulutustarvekartoitus, jossa on huomioitu asiantuntijaorganisaation erityistarpeet. Henkilökohtaisia kehityssuunnitelmia on tarkistettu koulutustarve-kartoituksen pohjalta.

	2005	tilanne 30.6.06	tavoite
koulutuspäivät/htv	2,44	-	nousee
koulutustasoindeksi	6,7	6,7	ennallaan

6. VIRASTOJEN TULOSNEUVOTTELUMENETTELYJEN KEHITTÄMINEN

Ministeriön alaiseen hallintoonsa kohdistamaa ohjausotetta selkeyttäen kriminaalipoliittinen osasto kehittää aktiivisesti Rikosseuraamusalan (Vankeinhoitolaitos, Kriminaalihuoltolaitos ja Vankeinhoidon koulutuskeskus) ja syyttäjälaitoksen toiminnan tuottavuutta ja taloudellisuutta ottamalla käyttöön osana tulosohtausprosessin kehittämistä uusia mittareita siten, että tuottavuustavoitteita koskevat tunnusluvut sisällytetään vuoden 2008 talousarvioesitykseen ja syksyn tulosneuvotteluissa voidaan asettaa tuottavuustavoitteiden ohella myös toiminnan taloudellisuutta kuvaavia yksikkökustannustavoitteita vuodelle 2008.

7. OSASTON TOIMINNAN MUU KEHITTÄMINEN

Edistetään hyvää johtamis- ja hallinnointitapaa käynnistämällä sisäisen valvonnan kehittäminen sisäisen valvonnan yhteistyöryhmän muistion (Toiminta- ja hallinto 2006:22) ehdotusten mukaisesti. Vuoden 2006 toimintakertomukseen sisältyvän sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistamislauseman valmisteluun liittyen osasto valmistelee kirjallisen arvion sisäisen valvontansa ja riskienhallintansa tilasta ja keskeisistä kehittämistarpeista ja toimittaa arvion sisäisen tarkastuksen yksikölle 15.2.2007 mennessä. Osasto tekee suunnitelman vuonna 2007 toteutettavista sisäisen valvontansa kehittämistoimenpiteistä maaliskuuhun 2007 mennessä.

8. OSASTON RESURSSIT

Osaston henkilöstön enimmäismäärä (henkilöstökehys) vuonna 2007 on 27 htv (sisältäen osaston toimintamäärärahasta suoritettavan Suomen Eurojust -edustajan (1 htv) palkkausmenot).

	2005	2006	2007
Henkilöstön enimmäismäärä, htv	25,0	26,0	27,0
Myönnetyt määrärahat, €	1 880 000	1 750 000	1 780 000
- siirtona edelliseltä vuodelta	146 404	235 144	87 144*
Käytettävissä yhteensä	2 026 404	1 985 144	1 867 144*
Käyttö	1 791 260	1 898 000*	

* arvio, joka perustuu vuoden 2006 tilinpäätösennusteeseen

Vuonna 2007 Eurojust -edustajan menot ovat yhteensä noin 105 000 euroa, mistä palkkausmenojen osuus on noin 70 000 euroa.

Toimintamenoissa ovat mukana rikosentorjuntaneuvoston toimintamenot ja paikallisen rikosentorjunnan avustukset. Rikosentorjuntaneuvoston hankkeisiin on vuodeksi 2007 lisäksi käytettävissä Pohjoismaiden neuvoston rahoitusta noin 1 miljoona Tanskan kruunua (yhteishanke pohjoismaisten rikosentorjuntaneuvostojen ja NSfK:n kanssa). EU on myöntänyt AGIS -rahoitusta (hakijan rahoitusosuus 30 %) lähes 80 000 € yhteishankkeeseen Euroopan rikosentorjuntapalkintojärjestelmän ja hyvien käytäntöjen kehittämiseksi, mistä vuodelle 2007 on käytettävissä noin 40 000 €. Euroopan Unionin Komissio on alustavasti luvannut nk. Framework Partnership Agreement rahoitusta (kotimainen rahoitusosuus 5-10 %) 90 000 € kahteen vuodelle 2007 suunniteltuun yhteistyöprojektiin.

Momentilla 25.01.51 (Eräät valtion maksamat korvaukset ja avustukset) on varattu 290 000 euron määräraha avustuksiin rikollisuutta ehkäisevää työtä tekeville ja rikosenuhreista huolehtiville yhteisöille. Siitä myönnetään avustuksia paikallisiin rikosentorjuntahankkeisiin sekä toisaalta Rikosuhripäivystyksen toiminnan tukemiseen.

9. RAPORTOINTI

Tuloskorttihankkeiden etenemistä seurataan ministeriön johtoryhmässä säännöllisin väliajoin, minkä lisäksi osasto raportoi tässä asiakirjassa sovittujen tavoitteiden toteutumistilanteesta puolivuosisikatsauksen (raportointi 15.08.2007 mennessä) ja vuodelta 2007 laadittavan toimintakertomuksen (raportointi 15.02.2008 mennessä) yhteydessä.

Helsingissä 30.11.2006

Kirsti Rissanen
Kansliapäällikkö

Jarmo Littunen
Osastopäällikkö, ylijohdaja

Hallintoyksikkö

OIKEUSMINISTERIÖN HALLINTOYKSIKÖN VUODEN 2007 TULOSSOPI- MUS

1. TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET

Hallintoyksikössä työn painopistettä tulee lähivuosina ohjaamaan tarve parantaa hallinnon alan tukitehtävien tuottavuutta ja laatua. Tavoite liittyy ensinnäkin hallintoyksikössä hoidettavien tukitehtävien, kuten ministeriön sisäisten palvelujen ja henkilöstöhallinnon sisällön ja laadun kehittämiseen. Toiseksi tavoite liittyy oikeushallinnon palvelukeskuksen toiminnan ohjaamiseen henkilöstöhallinnon tukipalvelujen osalta.

Ministeriön vuoden 2007 tavoitteena on kehittää demokratian tilan seuraamista sekä parantaa kansalaisvaikuttamisen edellytyksiä. Tämän vuoksi ministeriöön perustetaan kansalaisvaikuttamisen vastuualue.

Tietopalveluiden toimintaympäristössä suurimmat muutokset liittyvät valtioneuvostotason yhteistyön kehittämiseen ja valtion informaatioteknologiaa koskeviin linjauksiin valtion IT-strategiassa (valtioneuvoston periaatepäätös valtionhallinnon IT-toiminnan kehittämisestä 2006).

Valtioneuvostotason tietopalveluyhteistyössä on käynnissä tai käynnistymässä useita hankkeita, joilla on vaikutusta ministeriöiden toimintaan etenkin asiakirjahallinnossa. Yhtenäisten käytäntöjen kehittämistä koskevat mm. yhteisten asiakirjatyyppeiden, metatietojen ja asiasanastojen hankkeet sekä valtioneuvoston arkistonmuodostussuunnitelman hanke. Oikeusministeriö on lisäksi mukana mm. asiakirjahallinnon yhteistyöryhmässä sähköisen arkistoinnin SÄHKE-normien käyttöönottoa koskevassa eAMS (sähköinen arkistonmuodostussuunnitelma) -hankkeessa ja säädösvalmistelun tietotuen toimintamallin käyttöönotossa (paremman sääntelyn toimintaohjelman sekä oikeusministeriön ja valtiovarainministeriön työryhmämuistion ehdotusten mukaisesti, VM:n työryhmämuistioita 13/2006).

Valtion IT-strategiassa painottuvat mm. asiakaslähtöisten sähköisten palveluiden ja sähköisen asioinnin kehittäminen sekä yhteisten tietojärjestelmien kehittäminen myös dokumentinhallinnassa ja sähköisessä arkistoinnissa. Vuonna 2006 on käynnistynyt myös viiden ministeriön yhteinen asiankäsittelyjärjestelmähanke, jolla tulee olemaan vaikutuksia ministeriökohtaisten järjestelmien jatkokehitykseen.

Oikeusministeriön strategiassa on viime vuosina alkanut yhä enemmän korostua tutkimustiedon tarve. Pitkjänteinen suunnittelu, asiakokonaisuuksien hallinta ja kustannustehokas hallinto vaativat aikaisempaa vankempaa tiedollista pohjaa strategiselle suunnittelulle. Oikeusministeriön hallinnonalalla tämä edellyttää tutkimustoiminnan ja sen hyväksikäytön voimakasta lisäämistä sekä erillisen tutkimusstrategian luomista.

Valtionhallinnon tulosohtaus- ja tilivelvollisuusudistuksen yhtenä tavoitteena on, että jokaiselle hallinnonalalle luodaan toimiva analyysi- ja controller-funktio. Tämä merkitsee oikeusministeriössä työpanoksen suuntaamista toiminnan ja talouden ohtaus- ja raportointijärjestelmiin sekä tilivelvollisuuden varmistamiseen ja kehittämiseen. Ajankohtaisina näkökulmina controller-funktiolle ovat mm. tuottavuusohjelman toteuttaminen, muutosjohtamisen tuki, ennakoivan tiedon lisääntyvä tarve ja valtionhallinnon talousjohtamisen haasteet sekä valtion konserniohtauksen näkökulma.

2. YKSIKÖN TULOSTAVOITTEET VUODELLE 2007

2.1. OM-strategiaa toteuttavat keskeiset tavoitteet ja toimintolinjat 2007

Strategiaa tukevat tavoitteet hallintoyksikössä ovat erityisesti laadullisia. Haasteena on oikeushallinnon henkilöstöstrategian toimeenpanon jatkaminen sekä strategian uudistaminen vuoden 2007 aikana. Hallinnonalan tuottavuusohjelman ja toisaalta eläköitymisen vuoksi huomiota olisi kiinnitettävä erityisesti henkilöstön mitoittamiseen ja osaamisen kehittämiseen sekä toisaalta henkilöstön työhyvinvointiin.

Henkilöstöstrategiassa 2004-2007 yhdeksi oikeushallinnon merkittävistä kehittämisen kohteista on nostettu johtaminen. Sopeutuminen lukuisiin muutostilanteisiin vaatii henkilöjohtajuudelta yhä enemmän, joten johtamisen kehittämiseen on tarpeen paneutua jatkuvasti erityisesti henkilöstön hyvinvoinnin kannalta. Johtamisen kehittämisen tavoitteita ovat työyksiköiden hyvä johtaminen, esimiesten aseman ja roolin tunnistaminen, työnteon mielekkyyden lisääminen sekä toiminnan vaikuttavuuden parantaminen.

2.1.1 Henkilöstötoimen kehittäminen

Organisaatiomuutokseen liittyen henkilöstöasioiden vastuualue on aloittanut toimintansa 1.4.2006. Uuden vastuualueen tehtävät poikkeavat hallintoyksikköön aikaisemmin kuuluneen, lakkautetun henkilötietojen käsittelyn vastuualueen tehtävistä. Lakkautetun vastuualueen tehtävistä suurin osa on siirtynyt oikeushallinnon palvelukeskukseen. Palvelukeskukseen on siirtynyt myös suuri osa vastuualueen henkilöstöstä.

Vaikuttavuus

Vastuualueen toiminnan tavoitteena on henkilöstötoimen kehittäminen oikeusministeriössä ja sitä kautta vaikuttaa ministeriön työnantajakuvaan houkuttelevana valtion työpaikkana.

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2007

1) Henkilöstöhallinnon asioiden yhdenmukainen hoitaminen ministeriössä vaikuttaa työn sujuvuuteen ja ennen kaikkea oikeudenmukaisen kohtelun kokemisena henkilöstön työhyvinvointiin. Tämän vuoksi tavoitteena on laatia yhtenäisiä menettelytapoja edistäviä ohjeita ja jakaa käytäntöjä yhtenäistävää tietoa virkaehtosopimuksen yleisestä tulokinnasta. Työterveydenhuoltoa koskeva ohje valmistuu 30.4. mennessä ja työaikaa ja sen käyttöä koskeva ohje 31.5. mennessä.

2) Johtamisen tukemista varten määritellään johtamistasot sekä tunnistetaan päällikkö- ja esimiestasot nykyistä paremmin. Tämän jälkeen kartoitetaan johtamisen ja johtamisen kehittämisen tarve kullakin tasolla. Näin tuki on helppo kohdentaa oikein. Johtamista tukevat myös selkeät henkilöstötoimen hoitamista koskevat ohjeet esimerkiksi rekrytoinnista ja perehdyttämisestä. Näitä koskevat ohjeet valmistuvat heti alkuvuodesta.

3) Laaditaan toukokuun loppuun mennessä esimiehen käsikirja, jossa mm. selkeytetään esimiehen roolia.

4) Ministeriön yhteisistä henkilöstöasioista tiedotetaan aktiivisesti uudessa Oivassa. Henkilöstöosion sisältö saadaan pääosin valmiiksi alkuvuodesta ja sen jälkeen kiinnitetään erityistä huomiota tietojen oikeellisuuteen ja jatkuvaan päivittämiseen. Tavoitteena on, että vuoden 2007 aikana Oivan henkilöstöosio toimii esimiesten ja henkilöstön luotettavana tietolähteenä.

5) Henkilöstöhallinnon prosessit dokumentoidaan ministeriön sisällä sekä suhteessa palvelukeskukseen. Prosessit on tarpeen käydä läpi erityisesti, kun erilaisia muutoksia on otettu käyttöön vuoden 2006 aikana.

2.1.2 Kielilakitehtävät

Kieliasioiden vastuualue perustettiin 1.8.2006 voimaan tulleella työjärjestyksen muutoksella. Sen myötä kielilainsäädännön seurantatehtävä irrotettiin hallintoasioiden vastuualueesta.

Oikeusministeriö valmisteli vuonna 2006 ensimmäisen, kielilain 37 §:n nojalla annettavan valtioneuvoston kielilainsäädännön soveltamista koskevan kertomuksen. Eduskunta on käsitellyt kertomusta ja perustuslakivaliokunta on mietinnössään (PeVM 9/2006 vp) todennut olevan tärkeää, että valtioneuvosto toteuttaa kertomuksessa selostetut toimenpiteet ja selvitykset. Selvitysten ja muiden mittausvälineiden avulla luodaan edellytykset saada paikkansapitävää tietoa siitä, millainen kyky viranomaisissa on antaa lain edellyttämää palvelua suomen ja ruotsin kielellä ja missä on parantamisen tarvetta. Tätä tietoa tarvitaan niin oikeusministeriön tehokasta seurantatyötä kuin vuonna 2009 eduskunnalle annettavaa kertomusta varten.

Vuonna 2007 ryhdytään ensimmäisessä kertomuksessa esitettyjen toimenpideehdotusten täytäntöönpanoon niiltä osin kun ne kuuluvat oikeusministeriölle. Oikeusministeriötä avustaa tehtävässä valtioneuvoston asettama kieliasiain neuvottelukunta. Toimenpiteistä keskeisiä ovat kielellisten oikeuksien toteutumista mittaavien keinojen kehittämistyö. Mittareina voidaan käyttää niin ohjaus- ja seurantavälineitä kuin viranomaisten itsearviointeja ja asiakaskyselyitä.

Kieliasiain neuvottelukunta on päättänyt muun muassa pyytää ministeriöiltä selvitys kielilainsäädännön toteutumisesta niiden hallinnonaloilla, samoin kuin kaksikielisiltä kunnilta. Keväällä 2007 päätetään vastausten perusteella, miten seuranta jatketaan näissä viranomaisissa. Kieliasiain neuvottelukunta pyrkii myös sisällyttämään kielilainsäädännön seurannan hallinnon arvioimismekanismeihin, kuten esimerkiksi lääninhallitusten peruspalveluarviointiin.

Oikeusministeriö selvittää mahdollisuuksia kehittää seurantavälineitä yhteistyössä hallinnosta riippumattomien tutkimuslaitosten kanssa ja pyrkii toteuttamaan pilottityyppisen asiakaskyselyn kielellisten oikeuksien toteutumiskokemuksista.

Valtioneuvoston kertomuksessa esitetyistä toimenpideehdotuksista oikeusministeriön hallinnonalaan koskee erityisesti velvollisuus huolehtia kielellisten oikeuksien toteutumismahdollisuuksista hallinnon uudelleenjärjestelyjen yhteydessä (esimerkiksi käräjäoikeusverkosto, syyttäjien yhteistoiminta-alueet).

Jatketaan kielilainsäädännön jalkauttamista hallinnossa muun muassa viranomaisia opastamalla kielilainsäädännön soveltamiskysymyksissä ja avustamalla ja osallistumalla säädösvalmisteluun sekä kehittämishankkeisiin, joilla on yhtymäkohtia kielellisiin oikeuksiin. Jatketaan kielilainsäädännön jalkauttamista myös antamalla viranomaisille suosituksia lain oikeasta soveltamisesta.

Oikeusministeriö osallistuu muun muassa kunta- ja palvelurakenneuudistuksen jatko-työhön, joka edellyttäneen muutoksia kielilainsäädäntöön, antaa keväällä 2007 suosituksen kielilainsäädännön soveltamisesta ympäristölainsäädännön soveltamistilanteissa, sekä julkaisee syksyllä 2007 viranomaisille suunnatun kielilakikommentaarin.

2.1.3 Sisäiset palvelut

Sisäisten palvelujen tulee toimintavuoden aikana selkeyttää rajapinnat erityisesti muiden hallinnonalan palveluntuottajien, kuten tietotekniikkakeskuksen ja palvelukeskuksen kanssa. Valtionhallinnon keskitettyjen hankintojen yhteistyötä mm. Hanselin kanssa tulee edelleen kehittää. Virastomestarien siirryttyä lainvalmisteluosastosta sisäisiin palveluihin, tulee varmistaa palvelujen kokonaisuuden toimivuus ja tasapuolisuus.

Kehitetään sisäisten palvelujen sisältöä ja laatua. Perustetaan työryhmä, jonka tehtävänä on 1) selvittää valtionhallintoa ja erityisesti valtioneuvostoa koskevat linjaukset sisäisten palvelujen hankinnasta ja käytöstä, 2) selvittää ministeriön toivomuksia ja tarpeita sisäisten palvelujen sisällön ja laadun suhteen, 3) vertailla itse tuotettujen ja ostopalvelujen vaihtoehtoja ja etuja sekä 4) tehdä TTS -kauden henkilöstösuunnitelma.

2.1.4 Tietopalvelu

Tietopalvelun toiminnassa vaikuttavuustavoitteina ovat ministeriön tiedonhallinnan ja tietoaineistojen saatavuuden kehittäminen sekä säädösaineistojen saatavuuden parantaminen.

Vaikuttavuustavoitteiden saavuttamista tukevat tuotokset ovat seuraavat:

1) Säädösaineistojen saatavuus

Luotettavan ja autenttisen sähköisen säädöskokoelman julkaisutapoja selvitetään erillishankkeessa. Tavoitteena on paperijulkaisun korvaaminen autenttisella sähköisellä säädöskokoelmalla vuoden 2008 aikana. Vuonna 2007 valmistellaan myös tarvittavat säädöskokoelmalain muutokset. Sähköisten säädösjulkaisujen kehittämistä käsitellään vuonna 2007 oikeusministeriön ja Viron pääministerinkanslian järjestämässä EU-maiden säädöskokoelmafoorummin vuosikokouksessa. Finlex-tietopankin ajantasaisten säädöstekstien saatavuutta edistetään aineistojen jakelulla yrityssuomi.fi- ja terveys-suomi.fi -verkkopalveluissa yhteistyössä PKT-säätiön ja sosiaali- ja terveysministeriön kanssa. Tavoitteena on säilyttää Finlexin asema johtavana virallistiedon verkkopalveluna vuotuisessa verkkobrändien arvostusta koskevassa tutkimuksessa. Säädösaineistojen osalta tietopalvelun asiakkaita ovat kansalaiset, julkishallinto ja yritykset.

2) Ministeriön tiedonhallinnan kehittäminen

Oskari-asiankäsittelyjärjestelmän hankeasioiden tiedonsiirto OM:n julkisille verkkosivuille toteutetaan yhteistyössä viestintäyksikön kanssa. Sähköistä arkistointia kehitetään Otakantaa.fi - verkkosivuston arkistoselvityksessä ja käynnistämällä arkistonmuodostussuunnitelman uudistaminen arkistolaitoksen SÄHKE-normin mukaiseksi. Ministeriön sisäistä asiakirjatuotantoa uudistetaan hankkeessa, jossa painottuvat koko-

usasiakirjojen hallinta sekä asiakirjatuotannon ja dokumentinhallinnan yhtenäistäminen. Ministeriön tiedonhallinnan osalta tietopalvelun asiakkaita ovat ministeriön virkamiehet sekä hanketietojen osalta myös kansalaiset, julkishallinto ja yritykset.

3) Sisäisen viestinnän tehostaminen

Sisäisen viestinnän valmiuksia osastoilla ja yksiköissä edistetään ja yhteistyöverkostona toimivan sisäisen viestinnän pysyvän työryhmän työtapoja kehitetään. Oiva-intranetin sisältöä monipuolistetaan ja päivitysvastuut täsmennetään. Oivan julkaisujärjestelmän koulutusta järjestetään kysynnän mukaan. Sisäisessä viestinnässä tietopalvelun asiakkaita ovat ministeriön virkamiehet.

4) Säädösvalmistelun tietotuen tehostaminen

Säädösvalmistelun laadullista kehittämistä tukevana toimintona osallistutaan säädösvalmistelun tietopalvelutuen toimintamallin pilotointiin yksittäisessä säädöshankkeessa. Toimintamallissa mm. tehdään säädöshankkeen alussa hankkeen tietotarvekartoitus. Tietopalvelua hyödynnetään hankkeissa erityisesti tietopohjan laajentamisessa. Tietotuen tietopalveluiden asiakkaita ovat ministeriön virkamiehet.

5) Säädöskäännösten saatavuuden tehostaminen ja säädösten kääntämisen koordinointi valtioneuvostossa

Vieraskielisten säädöskäännösten saatavuutta tehostetaan toteuttamalla säädöskäännösten jakelu Finlex-tietokannan ja suomi.fi-palvelun lisäksi myös yritys suomi- ja terveys suomi-verkkopalveluissa. Säädöskääntämisen koordinoitua jatketaan järjestämällä vähintään kolme ministeriön yhteistyöryhmän kokousta sekä päivittämällä säännöllisesti oikeusministeriön julkaisusarjassa julkaistua säädöskääntämisen ohjetta. Säädöskäännösasioissa tietopalveluiden asiakkaita ovat kaikki ministeriöt ja muu julkishallinto sekä säädöskäännösten käyttäjät Suomessa ja muissa maissa.

2.1.5 Vaali- ja puolueasiat

Lähivuosina vaalijärjestelmän kehittämistä jatketaan eduskunnan ja hallituksen antamien suuntaviivojen (EK:n lausumat ja ponnet, hallitusohjelma) mukaisesti. Huolehditaan yhteistyössä lainvalmisteluosaston kanssa, että vaalilainsäädäntö on kaiken aikaa ajanmukainen siten, että vaalit voidaan toimittaa järkevasti, luotettavasti ja taloudellisesti. Ylläpidetään jatkuvaa vaalivalmiutta ennen aikaisten eduskuntavaalien tai presidentinvaalin varalta. Vaalivalmiuden ylläpidon kannalta välttämätöntä vaalitietojärjestelmän uudistamista (uVAT) jatketaan tavoitteena vaiheittain uudistettu tietojärjestelmä vuosina 2007–2011, sisältäen äänestyspaikalta tapahtuvan sähköisen äänestämisen. Tehostetaan vaaleja koskevaa tiedotusta. Lähivuosina toimitettavat vaalit ovat eduskuntavaalit 2007, kunnallisvaalit 2008, europarlamenttivaalit 2009 ja eduskuntavaalit 2011.

Tavoitteet

- 1) Vuoden 2007 eduskuntavaalien toimeenpano luotettavasti, sujuvasti ja taloudellisesti
Eryistä huomiota kiinnitetään
 - vaaleista tiedottamiseen,
 - vaalipiirilautakuntien ja kuntien koulutukseen ja ohjaukseen,
 - vaalien tietopalvelun sujuvuuteen,
 - vaalirahoitusilmoitusten julkistamismenettelyn sujuvuuteen,
 - vaalien seurantaan (laaditaan analyysi ja mahdollisesti ehdotus muutostarpeista).

2) Vaalitietojärjestelmän uudistamisen (uVAT) osalta tavoitteena on ottaa käyttöön ehdokastietojärjestelmän osat 1-3, toteuttaa pohja- ja paikkatietojärjestelmä, kilpailuttaa äänioikeusjärjestelmä sekä määrittellä äänestys, laskenta ja tulospalvelu. Uudet osajärjestelmät integroidaan nyky-VAT:iin.

3) Kunnallisvaaleissa toteutettavan sähköisen äänestyksen pilotin suunnittelua jatketaan. Asiaa koskeva vaalilain muutos (880/2006) tulee voimaan 1.1.2007.

4) Vaalijärjestelmän kehittäminen ja aihealueen lainvalmistelu. Valmistellaan, lainvalmisteluosastoa konsultoiden, kevään hallitusneuvotteluihin pohjamuistio koskien vaalien kehittämistarpeita. Muistio sisältää kolme osaa:

I. Eduskuntavaalien suhteellisuuden parantaminen,

II. Europarlamenttivaalien kehittäminen,

III. Muu vaaleja koskeva kehittäminen

Jos hallitusohjelmaan otetaan vaaleja koskevia kehittämishankkeita, ne aloitettaneen jo syksyllä 2007. Annetaan eduskunnalle HE koskien eräitä vaalilain pienehköjä teknisluonteisia muutostarpeita. Keskustellaan lainvalmisteluosaston kanssa siitä, miten vaalilainsäädännön valmistelu olisi parasta järjestää sen jälkeen kun aihealueen keskeinen lainvalmistelija jää eläkkeelle kesällä 2007.

5) Vaalitiedotus. Otetaan käyttöön uudistetut vaalit.fi -sivut. Toteutetaan Juhlavaali 2007 -työryhmän ”Elämän tärkeät äänet” -kampanja helmi-maaliskuussa 2007. Kampanja sisältää tv- ja radiotietoiskuja, internet-tiedotusta, julisteita, nuorten kirjeet ja selkoesitteen.

6) Ylläpidetään puolerekisteriä ja suoritetaan puoluelain mukainen valvonta samalla tasolla kuin aiempinakin vuosina. Euroopan neuvoston korruptionvastainen toimielin GRECO (Group of States against Corruption) tulee tekemään puolue- ja vaalirahoitusta koskevan maatarkastuksen Suomeen kesällä 2007. Osallistutaan keväällä tarkastuksen valmisteluun ja kesällä isännöintiin yhdessä Suomen korruptionvastaisen yhteistyöverkoston kanssa. On mahdollista, että tätä varten tarvitaan lisäresursseja.

7) Osallistutaan vaaleja ja puolueita koskevaan kansainväliseen yhteistyöhön mm. Euroopan neuvoston, Euroopan unionin, ETYJ:n ja IDEA-instituutin (Institute for Democracy and Electoral Assistance) hankkeissa ja tapahtumissa. Pysyväisluonteisia kansainvälisiä hankkeita ovat mm. European electoral management bodies -verkosto, EU:n komission europarlamenttivaalikokoukset, EN:n sähköistä äänestämistä koskeva työryhmä ja IDEA:n yhteistyöverkosto. Lisäksi tavanomaiseen tapaan osallistutaan EU:n direktiivejä ja EN:n suosituksia koskevaan kotimaiseen valmistelutyöhön sekä isännöidään kansainvälisiä vieraita. Arvioidaan mahdollisuuksia osallistua eri toimijoiden vaalitarkkailumissioihin.

2.1.6 Johdon tuki

Johdon tuki toimii ministeriön johdon apuna hallinnonalan strategisessa valmistelussa, ministeriön johtamisjärjestelmän kehittämisessä sekä ylimmän johdon kokousten valmistelussa ja sihteeripalveluissa. Yksikön vuoden 2007 työskentelyyn tulevat vaikuttamaan maaliskuussa järjestettävien eduskuntavaalien ja hallituksen muodostamisen myötä uusi hallitusohjelma ja sen toteuttamiseen ja seurantaan liittyvät tehtävät. Toinen merkittävä asia on Suomen EU-puheenjohtajuuskauden päätyminen. Lisäksi Suomen vastuulla on vuonna 2007 puheenjohtajuus Pohjoismaiden ministerineuvostossa, mikä

merkitsee muun muassa pohjoismaisen oikeusministerikokouksen järjestämistä Suomessa ja johdon sihteerien työpanoksen varaamista kokousjärjestelyihin.

Oikeusministeriö asetti 15.2.2006 tutkimus- ja kehittämistoiminnan ohjausryhmän 15.2.2006–31.12.2007 väliseksi ajaksi. Ohjausryhmän tehtävänä on laatia oikeusministeriön tutkimus- ja kehittämisstrategia sekä toimia ministeriön tutkimushallintona, joka päivittää strategiaa ja seuraa sen toteutumista. Oikeusministeriö on palkannut sektori-tutkimuksen vastuuhenkilön, joka toimii ohjausryhmän sihteerinä. Ohjausryhmän tehtävänä on myös tehdä ehdotus Oikeuspoliittisen tutkimuslaitoksen kehittämisestä.

Johdon tukeen on perustettu määräaikaisen projektipäällikön virka ajalle 1.10–30.4.2007. Projektipäällikön vastuulla on vuoden 2007 vaaleihin liittyvä äänestysaktiivisuuskampanja, jonka tarkoituksena on pyrkiä lisäämään kansalaisten äänestysaktiivisuutta.

Johdon tuki -yksikön vuoden 2007 toiminnalliset tavoitteet:

- Valmistellaan kesäkuun loppuun mennessä oikeusministeriön tutkimus- ja kehittämistoiminnan strategia sekä vuoden 2007 loppuun mennessä erillinen ohjelma strategian toimeenpanemiseksi.
- Lisätään olennaisesti oikeuspoliittiseen tutkimukseen kohdennettavaa tutkimusrahoitusta.
- Valmistellaan suunnitelma oikeusministeriön controller -toiminnoksi ministeriön talouden ja toiminnan ohjaus- ja raportointijärjestelmien sekä tilivelvollisuuden varmistamista ja kehittämistä varten. Työ valmistuu maaliskuun loppuun mennessä.
- Kehitetään edelleen oikeusministeriön johtamisjärjestelmää ja ylimmän johdon kokousmenettelyjä osana hyvää johtamiskulttuuria.
- Täsmennetään johdon sihteerien tehtävät ja työnjako uuden hallituksen muodostamisen jälkeen ottaen huomioon mm. työkuormituksen tasapuolisuus.
- Määritellään ja vakiinnutetaan yksikön sihteerien päätehtävät dokumentoimalla ne erilliseen johdon sihteerien ohjeeseen/käsikirjaan. Ohje valmistuu huhtikuun loppuun mennessä.

2.1.7 Saamelaisasiat

1) Jatketaan saamelaiskulttuurikeskushankkeen valmistelua oikeusministeriön, opetusministeriön, valtiovarainministeriön ja Saamelaiskäräjien yhteistyönä (mitoitus, rahoitus, ajoitus).

2) Pohjoismaisen saamelaisopimusehdotuksen kansallinen jatkovalmistelu saadun lausuntopalautteen pohjalta yhteistyössä lainvalmisteluosaston, asianomaisten ministeriöiden ja Saamelaiskäräjien kanssa (vaikutusten arviointi, Suomen näkemysten selvittely yhteispohjoismaista jatkovalmistelua silmällä pitäen).

3) Käynnistetään Ylä-Lapin maa-oikeustutkimuksen jatkotoimet hallitusohjelman mukaisesti.

4) Huolehditaan syyskuussa 2007 järjestettävien saamelaiskäräjien vaalien ministeriölle kuuluvista toimenpiteistä.

3. YKSIKÖN OMAN TOIMINNAN KEHITTÄMINEN

- Selkiytetään hallinnonalalla valmisteltujen strategioiden merkitystä ja vaikutuksia yksikön toimintaan ja yksikössä hoidettaviin tehtäviin.
- Arvioidaan vastuualueiden tuloksellisuutta ja hyödynnetään arviota johtamisen ja työn kehittämisessä.
- Perustetaan yksikköön kansalaisvaikuttamisen vastuualue. Panostetaan vastuualueen rekrytointeihin sekä tehtäväkokonaisuuden integroimiseen muuhun hallintoyksikköön.

Sisäisen valvonnan kehittämistoimenpiteet

Vuoden 2007 aikana arvioitavat ja toteutettavat asiakokonaisuudet:

- 1) hallintosäädösten, työjärjestyksen ja taloussäännön ajantasaisuuden arviointi sekä niiden tuntemuksen lisääminen ministeriön strategiapäivään mennessä.
- 2) erityisen riskiherkkien toimintojen analysointi ja toimivuuden arviointi
- 3) yksikkö tekee suunnitelman muista lähivuosina toteutettavista sisäisen valvonnan kehittämistoimenpiteistä maaliskuuhun 2007 mennessä

4. YKSIKÖN HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN

Henkilöstön mitoitus, osaaminen ja työhyvinvointi

Sihteerihenkilökunnan vähäisyydestä johtuen ns. rutiiniluonteiset tehtävät kuormittavat runsaasti yksikön työntekijöitä. Töiden määrästä johtuva työuupumuksen riski on tiedostettu.

Yksikön henkilöstön osaamisen ylläpitäminen ja kehittäminen on keskeisen tärkeää yksikön toiminnalle asetettujen tavoitteiden saavuttamisen kannalta. Työntekijöiden koulutus- ja kehittymistarpeet on kyettävä selvittämään siten, että koulutus voidaan toteuttaa suunnitelmallisesti ja mahdollisia osaamisvajeita ennakoiden ja ennaltaehkäisten.

Ministeriössä maaliskuussa 2006 toteutetun VMBaro -kyselyn perusteella yksikön henkilöstön työtyytyväisyys ei poikkea mainittavasti muun ministeriön eikä valtion keskitasosta. Sairauspoissaolojen kokonaismäärä on kuluvan vuoden ensimmäisiltä kuudelta kuukaudelta saatujen tilastojen perusteella tavanomaisella tasolla.

Kehittämistoimenpiteet vuodelle 2007

- 1) Seurataan yksikön henkilöstön työkuormitusta ja selvitetään mahdollisuuksia tasata työmäärää.
- 2) Valmistellaan henkilöstösuunnittelu hallintoyksikössä. Valmistellaan vuoden 2007 kehityskeskustelut siten, että niistä saadaan tietoa, jota voidaan hyödyntää yksikön henkilöstön osaamisen kehittämisessä ja koulutuksen suunnittelussa.

- 3) Puututaan töiden kuormittumiseen selvittämällä mahdollisuuksia palkata yksikön yhteinen sihteeri ja korkeakouluharjoittelijoita tarkoituksenmukaisiin tehtäväkokonaisuuksiin sekä täyttämällä henkilöstövastuualueelle perustettu suunnittelijan virka.
- 4) Seurataan tuottavuusohjelman toteutumista hallintoyksikössä.

5. VIRASTOJEN TULOSNEUVOTTELUMENETTELYJEN KEHITTÄMINEN

Oikeuspoliittinen tutkimuslaitos siirtyy suoraan ministeriön johdon tulohajattavaksi virastoksi. Ohjauksen muutos liittyy tutkimusstrategian luontiin ja tutkimustiedon suunnitelmallisen käytön lisäämiseen.

6. YKSIKÖN RESURSSIT

Hallintoyksikön vuoden 2007 määrärahat ovat 6 200 000 euroa. Yksikön enimmäishenkilötyövuosimäärä vuonna 2007 on 50 henkilötyövuotta.

	2006	2007
Henkilöstön enimmäismäärä, htv	46,0	50,0
Myönnetyt määrärahat, €	5 670 000	6 200 000
- siirtona edelliseltä vuodelta	321 964	0
Käytävissä yhteensä	5 991 964	6 200 000
Käyttö	6 039 000*	

* arvio, joka perustuu vuoden 2006 tilinpäätösennusteeseen

7. RAPORTOINTI

Yksikkö raportoi tulostavoiteasiakirjassa sovittujen tavoitteiden toteutumistilanteesta puolivuositarkastuksen ja vuodelta 2006 laadittavan toimintakertomuksen yhteydessä.

8. VIRASTOJEN TULOSTAVOITTEET JA RESURSSIT VUODELLE 2007

Keskeiset painotukset erillisvirastojen kanssa käytävissä neuvotteluissa

- Henkilötyövuosien jakautumisen tarkastelu toimintojen tai toimintakokonaisuuksien mukaan

Oikeuspoliittinen tutkimuslaitos

- oikeuspoliittisen tutkimuksen edelleen kehittäminen oikeuspolitiikan strategian mukaisesti

Onnettomuustutkintakeskus

- laatu järjestelmän edelleen kehittäminen
- toiminnan tuloksellisuutta kuvaavat mittarit
- turvallisuussuosituksen toteutumisen seuranta
- tutkimustarpeen arviointi alustavien selvitysten avulla

Tietosuojavaltuutetun toimisto

- ennaltaehkäisevä toiminta (yleisohjaus ja sidosryhmäyhteistyö)

Oikeusministeriön talousjohdon vuoden 2007 pohjaehdotuksessa hallintoyksikön toimialaan kuuluville, ministeriön yhteydessä toimiville erillisvirastoille osoitetaan seuraavat määrärahat ja henkilötyövuodet:

Määrärahat

momentti: 25.01.22 HALY:n tulosohjauksessa olevat virastot	TP-2005	TPE-2006	OM:n poh- jaehdotus 2007 **	Muutos
Tietosuojavaltuutetun toimisto	1 276 230	1 307 221	1 300 000	-7 221
Oikeuspoliittinen tutkimuslaitos	1 172 112	1 162 905	1 160 000	-2 905
Onnettomuustutkintakeskus	858 044	923 833	960 000	36 167
Tietosuojalautakunta	14 791	8 938	5 000	-3 938

** Lisäksi virastoilla on käytettävissä vuodelta 2006 vuodelle 2007 siirtyvät määrärahat

Henkilötyövuodet

HALY:n tulosohjauksessa olevat virastot	TP - 2005	TPE - 2006	OM:n poh- jaehdotus 2007
Tietosuojavaltuutetun toimisto	20,1	21,2	21,0
Oikeuspoliittinen tutkimuslaitos	22,5	22,3	23,4
Onnettomuustutkintakeskus	10,2	10,9	11,0

Oikeusministeriössä 23.11.2006

Kirsti Rissanen
Kansliapäällikkö

Olli Muttilainen
Hallintojohtaja

Talousyksikkö

OIKEUSMINISTERIÖN TALOUSYKSIKÖN VUODEN 2007 TULOSSOPIMUS

1. TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET

Hallinnonalan talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus (OPK) saavuttaa toimintansa suunnitellun laajuuden ja palveluvalikoiman vuoden 2007 alusta lukien. Palvelujen ja toimintaprosessien hiominen on vielä monilta osin kesken ja tähän on paneuduttava systemaattisesti vuonna 2007. Seuraavana kehitysvaiheena on palvelujen saattaminen maksulliseksi ja OPK:n nettobudjetointi, jotka on valmisteltava vuonna 2007 yhteistyössä muun palvelukeskusverkoston (KIEKU ja VM:n yhteyteen kootut yhteistyöelimet) kanssa. Vuosina 2007 ja 2008 tulee täsmennettäväksi myös OPK:n rooli osana valtionhallinnon palvelukeskusverkostoa. Eräs tähän liittyvä linjauksikysymys on, laajennetaanko OPK:n tehtäväaluetta myös muihin kuin talous- ja henkilöstöhallinnon palveluihin ja ottaako palvelukeskus myös muita kuin hallinnonalan asiakkaita.

Valtiovarainministeriön asettaman aikataulun mukaan talousarvion rakenne uudistetaan tulosohjauksen terävöittämistä ja muita valtionhallinnon tilivelvollisuuden syventämistä koskevien linjausten pohjalta vuoden 2008 talousarviossa. Kyse on pääluokka-, luku- ja momenttirakenteen uudistamisesta poliittikalohkopohjaiseksi ao. pilottihankkeiden (STM, OPM) esimerkkiä ja kokemuksia hyväksikäyttäen. Haastavin tehtävä on luoda hallinnonalan strategisista vaikuttavuustavoitteista johdonmukaisesti toiminnallisiin tavoitteisiin etenevä perusteluketju, joka on samalla riittävän tiivis, mutta eduskunnan ja hallituskäsittelyjen kannalta riittävän informatiivinen. Kyse on myös budjettirakenteen teknisestä selkeyttämisestä.

Valtionhallinnon tuottavuushankkeessa on hallinnonalalle asetettu 720 htv:n vähentämisvelvoite vuoteen 2011 mennessä. Tehtävä on haasteellinen ja edellyttää jatkuvaa seurantaa ja raportointia sekä tehokkaita henkilöstömuutoksen toteuttamis- ja seurantavälineitä. Hankkeella pyritään sekä henkilöstövähennyksiin että myös luomaan uudelleen kohdentamisvaraa hallinnonalan eri tehtäväalueilla ja niiden kesken. Tuottavuustoimenpiteiden toteuttamisen ja toteutumisen seurannan keskeinen edellytys on olennaisen, oikean ja riittävän tiedon tuottaminen kustannusten ja tuottavuuden kehityksestä. Tämä asettaa kasvavia vaatimuksia tuottavuuden mittaamiselle sekä myös kustannuslaskennalle samoin kuin henkilöpanoksen käytön seurannalle. Talousraportoinnin, toimintolaskennan (TARMO) ja henkilöstöraportoinnin kehittäminen on tässä avainasemassa. Tästä syystä ja osittain myös hallinnonalan yleisten johtamisedellytysten kehittämiseksi on yhä välttämättömämpää varmistaa yhtenäiset ja läpinäkyvät laskenta- ja raportointikäytännöt koko hallinnonalalla.

Tulosohjauksen ja tilivelvollisuuden syventämiseen sekä avoimuuden lisäämiseen tähtää myös VM/valtiokonttorin ns. NETRA -hanke, jossa kaikki keskeinen suunnittelu-, ohjaus- ja raportointiaineisto julkaistaan määrämuotoisena, systemaattisesti järjestettynä

kokonaisuutena valtiokonttorin NETRA -sivuilla. NETRA on tarkoitus saattaa kokonaisuudessaan valmiiksi vuoden 2007 aikana.

Valtion hankintatoimi on mm. uuden hankintalainsäädännön, valtion yhteishankintamennettelyn käyttöönoton, sopimuskentän monimuotoistumisen ja sähköisten palvelu- ja toimintaprosessien tarjoamien mahdollisuuksien vuoksi voimakkaassa muutostilassa. Tämä asettaa OM:n hankintatoimen hallinnalle kasvavia vaatimuksia, mutta avaa samalla runsaasti mahdollisuuksia tuottavuuden parantamiseen.

2. YKSIKÖN TAVOITTEET JA NIIDEN SAAVUTTAMISTA TUKEVAT TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA

Vakiinnutetaan OPK:n tulosohjaus, tuloksellisuuden raportointi, palvelusopimukset ja –käytännöt, sisäisen valvonnan menettelyt sekä toiminnan arvioinnin mittarit parhaiden käytäntöjen tasolle sekä valmistellaan yhteistyössä OPK:n kanssa nettobudjetointiin siirtyminen.

- Tulosohjauksen ja raportoinnin kehittäminen ministeriön vuosiprosessin ao. vaiheissa. Syksyllä 2007 edellytetään OPK:lta myös täydellinen TTS-ehdotus.
- Vuoden 2007 palvelusopimukset (koko hallinnonala) valmiina 31.3.2007.
- Mittarikatselmus keväällä 2007, keskeisiä mittareita käytössä jo TAE 2008:ssa.
- Nettobudjettiehdotus maaliskuussa 2007.
- Ministeriötä varten kirjausohjeiden päivitys ja asiakasryhmän käynnistys tammikuussa 2007. Palvelukäytännöissä erityinen painopiste ministeriössä (erityisen vaativuutensa vuoksi).

Saatetaan loppuun (yhteistyö haly, taly, osastot) Hertta-portaalin käyttöönotto suunnitellussa laajuudessaan kesään 2007 mennessä. Valmistellaan johtoryhmälle vuoden 2007 alussa tilanearvio ja päätösehdotus Hertan toteutuksesta – tätä varten harkitaan ulkopuolisen arvion tilaamista järjestelmän ongelmista

Kehitetään talousarvion rakennetta (sekä perustelu- että teknistä rakennetta) vuoden 2008 talousarviossa tulosohjaus- ja tilivelvollisuus uudistuksen linjausten pohjalta.

- Ehdotukset (taloussuunnitteluryhmä+VM sektorimies) OSPA-käsittelyyn maaliskuussa 2007, vuoden 2008 TAE uudella rakenteella. Eräänä huomioon otettavana näkökulmana voisi olla muiden tuomioistuintuimien momentin jakaminen kahdeksi momentiksi (yleiset/hallintuomioistuimet).

Kehitetään johtamisen ja suunnittelun tietopohjaa toimintolaskentaa ja raportointia sekä tietopohjan yhdenmukaisuutta, läpinäkyvyyttä ja tosiaikaisuutta lisäämällä.

- Arvioidaan TARMOn toimintomäärittelyyn liittyvät kokemukset (OM sisäinen arviointi ja kentän edustajien kuuleminen) sekä kehitetään

työaikakirjausta (tavoite: laskenta neljännesvuosittain, työaikakirjaukset kuukausittain). Kaikki hallinto-oikeudet ottavat TARMOn käyttöön vuoden 2007 alusta lukien Hovioikeuksien ja ulosoton osalta laajenuksesta sovitaan vuoden 2007 aikana.

- Yhteistyössä OPK:n ja osastojen kanssa kehitetään ministeriön ja virastojen talous- ja henkilöstöraportointikäytäntöjä (tarpeiden täsmäntäminen, säännönmukaisuus, tosiaikaisuus). OPK:n vakioraportit kirjaataan palvelusopimuksiin.
- RISEn osalta parannetaan yhteistyössä KPO:n ja OPK:n kanssa vankeinhoitolaitoksen raportointia, tavoitteena mm. ennusteiden luotettavuuden ja läpinäkyvyyden parantaminen.
- Toteutetaan OM:n hallinnonalan talousraportointi VK/NETRAssa koko ohjaus-, suunnittelu- ja seurantaprosessin osalta vuoden 2007 aikana.

Lähivuosien tavoitteena on, että OM:n suunnittelu- ja raportointidokumentit sekä prosessit ovat valtionhallinnon parhaalla tasolla ja että OM:n kaikki toimintayksiköt osallistuvat motivoituneesti valmisteluprosesseihin. Tämän edellytyksenä on keskeisten vaikuttavuus- ja muiden mittareiden käyttöönotto sekä prosessien ja dokumenttien tiivistäminen olennaisiin asioihin.

- Vuonna 2007 vakiinnutetaan uusia mittareita ja varmistetaan mittarityön eteneminen kaikilla strategia-alueilla. Prosessien laadun kehittämisessä olennaista on talousarviorakenteen kehittäminen niin, että se palvelee mahdollisimman hyvin myös OM:n sisäistä päätöksentekoa ja priorisointia.
- Vuotta 2006 koskevassa tilinpäätöskertomusprosessissa huolehditaan siitä, että myös johdon tuen ja viestintäyksikön kokoamaa ministeriön vuosikertomusta varten tuotetaan mahdollisimman käyttökelpoinen aineisto.

Huolehditaan yhteistyössä osastojen kanssa hankintastrategian toimeenpanosta (kustannussäästöt, oikeiden menettelyjen varmistaminen, sopimushallinta, työnjakojen selkeyttäminen, ohjeistus, viestintä, verkoston ylläpito, tilahallinto)

- Muodostetaan uusi hankintaryhmä sekä hankintapäällikön funktio (OM:n sisäisin järjestelyin) keväällä 2007, miltä pohjalta käynnistetään kehitysohjelma

3. TUOTTAVUUSOHJELMAN TOTEUTTAMINEN

Yksikkö toteuttaa seuraavat hallinnonalan tuottavuusohjelman toimenpiteet:

Helsingin maksukeskuksen talousyksikköön siirtyvä henkilöstö (4) pyritään sijoittamaan OM:ssä tai hallinnonalalla vapautuviin tehtäviin tai tehtäviin, joissa voidaan siirtymävaiheen jälkeen vapauttaa henkilöstöä. Talousyksikön henkilöstöstä on vähennetty yksi laskentasihteeri eläkkeelle siirtymisen johdosta 1.7.2006 lukien (sisäiset tehtäväjär-

jestelyt). Jatkoa silmälläpitäen on syytä selvittää, voidaanko eu- ja kv. asioiden taloushallinnossa saada keskittämällä parempaa hallintaa ja htv-säästöjä (2007/2008).

4. OSASTON HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN

Henkilöstön toimenkuvat ovat organisaatiomuutosten ja henkilövaihdosten johdosta olleet muokkausvaiheessa koko vuoden 2006. Toimenkuvia tulee kehittää edelleen ja vakiinnuttaa vuonna 2007. Virkarakennetta ei kaikilta osin saatu vastaamaan edellisessä tulosneuvottelussa sovittua (Petäjä, Rutanen, Saunamäki). Tämä asia on välttämätöntä korjata jo kilpailukykyistäkin. Talousyksikön virkarakenteesta valmistellaan kansliapäällikölle uusi esitys maaliskuun loppuun mennessä. Suurista tehtävä- ja työnjakomuutoksista huolimatta koulutukseen ja ammattitaidon kehittämiseen ei ole riittävästi voitu paneutua, mikä on välttämätöntä korjata vuonna 2007 (yhteiset tapaamiset ja seminaarit mm. OPK:n henkilöstön kanssa sekä sisäinen ja HAUS ym. -koulutus talousyksikön toimialalta).

Poissaolo-, sairastavuus-, työtyytyväisyys-, koulutus- ym. henkilöstöindikaattoreiden osalta ei ole organisaatiomuutosten ym. vuoksi käytettävissä vertailukelpoisia tietoja. Kehityskeskustelut on käyty ja tarkoitus käydä jatkossakin kaikkien henkilöiden (myös Hgin maksukeskushenkilöstön kanssa) tammi-helmikuussa 2007 ja erikseen UPJ-prosessiin liittyen myöhemmin keväällä.

5. VIRASTOJEN TULOSNEUVOTTELUMENETTELYJEN KEHITTÄMINEN

OPK:n tulosohtaukselle asetettavat tavoitteet, ks. jakso 2.

6. YKSIKÖN TOIMINNAN MUU KEHITTÄMINEN

Vuoden 2007 alussa käydään VTV:n tarkastuskertomuksen laadintaan liittyen ja myöhemmin keväällä VTV:n tarkastusraportin pohjalta läpi uusiin taloushallinnon prosesseihin liittyvät riskit ja valmistellaan kehittämistoimet.

Hertta-portaalin tekniset ongelmat ja aikatauluviiveet muodostavat palvelukeskuksen toimivuuden kannalta merkittävän riskin. Ongelmat pyritään poistamaan ja portaali saamaan käyttöön suunnitellussa laajuudessa kesään 2007 mennessä.

Helsingin maksukeskuksen ne henkilöt, jotka eivät ole sijoittuneet palvelukeskukseen (4) pyritään mahdollisimman nopeasti sijoittamaan OM:n/hallinnonalan/muihin vapautuviin tehtäviin tai osoittamaan heille hallinnonalalta muita mielekkäitä tehtäviä.

Vuoden 2007 alkukuukausina valmistellaan talousyksikön ja hankintatoimen Oiva-intranet sivut ja luodaan sivujen jatkuva ylläpitomenettely.

7. YKSIKÖN RESURSSIT

	2006	2007
Henkilöstön enimmäismäärä, htv	51,0	7,0
Myönnetyt määrärahat, €	1 350 000	450 000
- siirtana edelliseltä vuodelta	772 000	0
Käytettävissä yhteensä	2 122 000	450 000
Käyttö	2 049 000*	

* arvio, joka perustuu vuoden 2006 tilinpäätösennusteeseen

8. RAPORTOINTI

Tuloskorttihankkeiden etenemistä seurataan ministeriön johtoryhmässä säännöllisin väliajoin, minkä lisäksi osasto raportoi tässä asiakirjassa sovittujen tavoitteiden toteutumistilanteesta puolivuosisikatsauksen (raportointi 15.8.2007 mennessä) ja vuodelta 2007 laadittavan toimintakertomuksen (raportointi 15.2.2008 mennessä) yhteydessä.

Helsingissä 8.12.2006

Kirsti Rissanen
kansliapäällikkö

Harri Mäkinen
talousjohtaja

Kansainvälinen yksikkö

OIKEUSMINISTERIÖN KANSAINVÄLISEN YKSIKÖN VUODEN 2007 TULOSSOPIMUS

1. TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET

EU-puheenjohtajakauden päättyminen tuo mukanaan muutoksia yksikön organisaatiossa. Puheenjohtajakautta ja EU-koordinaatiota hoitava tiimi palaa muun yksikön yhteyteen.

Lähivuosien merkittävimpiä muutoksia toimintaympäristössä on lähialueyhteistyörahoituksen laskeva budjettikehys. Lähialuestrategiaa tarkistetaan seuraavan hallituksen aikana. VM:n vuoden 2006 kehyspäätöksen mukaan lähialueyhteistyön määrärahakehys laskee 23 miljoonasta eurosta 13,5 miljoonaan euroon vuonna 2011. Vuosi 2007 on todennäköisesti vielä tasoltaan lähes entisten kaltainen. Sen jälkeen lähialuehanketoimintaa jatketaan tämänhetkisten linjausten mukaan vain valituilla sektoreilla, joita ovat ympäristö, ydinturva sekä sosiaali- ja terveysala.

Oikeusministeriölle on myönnetty lähialueyhteistyörahaa 300 000 – 400 000 vuodessa. Vuodesta 2008 alkaen varaudutaan budjetoimaan kansainvälisen yksikön toimintamenoihin riittävä määräraha Venäjän kanssa tehtävää hanketoimintaa ja ns. viranomaisyhteistyötä varten. KIE-yhteistyön nimellä pitkään kulkenut ”projekti 13” muutetaan yleiseksi ”kv-hankeysteistyö” -projektiksi.

2. YHTEISKUNNALLISET VAIKUTTAVUUSTAVOITTEET JA NIIDEN SAAVUTTAMISTA TUKEVAT OSASTON TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA

Oikeusministeriön EU-politiikkaa ja muuta kansainvälistä yhteistyötä koskevan strategian keskeisenä tavoitteena on siihen vaikuttaminen, että ihmiset ja yritykset voivat luottaa oikeuksiensa toteutumiseen ja saada tehokasta oikeusturvaa, kun konfliktitilanteeseen liittyy rajat ylittäviä elementtejä.

2.1 Osallistuminen Euroopan oikeudelliseen kehittämiseen

Euroopan unionia kehitettäessä tavoitteena on kansanvaltaisesti, avoimesti ja tehokkaasti toimiva yhteisö, jonka tavoitteet ja toimivaltuudet on määritelty selkeästi ja jonka päätöksentekojärjestelmä on läpinäkyvä. Unionin lainsäädäntö on ymmärrettävää ja sitä annetaan vain, jos unionin toiminnalla on lisäarvoa kansallisen tason toimiin nähden. Unionin hallinnossa kunnioitetaan perusoikeuksia ja hyvän hallinnon periaatteita. EU:n oikeudellisen yhteistyön kulmakivenä pidetään vastavuoroisen tunnustamisen periaatetta.

Katsaus vuoteen 2006

Kansainvälisen yksikön tärkeimpänä tulostavoitteena vuonna 2006 on ollut Suomen EU-puheenjohtajakauden valmistelujen hoitaminen tehokkaasti ja ajallaan sekä itse puheenjohtajakauden toteutus suunnitelmien mukaisesti. Tavoitteet voidaan katsoa saavutetuiksi. Vuonna 2005 perustetut ministeriön puheenjohtajuutta koordinoiva työryhmä sekä puheenjohtajuustiimi ovat jatkaneet toimintansa. Vuoden 2005 lopussa hyväksyttiin yhteinen Itävallan ja Suomen puheenjohtajuusohjelma. Alkuvuodesta oikeusministeriössä määriteltiin tavoitteet Itävallan puheenjohtajuuskautta varten sekä jatkettiin Suomen puheenjohtajuuskautta koskevien tavoitteiden tarkentamista. Substanssikysymykset perustuvat etupäässä Haagin ohjelmaan ja sen täytäntöönpano-ohjelmaan. Myös työryhmäpuheenjohtajien koulutusta on toteutettu sovitusti.

Suomen puheenjohtajakausi käynnistyi hyvin, sillä huolellisen valmistautumisen ansiosta siirtyminen Itävallan kaudesta tapahtui joustavasti. Sekä kotimaassa että muissa maissa järjestettävät eritasoiset EU-kokoukset ovat onnistuneet hyvin.

Suomi on pystynyt EU-puheenjohtajakauden aikana vaikuttamaan EU:n toimintaan usealla tasolla. Avoimuusperiaatteen mukaisesti neuvostoissa käytyjen neuvottelujen avoimuutta on lisätty tuntuvasti. Läheisessä yhteistyössä komission kanssa on otettu esille kaksi oikeusministeriön toiminnan kannalta keskeistä kysymystä, päätösten vastavuoroisen tunnustamisen edistäminen sekä siviiliprosessia koskevien päätösten virtaviivaistaminen. Komissio ja Suomi olivat yhteisesti päättäneet ottaa esille oikeus- ja sisäasioissa tapahtuvan päätöksenteon kehittämisen ja erityisesti SEU 42 artiklaan perustuvan ns. siirtymälausekkeen käytön. Tampereella järjestetyssä epävirallisessa ministerineuvostossa todettiin, että tarvittavaa yksimielisyyttä ei todennäköisesti saada siirtymälausekkeen käytölle Suomen puheenjohtajakauden aikana, vaikkakin asian käsittely jatkuu osana 15.–16.12.2006 pidettävän Eurooppa-neuvoston valmistelua. Siitä huolimatta keskustelu aiheesta oli poikkeuksellisen korkeatasoista ja keskittynyttä. Tampereen kokouksessa tuli myös ilmeiseksi, että jäsenvaltiot kannattavat siirtymistä määränemistöpäätöksiin ja yhteispäätösmenettelyyn myös oikeus- ja sisäasioissa vaikka pääpaino tässä onkin perustuslakisopimuksen ratifioinnissa. Siirtymälauseke tulee taas ajankohitaiseksi, mikäli perustuslakisopimuksen ratifiointi ei etene.

Oikeusministeriö on pystynyt hoitamaan myös ylimääräiseksi tehtäväksi tulleen EU:n ja USA:n välisen lentomatkatavaraa koskevien henkilötietojen luovuttamista koskevan väliaikaisen sopimuksen neuvottelemisen. Oikeusministeriö on myöskin pyrkinyt vastamaan kesäkuun 2006 Eurooppa-neuvoston mandaattiin neuvotella valmiiksi kolmannen pilarin tietosuojaa koskeva puitepäätös, mille on varattu Suomen puheenjohtajakaudella runsaasti ylimääräisiä kokouspäiviä.

Vuosi 2007

Vuonna 2007 valmistellaan kutakin EU-puheenjohtajakautta varten oikeusministeriön toimintapolitiikka ja seurataan hankkeiden etenemistä sekä tavoitteiden toteutumista.

Valmistellaan Suomen kannat horisontaalisissa EU-strategiaa koskevissa kysymyksissä (kuten Haagin ohjelma tai sen arviointi) sekä eräissä horisontaalisissa asioissa, muun muassa oikeus- ja sisäasioiden ulkosuhteissa (mukaan lukien EU:n suhteet USA:han, Venäjään ja Ukrainaan) sekä oikeus- ja sisäasioiden rahoitusohjelmia koskevissa päätöksissä. Huolehditaan siitä, että ministeriön johto voi hyödyntää kaikkia tapaamisiaan, myös bilateraalisia, EU:n jäsenmaiden kanssa oikeusministeriön EU-politiikan ajamiseksi. Puheenjohtajakauden jälkeen vaikutusmahdollisuudet laajentuneessa unionissa

riippuvat pitkälti siitä, miten Suomi osaa hankkia näkemyksilleen tukea virallisten kokousten välisenä aikana.

Valmistellaan oikeus- ja sisäasiainneuvoston kokouksissa käytettävät puheenvuorot tausta-aineistoineen sekä huolehditaan hallituksen (EU-ministerivaliokunta) ja eduskunnan (suuri valiokunta) oikea-aikaisesta informoimisesta ja tuesta.

Lisäksi vaikutetaan rikosoikeudelliseen yhteistyön osallistumalla aktiivisesti artikla 36 komitean kokouksiin ja raportoimalla niistä. Artikla 36:n tehtävänä on valmistella III pilarin poliisi- ja rikosoikeudellisen yhteistyön asioita OSA-neuvostoa varten. Painopisteitä vuonna 2006 ovat tuomittujen siirtoa koskeva puitepäättös, tietosuojapuitepäättös ja rikosrekisteritiedot.

Lisäksi kartoitetaan oikeusministeriössä eritasoiset EU-koordinaatioon liittyvät tehtävät (strategiset, substanssivalmistelu, käytännön yhteensovittaminen ja tekninen yhdistäminen) sekä ketä varten tätä työtä tehdään. Tarkoituksena on selventää työnjakoa ja yhteistyötä ministeriössä. Selvityksen valmistuttua EU-koordinaattorin virka pannaan hakuun.

2.2 Rajat ylittävän oikeusturvan parantaminen

Kasainvälisessä oikeudenhoidossa pyritään siihen, että kansainvälisiä ulottuvuuksia omaavat asiat hoidetaan tehokkaasti toimivaltaisten viranomaisten välillä. Keskusviranomaisen tehtävänä on suoria yhteyksiä tukevien järjestelmien ylläpitäminen, menettelytapojen yhtenäistäminen ja viranomaisten kouluttaminen. Instrumenttien täysimääräinen hyödyntäminen sekä siviili- ja rikosoikeudellisen verkoston toimintaan aktiivisesti osallistuminen ovat keskeisiä tavoitteita.

2.2.1 Oikeudellinen yhteistyö rikosasioissa

1) Järjestäytyneen rikollisuuden monialainen työryhmä (MDG)

Järjestäytyneen rikollisuuden monialainen työryhmä (MDG) käsittelee nimensä mukaisesti horisontaalisia järjestäytyntä rikollisuutta sivuavia lainsäädäntöaloitteita, rikosoikeudellisen yhteistyön tehostamista sekä toiminnan evaluointeja. Työryhmä on jaettu oikeusministeriön ja sisäasiainministeriön kesken; kumpikin hoitaa omalle vastualueelleen kuuluvat asiat, kannat yhteensovittaen ja kiinteässä yhteistyössä.

Työryhmä kokoontuu pääsääntöisesti kerran kuukaudessa 1-2 päiväksi. Saksan ja Portugalin kaudella käsiteltäväksi tulevista asioista ei ole vielä tarkempaa tietoa, joskin ainakin kolmannen pilarin tietosuojapuitepäättös tulee siirtymään Suomen kaudelta Saksan kaudelle. Työryhmä jatkaa neljännen arviointikierroksen (EAW=eurooppalainen pidätysmääräys) raporttien käsittelyä.

Vastataan Suomen kantojen mahdollisimman täysimääräisestä huomioon ottamisesta työryhmän työskentelyssä ja pyritään rikosoikeudellisen yhteistyön tehostamiseen mm. osallistumalla aktiivisesti EAW-evaluointeihin.

2) Euroopan rikosoikeudellinen verkosto (EJN)

Euroopan rikosoikeudellisen verkoston (EJN) tehtävänä on helpottaa jäsenvaltioiden välistä oikeudellista yhteistyötä mm. suoria yhteyksiä edistämällä ja verkkotyökaluja kehittämällä. Verkosto kokoontuu täysistuntoon kolme kertaa vuodessa: kerran kussakin puheenjohtajavaltiossa ja kerran Brysselissä. Täysistuntojen lisäksi kokoontuu epävirallinen työryhmä (Informal Working Group), joka käsittelee toimintasuunnitelmaa ja budjettia, sekä kirjeenvaihtajien (correspondents) verkosto. Aktiivisista kirjeenvaihtajista on vuonna 2006 muodostettu verkkotyökalujen kehittämistä tukeva pääasiassa sähköpostitse toimiva tiivis ”sähköinen työryhmä” (e-working group), jonka toimintaan Suomi osallistuu. Verkoston ns. pääkoordinaattori Suomessa toimii oikeusministeriössä. Suomalaiset verkoston yhteyspisteet on nimitetty oikeusministeriöstä, syyttäjälaitoksesta, tuomioistuinlaitoksesta ja keskusrikospoliisista ja he kokoontuvat vähintään kerran vuodessa. Vuonna 2006 eräänä keskeisenä aiheena on verkoston oman toiminnan kehittäminen (Vision paper).

Jatketaan EJN:n kansallisten yhteyspisteiden tapaamisia ja työn kehittämistä, koordinoidaan pääkoordinaattorina/kirjeenvaihtajana Suomen osallistumista verkoston työskentelyyn, osallistutaan aktiivisesti verkoston oman toiminnan kehittämiseen sekä vaikutetaan e-working group – työryhmässä verkkotyökalujen kehittämiseen.

3) Committee of Experts on the Operation of European Conventions in the Penal Field (PC-OC)

Euroopan neuvosto puitteissa kaksi kertaa vuodessa kokoontuva PC-OC komitea (Committee of Experts on the Operation of European Conventions in the Penal Field) käsittelee EN:n piirissä tehtyjen rikosoikeudellisten sopimusten toimivuutta. Vuonna 2007 komitea kokoontuu poikkeuksellisesti vain yhden kerran, jolloin käsiteltäväksi tulee luovutusyleissopimuksen ja oikeusapuyleissopimuksen modernisointi mm. kiistojen sovinnollista ratkaisua silmällä pitäen.

Vastataan Suomen näkemysten mahdollisimman täysimääräisestä huomioon ottamisesta PC-OC komitean työskentelyssä: puolletaan yksinkertaistettua luovutusta koskevaa hanketta sekä tuetaan kaikkia keinoja (verkos-toituminen, tiedotteet, tietopankki), joilla voidaan tehostaa rikosoikeusapua käytännössä.

4) Virolaisvankien siirtäminen

Virolaisvankien siirtäminen kotimaahansa on alkuvaikeuksien jälkeen käynnistynyt hyvin. Tähän mennessä on siirretty 14 vankia ja siirtopäätöksiä tehdään sitä mukaa kuin rikosseuraamusvirasto tekee siirtoesityksiä. Oikeusministeriöön siirtoesityksiä on 1.1.–15.11.2006 tullut neljä kappaletta. Euroopan neuvostosta odotetaan uusia päätöksiä siirtoa koskeviin valituksiin. EU:ssa tuomittujen siirtoa koskevan puitepäätöksen valmistelu on edistynyt pitkälle.

Nopeutetaan vankien siirtomenettelyä. Kansainvälinen yksikkö asettaa tulostavoitteeksi siirrettäviksi esitettyjä vankeja koskevan ripeän päätöksenteon. Selvitetään Ruotsin vastaavan menettelyn yksityiskohdat maaliskuun loppuun mennessä. Lisäksi yhteistyössä lainvalmisteluosaston ja sisäministeriön kanssa jatketaan ulkomaalaislain muuttamista koskevan esityksen käsittelyä.

5) Keskusviranomaistoiminta

Johdetaan Kansainvälisten rikosoikeusapuasioiden koordinaatiotyöryhmää (Kari-työryhmä) asioiden valmistelussa, yhteensovittamisessa ja ohjeistuksessa. Työryhmä kokoontuu kerran kuukaudessa. Vuonna 2006 käsitellään mm. rikosrekisteriotteiden hankkimista ja huomioimista sekä jatketaan tilastoinnin ja ohjeistuksen parantamista.

EU:n MLA 2000 -yleissopimuksen ja uusien rikosoikeudellista yhteistyötä koskevien puitepäättösten voimaantulon myötä rikosoikeudelliseen yhteistyöhön on toimivaltaisten paikallisviranomaisten vastuulle tullut useita uusia yhteistyötapoja, joiden käyttöönottoa tuetaan erityisesti Ilona-intranettiin laaditulla ja jatkuvasti päivitetyllä ohjeistuksella.

Euroopan unionin jäsenvaltioiden keskinäiset arvioinnit kohdistuvat eurooppalaista pidätysmääräystä koskevan puitepäättöksen täytäntöönpanoon. Arviointiryhmä saapuu Suomeen 23.-25.1.2007 ja Suomesta tehtyä raporttia käsitellään EU:n neuvoston MDG-työryhmässä syksyllä 2007.

Järjestetään eurooppalaista pidätysmääräystä koskevan puitepäättöksen täytäntöönpanoa arvioivan ryhmän vierailu, osallistutaan aktiivisesti arvioijien raportin käsittelyyn MDG:ssä ja suunnitellaan Suomelle annettujen mahdollisten suositusten toimeenpano.

Osallistutaan oikeushallinto-osaston koulutusohjelman puitteissa tuomioistuinten kouluttamiseen 1-2 koulustilaisuudessa. Koulutus sisältää erikoistumista sekä siviili- että rikosasioihin. Koulutuksen kohderyhmän osalta ollaan yhteistyössä oikeushallinto-osaston kanssa varautuen rakenteiden kehittämiseen oikeushallinnossa käräjäoikeusverkostoa koskien.

6) Yhteyssyyttäjätoiminta

Yhteyssyyttäjätoiminta evaluoitiin vuoden 2006 alussa. Arviointiin perustuen jatkettiin Suomen Virossa toimivan yhteyssyyttäjän toimikautta vuoden 2008 loppuun. Viron yhteyssyyttäjätoiminta Suomessa loppuu 31.12.2006. Nykyinen Suomen yhteyssyyttäjä Pietarissa lopettaa vuoden 2006 lopussa. Päätettiin, että Pietarissa olevan yhteyssyyttäjän tehtävä täytetään uudelleen 2 vuodeksi. Tavoitteena on viran täyttö helmikuun alusta. Myötävaikutetaan siihen, että Venäjä nimeäisi vastaavan yhteyshenkilön.

Haastatellaan ja tehdään esitys Suomen Pietarissa olevan yhteyssyyttäjän valinnasta UM:lle ja avustetaan yhteyssyyttäjän työn käynnistämisessä.

2.2.2 Oikeudellinen yhteistyö siviiliasioissa

1) Euroopan siviilioikeudellinen verkosto

Siviiliverkoston tavoitteena on siviilioikeudellisen yhteistyön parantaminen, yhteisön säädösten ja kansainvälisten sopimusten tehokas käytännön soveltaminen ja kansalaisten oikeussuojakeinojen saatavuuden edistäminen.

Verkostolla tuetaan EU:n suorien yhteyksien järjestelmää. Tästä johtuen kaikissa uusissa ja valmisteilla olevissa siviilioikeudellisen yhteistyön instrumenteissa viitataan siviiliverkostoon tiedonlähteenä ja avustavana tahona:

- Neuvoston direktiivi 2002/8/EY oikeusavusta rajat ylittävissä asioissa (18 artikla)

- Bryssel IIa –asetus (54 artikla)
- Asetus N:o 805/2004 eurooppalaisesta täytäntöönpanoperusteesta (29 artikla)
- Uusi tiedoksiantoasetus (valmisteluvaiheessa, 23 artikla)
- Asetusehdotus vähäisistä vaatimuksista (valmisteluvaiheessa, 20 artikla)
- Asetusehdotus maksamismääräysmenettelystä (valmisteluvaiheessa, 28 artikla)
- Rooma III asetusehdotus (valmisteluvaiheessa, 20 c artikla)

Edellisten lisäksi komissio on julkaissut vihreät kirjat aviovarallisuussuhteisiin sovellettavasta laista sekä perintö- ja testamenttiasioista. Niistä mahdollisesti annettavat säädösehdotukset kytketään myös siviiliverkoston.

Verkoston ydinjoukko koostuu jäsenvaltioiden nimeämistä yhteysviranomaisista (contact points). Suomen yhteysviranomaisina on kaksi henkilöä ministeriön kansainvälisestä yksiköstä. Yhteysviranomaisten tehtävät voidaan jakaa karkeasti seuraaviin.

- a) Verkoston internet-sivujen sisältöjen laatiminen ja päivittäminen
- b) Ulkomaisiin tiedusteluihin vastaaminen ja Suomen tiedustelujen välittäminen
- c) Komission avustaminen materiaalin tuottamisessa ja jakelussa
- d) Osallistuminen verkoston kokouksiin
- e) Kotimaan oikeusviranomaisten koulutus ja neuvonta

Komissio julkaisi toukokuussa 2006 siviiliverkoston toiminnasta kertomuksen. Sen mukaan verkosto on yleisesti ottaen saavuttanut sille asetetut tavoitteet mutta se ei ole kuitenkaan vielä läheskään käyttänyt koko toimintapotentiaaliaan. Komissio toteaa, että verkostolle on ehdottomasti annettava tarvittavat resurssit, jotta se voi hoitaa tehtävänsä, joiden määrä kasvaa tulevina vuosina.

Osallistutaan aktiivisesti verkoston yhteysviranomaisten kokouksiin ja siviilioikeudellisessa yhteistyössä Suomen kannalta esiintyneiden ongelmien ratkaisemiseen. Osallistutaan pienryhmän jäsenenä perintöasioita koskevan internet-tietosivun sisällön kehittämiseen.

2) Keskusviranomaistoiminta

Huolehditaan eri instrumenttien mukaisista keskusviranomaisten perustehtävistä ja osallistutaan niitä koskeviin kokouksiin. Osallistutaan oikeushallinto-osaston koulutusohjelman puitteissa tuomioistuinten kouluttamiseen 1-2 koulutustilaisuudessa.

Osallistutaan komission järjestämään kahteen Bryssel IIa – asetuksen mukaisten keskusviranomaisten kokoukseen.

2.3 Oikeusvaltiokehityksen edistäminen kansainvälisenä yhteistyönä

Kansainvälisen yhteistyön tavoitteena on oikeusvaltiokehityksen edistäminen etenkin niissä maissa, joihin suomalaisilla on runsaasti yhteyksiä ja joiden oikeusjärjestelmissä on kehittämisen tarvetta. Yhteistyötä jatketaan erityisesti Suomen lähialueiden vakauden edistämiseksi ja kansainvälisen rikollisuuden torjumiseksi.

2.3.1 Venäjä

Tulostavoitteina on oikeudellisten yhteistyörakenteiden vahvistaminen siten, että suhteissa voitaisiin jatkossa siirtyä tavanomaiseen kansainväliseen viranomaistoimintaan sekä temaattiseen laajempaan kv. hankeyhteistyöhön. Venäjä-yhteistyötä toteutetaan

uuden vuosien 2007–2008 työohjelman mukaisesti sekä Venäjä-yhteistyön tarkistuksen pohjalta.

Venäjä-yhteistyössä oikeusministeriö jatkaa Venäjän oikeusviranomaisten vankeinhoiton työtoimintojen ja koulutuksen, ulosoton, kiinteistörekisterijärjestelmän ja kansainvälisen oikeusapuyhteistyön kehittämistä kahdenvälisen hankkeiden avulla. Venäjä on 1.1.2006 käynnistänyt Suomen mallin mukaisen oikeusapujärjestelmän kokeilun 10 eri pilottialueilla. Marraskuussa 2006 Venäjän hallitus on tehnyt päätöksen maksuttoman oikeusavun pilottihankkeen jatkamisesta vuonna 2007 samoilla pilottialueilla. Vuoden 2007 tavoitteena on evaluoida pilottihankkeen tulokset ja aloittaa lainvalmistelutyö oikeusapujärjestelmän luomiseksi koko Venäjälle. Suomen oikeusministeriö aikoo olla tiiviisti mukana tässä prosessissa.

Vuonna 2007 jatketaan asiantuntemuksen osalta ulkoistettujen hankkeiden toteuttamista: Finzakon II, Karjalan tasavallan vankeinhoidon työtoiminnot ja Pietarin vankeinhoidon terveydenhuolto. Um:lle esitettiin rahoitettavaksi myös yksi uusi ulkoistettu hanke: Täydennyskoulutushanke Helsingin yliopiston ja Venäjän oikeusakatemian välillä.

Aloitetaan kolmi- tai nelihankeyhteistyö Venäjän kanssa korruption torjunnassa (PMN, Ruotsi, Viro ja/tai Latvia).

Toteutuksessa ja seuraavassa suunnittelussa otetaan huomioon Venäjän oikeusjärjestelmän kehittämiseen liittyvä poistuva lähialuemäärärahakehys sekä paineet muuttaa kahdenvälinen hanketoiminta tavanomaiseksi viranomaisten väliseksi yhteistyöksi ja/tai osaksi laajempaa EU:n rahoitusohjelmista rahoitettavaa toimintaa.

Selvitetään kv. rahoitusinstrumenteista rahoitettavan Venäjä-hankkeen käynnistämismahdollisuudet, esim. oikeusavun kehittämishanke Tacis-rahoituksella.

Kehitetään EU-Venäjä –suhteita osallistumalla EU:n ja Venäjän yhteisen vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen tiekartan täytäntöönpanoon.

Järjestetään siviilioikeudellisen yhteistyön kehittämiseksi Haagin v. 1965 tiedoksiantokonvention täytäntöönpanoon liittyvä II-seminaari Pietarissa ja selvitetään mahdollisuudet osallistua Saksan pj-kaudella mahdollisesti järjestettävään EU- Venäjä -siviilioikeuskonferenssiin (Suomi on tehnyt aloitteen omalla pj-kaudellaan).

Jatketaan selvitystoimia laajemman kv. rikosoikeusavun toimivuudesta vastaavien kontaktihenkilöiden verkoston luomiseksi EU:n jäsenvaltioiden ja Venäjän välille jo olemassa olevia verkostoja hyväksikäyttäen (EJN, PC-OC).

Seurataan ja osallistutaan tarvittaessa Venäjä-yhteistyöhön Euroopan neuvoston yhteistyön puitteissa.

Osallistutaan EU-Venäjä -sopimusjärjestelyjä, erityisesti PCA:ta korvaavan uuden sopimuksen valmistelemista, koskevien Suomen kantojen valmisteluun.

2.3.2 Viro

Oikeusministeriölle (yhteinen asia sisäministeriön kanssa) kuuluvina asioina sovittiin vuonna 2006 yhteisiä tutkintaryhmiä koskeva seurantaryhmän perustaminen ja tehostettu tietojenvaihto Suomen ja Viron välillä liiketoimintakieltoasioissa. Seurantaryhmä on perustettu ja se on aloittanut työnsä, tulee raportoimaan erikseen. Liiketoimintakielto-asiaa on kehitetty aluksi yhdessä Viron oikeusministeriön kanssa ja sittemmin yhdessä Suomen ja Viron poliisin kanssa. Tehostettu tietojenvaihto liiketoimintakielloista mahdollistuu molempien maiden parlamenteissa jo vireillä olevien lakimuutosten myötä. Lisäksi parhaillaan valmistellaan on-line -pohjaista tietojenvaihtoa Suomen ja Viron välille, tämä toteutuu vuoden 2007 puolella.

Toteutetaan vuoden 2007 alkupuolella (tammi-helmikuu) Suomen ja Viron oikeusministeriöiden kansliapäälliköiden välillä pidettävissä neuvottelussa sopima yhteistyö vuodelle 2007.

Lisäksi osallistutaan vuoden 2006 aikana sovittujen erityisteemojen (yhteiset tutkintaryhmät, liiketoimintakiellot) toteutumiseen vuonna 2007.

Suomi (oikeusministeriö) vastaa syksyllä 2007 pidettävän pohjoismaiden ja Baltian oikeusministerikokouksen valmisteluista ja toteutuksesta.

2.3.3 Kiina

Uusi yhteistyöohjelma vuosille 2007–2009 on neuvoteltu ja se allekirjoitetaan alkuvuodesta 2007. Uuden sopimuksen keskeisin muutos on se, että yhteistyötä aloitetaan Pekingin oikeusministeriön lisäksi provinssitasolla. Kiinan kanssa on sovittu, että vuoden 2007 alusta lukien yhteistyö oikeusavun ja riitoje sovittelun osalta suunnitellaan ja toteutetaan suoraan Anhui-provinssin kanssa. Samoin yhteistyö vankeinhoidon ja yhdyskuntapalvelun osalta järjestetään Hainan-provinssin kanssa. Korruption vastaista työtä tehdään Pekingissä olevien eri viranomaisten kanssa. Provinssitason yhteistyössä voidaan saavuttaa nopeammin konkreettisia tuloksia.

Vuonna 2007 järjestetään ensin Kiinassa asiantuntijatason seminaareja valituista aiheista laajalle yleisölle. Nämä seminaarit toimivat johdantona aiheeseen ja siinä vaihdetaan tietoja Kiinan ja Suomen järjestelmistä, toimintamalleista, organisaatioista ja lainsäädännöstä sekä kansainvälisistä sopimuksista. Sen jälkeen järjestetään vuoden 2008 aikana kaikista aiheista kehittämisseminaarit Suomessa, jolloin laaditaan sektorikohtaiset kehittämissuunnitelmat ja ehdotukset. Suositukset ja ehdotukset käsitellään 2009 järjestettävässä päätösseminaarissa Pekingissä ja samalla esitetään, että kokeilun aikana saavutettuja tuloksia voidaan käyttää mallina Kiinan muiden alueiden kehittämiseksi.

Vuoden 2007 määräraha on sisällytetty 2007 talousarvioesitykseen (UM pääluokka, kehitysyhteistyövarat). Aikaisemmin UM on myöntänyt määrärahat kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Nyt tästä eteenpäin varat (noin 140 000/vuosi) myönnetään vuosittain. Ulkoministeriö aikoo teettää oikeusalan Kiina-yhteistyöstä evaluaation vuoden 2007 aikana.

Järjestetään seuraavat aktiviteetit Kiina-yhteistyössä provinssitasolla (Anhui, Hainan, Peking):

1) oikeusapu ja riitojen sovittelu, järjestetään asiantuntijaseminaari Anhui-provinssissa huhti-toukokuussa 2007. Samalla voidaan järjestää Suomen OM:n kansliapäällikön vierailu Kiinaan ja allekirjoittaa uusi yhteistyösopimus. Tämän alan yhteistyö suunnitellaan Anhui-provinssin ja Suomen oikeusministeriön (OHO) välillä.

2) vankeinhoito ja yhdyskuntapalvelu, Yhteistyö vankeinhoidon ja yhdyskuntapalvelun osalta suunnitellaan vuonna 2007 Hainan-provinssin ja Suomen oikeusministeriön (OM,RISE) välillä. (Seminaari järjestetään vasta 2008).

3) korruption vastainen työ, järjestetään asiantuntijaseminaari Pekingissä syksyllä 2007.

Korruptio-tema suunnitellaan ja toteutetaan Kiinan oikeusministeriön ja muiden Kiinassa korruption vastaista työtä tekevien viranomaisten sekä Suomen oikeusministeriön ja Suomen Valtakunnansyyttäjäviraston kanssa. Myös muut tahot kuten poliisi, Keskuskauppa-kamari yms. otetaan mukaan. Tapahtumat toteutetaan Pekingissä ja Suomessa.

4) vierailut

Kiinan oikeusministeri on kutsuttu vierailulle Suomeen. Vierailu toteutuu loppuvuodesta 2007.

Lisäksi järjestetään rikosteknistä tutkintaa koskeva seminaari yhdessä Krp:n kanssa helmi-maaliskuussa 2007.

Koska vierailupyyntöjen määrä on lisääntynyt, syyttäjien, tuomareiden tai asianajajien vierailuja tuetaan vain siinä tapauksessa, että ne liittyvät näihin kolmeen teemakokonaisuuteen. Oikeusvertailevaa tutkimusta voidaan tukea myös, mikäli se liittyy yhteistyöteemoihin.

2.3.4 Korruptio

Kansainvälinen yksikkö osallistuu edelleen aktiivisesti korruption vastaiseen työhön OECD:n korruption vastaisessa työryhmässä, oikeusministeriön yhteistyöryhmässä ja verkostossa ja eri tapaamisten yhteydessä.

Yksikön edustaja (Keränen) toimii Suomen kansallisena edustajana OECD:n lahjonnanvastaisessa työryhmässä. Lisäksi hoidetaan oikeusministeriön perustamien korruptioyhteistyötyöryhmän sihteeritehtävät sekä korruptioverkoston jäsenyys.

Otetaan korruptio-tema osaksi Kiinan ja Venäjän kanssa tehtäviä yhteistyösopimuksia. Laaditaan yksityiskohtaiset projektisuunnitelmat molempia maita varten ja toteutetaan ne (seminaarit, vierailut ja opintomateriaalin valmistelu).

2.2.5 Siviilikriisinhallinta

Tavoitteena on jatkaa Suomen lähettämien asiantuntijoiden läsnäoloa avainpaikoilla siviilikriisinhallintatehtävissä. Suomen osallistumisen painopistealaja pyritään laajentamaan unionin toimintaohjelman mukaisesti, ja erityistä huomiota kiinnitetään ihmis-oikeus- ja oikeusvaltiokysymyksiin.

EU:n siviilikriisinhallinta on ollut kovassa kasvussa. Operaatioita, joissa myös Suomi on mukana, tulee koko ajan lisää, ja lisäksi pyyntöihin pitää reagoida entistä nopeammin. Normaalien EU operaatioiden lisäksi on valmennettu nopean toiminnan joukot vuoden 2006 aikana.

Jatkossa todennäköisesti EU missiot ovat ns. integroitua eli ne kattavat monta sektoria kuten poliisi, hallinnon rakenteet ja oikeuslaitoksen samanaikaisesti. Tällainen missio tulee olemaan mm. Afganistanin ESDP operaatio, johon tullaan lähettämään poliiseja ja muutama oikeusalan asiantuntija Suomesta vuoden 2007 aikana. OM valitsee oikeusalan asiantuntijat ja esittää heitä eteenpäin SM:lle, joka rekrytoi ja lähettää asiantuntijat kentälle.

EU:n rooli oikeusasioissa tulee Kosovossa olemaan keskeinen, joten myös oikeusalan asiantuntijoita tullaan pyytämään EU:n jäsenmaista vuoden 2007 aikana. EU aloittaa suurimman siviilikriisinhallintaoperaationsa vuonna 2007 Kosovossa kun presidentti Ahtisaaren vetämät statusneuvottelut saadaan päätökseen ja kun YK (UNMIK) vetäytyy sieltä. Suomi varautuu lähettämään 20 poliisia ja 5-10 oikeusalan asiantuntijaa. OM on vastuussa näiden 5-10 henkilön löytämisestä alkuvuonna. OM:n kv yksikkö etsii, haastattelee ja esittää valitut asiantuntijat SM:lle, joka hoitaa rekrytoinnin. Ennen mission alkua SM järjestää kurssin lähtijöille. Kv. yksikkö osallistuu kurssin suunnitteluun ja toteutukseen. Tavoite on, että Suomi yrittää saada tulevasta EU:n Kosovo missiota oikeussektorin johtajan paikan, korkean tason asiantuntijan oikeushallintoon tai lainvalmisteluun liittyen, kansainvälisen tuomarin ja syyttäjän paikan sekä muutaman vankeinhoidon asiantuntijan ja oikeudellisen neuvonantajan paikkaa.

Vastataan siitä, että EU:n operaatioissa tarvittavat noin 10 oikeusalan asiantuntijaa ovat Kosovo-operaation ja Afganistan operaation käytettävissä. Kv. yksikkö valitsee henkilöt, esittää heitä rekrytointia varten ja toimii SM:n pyynnöstä koulutustehtävissä. Kotimaisissa työryhmissä pidetään huoli siitä, että oikeusvaltionäkökulma tulee esille ja että oikeusalan asiantuntijoita saadaan rekrytoitua.

2.2.6 EU:n laajentuminen

EU:n laajentumisprosessiin liittyvät kysymykset merkittävänä poliittisena prioriteettina tulevat olemaan näkyvästi esillä pitkään tulevina vuosina. Tällä hetkellä neuvotteluprosesseissa mukana olevien maiden (Bulgaria, Romania, Turkki, Kroatia, Makedonia) osalta erityisesti oikeussektorin yleinen kehittäminen (oikeuslaitos, korruptio jne.) on noussut tärkeään rooliin ja myös Suomelta edellytetään edelleenkin aktiivisia toimenpiteitä tältä osin.

Oikeusministeriö osallistuu vuoden 2007 aikana aktiivisesti sektorivastuuministeriönä oikeus- ja sisäasioissa vireillä oleviin laajentumisprosesseihin (mm. maa-arvioinnit, -raportit, Suomen kannanotot ja oikeussektorin asiantuntija-apu).

3. TUOTTAVUUSOHJELMAN TOTEUTTAMINEN

Yksiköllä ei ole varsinaisia tuottavuushankkeita. Tässä yhteydessä tuodaan kuitenkin esille, että heinäkuussa 2006 uudistettiin tiedoksiantoja koskevien asiakirjojen mallipohjat (20 kpl), jotka käännettiin seitsemälle eri kielelle sekä syötettiin Ilona-intranettiin. Uudistus tuo käännöskustannuksissa huomattavia säästöjä koko oikeushallinnossa.

Yksiköstä jää lähivuosina eläkkeelle kolme henkilöä, kaksi osastosihteeriä ja yksi kielenkääntäjä. Varaudutaan tuottavuusohjelman vaatimiin säästöihin.

Käännöspalvelujen (tuomioistuinten erityismenot) tarkastuksessa on todettu, ettei ministeriön käännöspalveluja ole kilpailutettu. Kohdassa 6 mainitussa käännöspalvelujen järjestämisestä ministeriössä koskevassa selvityksessä voidaan käsitellä myös tätä kysymystä.

4. YKSIKÖN HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN

Henkilöstön hyvinvointiin liittyvät mm. yksikkökokoukset, joita on pidetty säännöllisesti noin kerran kuukaudessa. Lisäksi järjestettiin lokakuussa yhdistetty suunnittelu- ja virkistyspäivä Tuusulassa. Henkilökunnan liikuntaharrastuksia tuetaan säännöllisesti. Yksikössä ei ole ollut merkittäviä sairauspoissaoloja. Vuonna 2007 toimitaan samaan tapaan.

Syksyyn mennessä järjestään oikeusministeriössä henkilöstön osaamiskartoitus, mikä toteutetaan myös kv. yksikössä.

5. YKSIKÖN TOIMINNAN MUU KEHITTÄMINEN

EU-puheenjohtajakauden päättyessä yksikkö palautuu ns. normaaliin päiväjärjestykseen puheenjohtajakauden organisaation päättyessä. Tämä edellyttää yksikön toiminnan uudelleen organisoimista vuoden vaihteessa. Johtajan sijaisia koskeva määräys päättyy vuoden lopussa. Tuloseskustelujen yhteydessä tammi-helmikuussa on tarkistettava toimenkuvat. Vuonna 2006 kokeiltiin tiimitoimintaa, joka toi osittain lisäarvoa mm. temaattiseen työskentelyyn. Kokeilun jäätyä kesken ja yksikön koon vuoksi on tarpeen jatkaa tiimitoimintaa. Johtajan sijaiset toimivat tiiminvetäjinä. Johtajalla ja hänen sijaisillaan olisi tietyt vastualueet. Nämä olisivat osittain substanssiin, osittain hallintoon ja esimiestehtäviin (laskut, poissaolot) liittyviä. Lisäksi koko ministeriön osalta jatketaan EU-asioiden koordinaation järjestämisen selvittämistä.

Yksikön organisaatio, johtaminen ja toimenkuvat tarkistetaan helmikuun loppuun mennessä.

Käännöspalvelujen tarvetta ja resursseja oikeusministeriössä koskevan selvityksen tekemisestä sovittiin edellisissä tulosneuvotteluissa, mutta asian saaminen päätökseen siirtyy vuodelle 2007. Selvitys tehdään yhteistyössä hallintoyksikön (ja mahdollisesti oikeushallinto-osaston) kanssa.

Perustetaan pieni työryhmä, jossa valmistellaan käännöspalvelujen tarvetta ja resursseja oikeusministeriössä koskeva selvitys 30.6. mennessä.

Oikeusministeriön Venäjä-yhteistyön 1998-2005 arvioinnin tuloksena on kehittämisehdotus kv. yhteistyöryhmän perustamisesta jäntevöittäämään yhteistyön koordinaatiota ja strategista päätöksentekoa.

Perustetaan kevyehkö yhteistyöryhmä Venäjä-yhteistyön koordinaatiota varten. Esitys viedään alkuvuodesta osastopäällikkökokoukseen.

Elatusavun perintää koskevien keskusviranomaistehtävien mahdollinen siirtäminen ulkoasiainministeriöltä oikeusministeriölle on noussut uudelleen esille erityisesti uuden Haagin elatusavun perintää koskevan yleissopimuksen sopimusneuvottelujen edistyessä. Asian taustaa, säädösperustaa, vireillä olevia hankkeita sekä nykyisen keskusviranomaisen roolia on käsitelty asiaa koskevassa muistiossa (MUISTIO). Siinä pohditaan vireillä olevien sopimus- ym. hankkeiden vaikutuksia tulevaisuuden ulkoministeriön ja oikeusministeriön työtehtäviin.

Selvitetään vuoden aikana ministeriön sisäinen kanta elatusapujen perintää koskevaan siirtoon.

Viimeistellään kv. oikeusavun asiakirjojen julkisuutta koskeva ohje kesäkuun loppuun mennessä.

6. YKSIKÖN RESURSSIT

Henkilöstön määrä ja rakenne

Sovittiin, että tehdään yksikön henkilöstösuunnitelma, jossa selvitetään mm. painetta eräisiin nimikemuutoksiin. Ollaan yhteydessä ministeriön vireillä olevaan nimiketyöryhmään.

	2005	2006	2007
Henkilöstön enimmäismäärä, htv	14,2	15,0	15,2
Myönnetyt määrärahat, €	950 000	920 000	1 030 000
- siirtona edelliseltä vuodelta	241 097	55 951	0
Käytettävissä yhteensä	1 191 097	975 951	1 030 000
Käyttö	1 135 146	1 110 000*	

* arvio, joka perustuu vuoden 2006 tilinpäätösennusteeseen

7. RAPORTOINTI

Tuloskorttihankkeiden etenemistä seurataan ministeriön johtoryhmässä säännöllisin väliajoin, minkä lisäksi osasto raportoi tässä asiakirjassa sovittujen tavoitteiden toteutumistilanteesta puolivuotiskatsauksen (raportointi 15.8.2007 mennessä) ja vuodelta 2007 laadittavan toimintakertomuksen (raportointi 15.2.2008 mennessä) yhteydessä.

Helsingissä 20.11.2006

Kirsti Rissanen
kansliapäällikkö

Merja Norros
johtajan sijainen

Tietohallintoyksikkö

OIKEUSMINISTERIÖN TIETOHALLINTOYKSIKÖN VUODEN 2007 TULOS- SOPIMUS

1. TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET

Valtion yhteiset IT-palvelut ja oman palvelukeskuksen asema.

Oikeushallinnon tietotekniikkakeskus, OTTK aloitti erillisenä virastona ja palvelukeskuksena vuoden 2006 alussa. Palvelusopimukseen perustuvasta raportoinnista ministeriöön, ministeriön tietohallinnon yhteistyöryhmälle ja asiakkaille on sovittu ja ohjauksessa käytettäviä mittareita (tuottavuus, taloudellisuus ja vaikuttavuus) kehitetty. Vuonna 2007 palvelukeskusten ja erityisesti valtion yhteisten IT palvelujen kehittämisen vuoksi OTTK:n palveluja on tuotteistettava ja niiden hinnoittelua kehitettävä. Tietohallintoyksikön haasteena on kehittää ministeriön tilaajaosaamista ja sopeutettava organisaatio, roolit ja toimintaprosessi tukemaan tilannetta, jossa IT-palvelut tuotetaan palvelusopimuksien perusteella ja valtiolla tuotetaan yhteisesti IT- palveluja.

Tekninen kehitys ja perustekniikan uusiminen

Vuoden 2006 aikana on ministeriön ja hallinnonalan perustekniikka pääosin uusittu. Vuonna 2007 perustekniikan uusiminen vielä jatkuu etätyövälineiden, digitaalisen talennuksen sekä videotekniikan kehittämisen ja käyttöönoton osalta. Järjestelmänhallintaa kehitetään siten, että keskitetysti voidaan entistä paremmin puuttua ongelmiin ja tukea käyttäjää.

Tärkein kehittämisalue on käyttövaltuushallinnon ja asiakkaan tunnistamiseen liittyvän tekniikan kehittäminen ja sen aiheuttamat muutokset perusjärjestelmille.

Riskit toiminnalle, osittain vanhentunut tekninen ympäristö

Perustyövälineiden, eli tekstinkäsittely-, taulukkolaskenta- ja esitysgrafiikkaohjelmistojen uusiminen on jo myöhässä ja vaatii selkeää linjausta syksyn 2006 aikana.

Vanha keskuskoneympäristö on riski toiminnalle. Palvelujen tarjonta ja niihin liittyvä osaaminen on huolestuttavasti vähenemässä Suomessa. Todellista kilpailutilannetta ei enää ole ja olemme riippuvaisia yhdestä toimittajasta. Keskuskoneympäristön käyttöpalvelujen yksikkökustannukset ovat jo vuonna 2007 nousemassa. Keskuskoneympäristön päälle on vielä toistaiseksi mahdollista rakentaa uusia palveluja, kuten tuottavuusohjelmassa mainittu sähköinen kiinteistönvaihdanta, mutta siitä huolimatta keskuskonepohjaiset perussovellukset on elinkaaririskin vuoksi uusittava suunnittelukaudella.

2. YKSIKÖN TULOSTAVOITTEET VUODELLE 2007

Tietohallintoyksikkö huolehtii siitä, että perustekniikan uusiminen viedään vuoden 2007 alkupuolella läpi suunnitelmien mukaan, kuten kohdassa 1. on todettu. Toimistotyövälineiden korvaaminen aloitetaan ja sitä varten perustetaan käyttöönottohanke.

Tietohallintostrategia, jonka suunnitellaan valmistuvan vuoden vaihteessa 2006-2007 sisältää kehitysohjelman vuosia 2008-2011 varten. Ministeriön tietohallintostrategia sovitetaan oikeusministeriön toimintastrategiaan ja hyväksyttyyn Valtion IT strategiaan. Ministeriön tietohallintostrategiassa huomioidaan erityisesti valtion hallinnossa yhteisesti sovitut linjaukset ja yhteiset palvelut ja miten ne osaltaan tukevat ministeriön strategisia kehittämissuunnitelmia. Se on pohja, johon ministeriön ja hallinnonalan keskeiset IT kehityshankkeet suunnittelukaudella voivat perustua.

Edellytysten luominen ministeriön jo nyt tiedossa oleville hankkeille sekä vanhan teknisen ympäristön uusimisen suunnittelu ovat keskeisiä tehtäviä vuodelle 2007 seuraavasti:

- 1) Käyttövaltuushallinnon linjausten tekeminen ja teknisten valmiuksien luominen virkamiehen tunnistukseen ja sähköiseen allekirjoitukseen, jotka ovat edellytyksiä sekä sähköisen kiinteistövaihdannan että summaarisen käsittelyn kehittämiseksi. Osallistutaan käyttövaltuushallinnon kehittämiseen tähtäävään valtion yhteiseen kärkihankkeeseen.
- 2) Kansalaisen tunnistamisen ratkaisut otetaan käyttöön ja hyödynnetään tältä osin valtion yhteisiä palveluja (Vetuma). Tällä luodaan edellytykset sähköiseen kiinteistövaihdantaan, summaarisen käsittelyn kehittämiseksi, sähköiselle äänestämiseksi ja uuden vaalitietojärjestelmän kehittämiseksi.
- 3) Vuoden 2007 aikana tehdään tarkemmat selvitykset ja hankesuunnitelmat vanhan teknisen ympäristön uusimiseksi. Erityisesti pyritään selvittämään, mitä osia vanhoista sovelluksista voidaan korveta ja mitä on uudelleen suunniteltava ja toteutettava. Ensimmäiset karkeat arviot tehdään vuoden 2008 tulo- ja menoarvioesitykseen mennessä ja tarkemmat seuraavaan kehysvalmisteluun mennessä.

Mittarit: Edellytysten luominen kehityshankkeiden toteutumiselle siten että hankkeet voidaan viedä läpi suunnitellussa aikataulussa, arvioiduilla resursseilla ja että hankkeiden tavoitteet (tulokset ja vaikutukset toiminnalle) saavutetaan.

Valtion yhteisten palvelujen hyödyntäminen.

Tietohallintoyksikkö vaikuttaa valtion IT strategian toteutumiseen osallistumalla valtion yhteisiin IT kärkihankkeisiin ja toisaalta pitää huolen siitä, että yhteisiä linjauksia noudatetaan ja yhteisiä palveluja käytetään ministeriössä ja hallinnonalalla. Nämä toimenpiteet muodostavat perustan tietojen yhteiskäytölle ja laajempien toimintaprosessien tuelle sekä sitä kautta parempien palvelujen luomiselle kansalaisille ja yhteisöille. Yhteisiin hankkeisiin ja hankintoihin osallistuminen osaltaan lisää tietohallinnon tuottavuutta.

Mittarit: Aktiivisen osallistumisen ja vaikuttamisen määrä, yhteisten palvelujen käyttöaste

(Valtion IT koordinoitiryhmä, Valtion yleiset sopimusehdot, Valtion yhteiset IT palvelut, arkkitehtuurityö, standardit, linjaukset)

Tietohallintoyksikkö toimii aktiivisesti yhteistyössä sidosryhmien kanssa kehitettäessä yli hallinnonalojen ulottuvia toimintaprosesseja ja niihin liittyviä palveluja kansalaisille sekä vaikuttaessa laajemminkin palvelujen laadun kehittämiseen. Vuoden 2007 aikana otetaan käyttöön poliisin ja syyttäjien yhteinen rangaistumääräysmenettelyä tukeva järjestelmä ja etsintäkuulutussovellus.

Mittarit: Vaikuttamisen ja osallistumisen määrä
Toteutuneet hankkeet, asiantuntijavierailut, esitelmät, julkaisut
Tärkeimmät valtionhallinnon sidosryhmät ovat SM ja Poliisi, Valtion IT sekä MMM/MML. Yksityissektorilta IT Forum, IIR, toimittajien yhteistyöryhmät

Ministeriön ja hallinnonalan tietoteknisien palvelujen ohjaus, seuraaminen ja hallinta ovat keskeisiä yksikön tehtäviä. Kehittämällä ohjausprosessia voidaan paremmin taata laadukkaat palvelut ja sitä kautta paremmin tukea ydinprosesseja ja niiden vaikuttavuutta. Vuonna 2007 tuotteistetaan ja hinnoitellaan tietotekniset palvelut ja jatketaan ohjaus- ja seurantaprosessin kehittämistä. Vuodeksi 2007 laaditaan paremmat palvelusopimukset ja niiden seuranta sekä tuetaan osastoja ja yksiköitä palvelutarpeiden määrittelyssä.

Mittarit: Tuottavuus, taloudellisuus, asiakastyytyväisyys, palvelujen käytettävyys (– mittaamisen kehittäminen)
Menot /työasema 2.470 €, /henkilöstö 3.153 €, 3. pienimmät valtionhallinnossa

3. TUOTTAVUUSOHJELMAN TOTEUTTAMINEN

Ministeriön tuottavuusohjelmaan sisältyy useita tietohallinnon hankkeita. Tuottavuusohjelman toteutus on osittain riippuvainen myös eräiden teknisten perusedellytysten luomisesta itse tai käyttämällä hyväksi Valtion IT toiminnan (Valtion IT strategian kärkihankkeet) tuottamia yhteisiä palveluja tai hankintoja.

Tietohallintoyksikön tehtävänä on varmistaa ja pitää huoli siitä, että tuottavuushankkeiden toteutukselle on tekniset mahdollisuudet ja resurssit.

4. YKSIKÖN HENKILÖSTÖ

Yksikössä on tällä hetkellä 5 henkilöä. Voimavarojen hallinta ja kehittäminen perustuu kunkin työntekijän kanssa käytäviin keskusteluihin ja sopimiseen. Työtyytyväisyyttä ei ole erikseen yksikön osalta mitattu, mutta yksikön ja useiden muiden pienten yksiköiden yhteistuloksessa ei ollut huolestuttavia piirteitä. Yksikössä on yksi virka avoinna. Sitä ei ole tarvetta täyttää, mikäli yksikkö voi vastaavasti käyttää ulkopuolista asiantuntijaa ja konsulttia erilaisiin selvitystehtäviin. Yksikön henkilöt osallistuvat erilaisiin koulutustilaisuuksiin ja seminaareihin tarpeen mukaan.

5. VIRASTON TULOSNEUVOTTELUMENETTELYJEN KEHITTÄMINEN

Tietohallintoyksikkö käy tulosneuvottelut Oikeushallinnon tietotekniikkakeskuksen kanssa.

Tulosneuvottelujen kohteena on tietoteknisten tukipalvelujen tuottamisen tuottavuus, taloudellisuus ja vaikuttavuus.

Tulosneuvottelumittareita on vuoden 2006 aikana erityisesti kehitetty ja voidaan nyt ottaa vuodelle 2007 käyttöön. Tietopohjan kehittämiseksi on toiminnot määritelty uudelleen vuodelle 2006 ja toimintolaskennan pohjalta voidaan ensi vuodelle paremmin määritellä tuottavuus sekä ottaa taloudellisuutta laskettaessa huomioon myös OTTK:n oma työpanos.

6. YKSIKÖN TOIMINNAN MUU KEHITTÄMINEN

Yksikkö osallistui aktiivisesti sisäisen valvonnan kehittämiseen. Sen perusteella laadittiin tietohallintoa koskeva kehityssuunnitelma.

Toiminnan riskinä voidaan mainita ikääntyminen ja nykyisten voimavarojen niukkuus.

Yksikkö on pyrkinyt irtaantumaan operatiivisesta toiminnasta, mutta niiden ohjaukseen joudutaan kuitenkin vielä käyttämään liikaa aikaa. Ensi vuoden aikana tulosohjausmittariston, palvelusopimusten täsmentämisen ja OTTK:n toiminnan ohjauksen kehittyessä yksikön voimavaroja voidaan paremmin käyttää strategiseen suunnitteluun ja ohjaukseen.

Mikäli valtion yhteiset IT palvelut kehittyvät Valtion IT strategiassa kuvattuun suuntaan, ministeriön palvelujen hankkimisen asiantuntemusta olisi lisättävä ja/tai OTTK:n roolia ministeriön hankintayksikkönä kehitettävä.

7. YKSIKÖN RESURSSIT

Yksikön määräraha vuonna 2007 on **370 000 euroa**. Yksikön käytettävissä ovat myös vuodelta 2006 siirtyvät määrärahat, jolloin yksikön toimintamenojen taso vuonna 2007 on noin 430 000 euroa.

Yksikön enimmäishenkilötyövuosimäärä vuonna 2007 on **5 henkilötyövuotta**.

	2006	2007
Henkilöstön enimmäismäärä, htv	6,0	5,0
Myönnetyt määrärahat, €	450 000	370 000
- siirtona edelliseltä vuodelta	0	57 000*
Käytettävissä yhteensä	450 000	427 000*
Käyttö	393 000*	

* arvio, joka perustuu vuoden 2006 tilinpäätösennusteeseen

Ministeriön ja hallinnonalan yhteiset tietohallintomenot ovat vuonna 2007 **2.400.000 €**. Yhteiset kehittämishankkeet on kuvattu erillisessä liitteessä.

Ministeriön tietohallintomenoihin varataan vuodelle 2007 **1.300.000 €**. Määräraha on laskelmien mukaan alimitoitettu suhteessa tarvittaviin palveluihin, joten vuoden 2007 aikana palvelujen osalta joudutaan tekemään karsintaa tai määrärahoja on lisättävä.

Tietohallintoyksikkö tekee yhteisistä ja ministeriön IT-palveluista palvelusopimuksen OTTK:n kanssa.

8. RAPORTOINTI

Tietohallintoyksikkö raportoi osastopäällikköpalaverille puolivuositain tavoitteiden toteutumisesta sekä puolivuositarkastuksen ja vuodelta 2006 laadittavan vuosikatsauksen yhteydessä.

Oikeushallinnon tietotekniikkakeskuksen tulostavoitteet ja resurssit vuodelle 2007

Poikkeamat

Merkittäviä poikkeamia TAE 2007 verrattuna ei ole.

Alueellisten tukihenkilöiden siirto organisaatioon pyritään suunnittelemaan ja toteuttamaan sekä huomioimaan vasta 2008 TAE -valmistelun yhteydessä.

Erityisesti panostetaan tuotteistamiseen ja hinnoitteluun.

OTTK:n tulostavoitteet

OTTK:n tulosneuvotteluissa lähtökohtana on vuoden 2007 tulo- ja menoarviossa suunniteltu 5.200.000 menokehys ja 97 htv henkilökehys.

Erityisinä tulostavoitteina vaikuttavuuden osalta ovat käytettävyys ja asiakastyytyväisyys.

Oikeusministeriössä 23.10.2006

Kirsti Rissanen
Kansliapäällikkö

Kari Kujanen
Tietohallintojohtaja

Viestintäyksikkö

OIKEUSMINISTERIÖN VIESTINTÄYKSIKÖN VUODEN 2007 TULOSSOPI- MUS

1. TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET

Oikeusministeriön tehtäväkentän laajeneminen näkyy viestinnässä. Demokratia-asioiden painoarvo kasvaa, mitä kuvaa kansalaisvaikuttamisen vastuualueen perustaminen 1.3.2007 alkaen. Myös vaaliviestintää on jatkuvasti kehitetty ja monipuolistettu.

Toimintaympäristön muutoksessa viestintäyksikön kannalta keskeistä on verkkoviestinnän merkityksen kasvu. Odotukset verkkoviestintää kohtaan ovat kasvaneet ja kasvavat jatkuvasti. Kehitys näkyy oikeusministeriössä, hallinnonalalla ja verkkoa seuraavassa yleisössä. Sisällön kehittämisen lisäksi tärkeää on ottaa huomioon uusi tekniikka, esimerkiksi Internet-kännyköiden kasvava määrä.

Päivittäisviestintä vaatii jatkuvaa kehittämistä, samoin mediaseuranta, jolta edellytetään hyvää kattavuutta. Viestintäyksiköltä odotetaan entistä nopeampaa tiedon välitystä. Tämä edellyttää oikeusministeriössä vireillä olevien asioiden samoin kuin medioiden jatkuvaa seuraamista ja tilanteiden ennakoimista. Erityistä huomiota on kiinnitettävä asiakokonaisuuksiin, joista toimittajat tarvitsisivat taustatietoa.

Om.fi -sivut siirrettiin uuteen julkaisujärjestelmään syksyllä 2006. Muutos viivästyi teknisten ongelmien vuoksi yli puolella vuodella suunnitellusta. Siirtymäaikana jouduttiin ylläpitämään sekä uusia että vanhoja sivuja ja vanhat sivut toimivat heikosti. Ongelmat aiheuttivat paljon ylimääräistä työtä.

2. YHTEISKUNNALLISET VAIKUTTAVUUSTAVOITTEET JA NIIDEN SAAVUTTAMISTA TUKEVAT YKSIKÖN TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA

Viestintä tukee oikeusministeriön strategisten tavoitteiden toteutumista. Ensi vuonna viestintäyksikön toimintaan vaikuttavat luonnollisesti eduskuntavaalit, joiden yhteydessä ministeriö kampanjoi äänestysaktiivisuuden puolesta. Hallituksen vaihtuminen ja uusi hallitusohjelma tuovat muutoksia ja uusia tehtäviä. Uuden ministerin tarpeet on varauduttava ottamaan huomioon yksikön toiminnassa.

Hyvin toimiva viestintä lujittaa osaltaan kansalaisten luottamusta valtionhallintoon, oikeusministeriöön sekä oikeuslaitokseen ja rangaistusten täytäntöönpanoon. Viestinnässä painotetaan yhteiskunnallisesti merkittäviä uudistuksia. Käräjäoikeuksien vähentämisen yhteydessä on tärkeää ottaa viestintänäkökulma huomioon. Samoin muissa rakenteellisissa muutoksissa on arvioitava viestintätarpeet sekä suunniteltava ja koordinoitava viestintää.

Viestintäyksikön perustyötä ovat tiedotteet. Kuluvan vuoden 11 ensimmäisen kuukauden aikana on tehty 390 tiedotetta, joista suomenkielisiä 231. Se merkitsee, että joka viikko on tehty noin viisi tiedotetta. Tiedotustilaisuuksia on järjestetty yhteensä 24 eli joka toinen viikko. Ministeriön verkkosivuille on tiedotteiden lisäksi tehty lyhyempiä uutisia 21 kappaletta. Jatkossa verkkouutisointia painotetaan aikaisempaa enemmän.

2.1. Verkkoviestintä

Verkkoviestinnän kehittäminen on viestintäyksikön tärkein yksittäinen tulostavoite vuodelle 2007. Laajin hanke on uudessa julkaisujärjestelmässä käyttöön otettava automaattinen tiedonsiirtoyhteys Oskari-asianhallintajärjestelmästä om.fi:n Vireillä –osioon. Hanke toteutetaan yhteistyössä tietopalveluyksikön, Oikeushallinnon tietotekniikkakeskuksen ja WM-datan kanssa. Tavoitteena on, että työ aloitetaan huhtikuussa ja automaattinen tiedonsiirto on valmis syksyllä 2007.

Kun julkiset hanketiedot päivittyvät Oskarista suoraan verkkosivuille, voidaan parantaa tietojen ajantasaisuutta, myös ruotsinkielisten hanketietojen osalta. Tämä palvelee ulkopuolisia käyttäjiä ja vähentää tarvetta puhelimitse ja sähköpostilla tapahtuvaan kyselyyn.

Uudistus vähentää nyt tehtävää päällekkäistä työtä, mutta sen käyttöönotto ja siihen liittyvä koulutus sitoo paljon viestintäyksikön resursseja. Uudistus vaatii myös yhteistyötä eri toimijoiden kesken ja edellyttää muutoksia Oskarin ylläpitoon liittyviin työtapoihin koko ministeriössä.

Tavoitteena on ottaa täysimittaiseen käyttöön uusien om.fi –sivujen tarjoamat mahdollisuudet. Uusi julkaisujärjestelmä mahdollistaa aiempaa nopeamman uutisoinnin, kuvien monipuolisen käytön sekä tiedotteita laajemmin uutisvirran julkaisemisen etusivulla.

Vastuu ministeriön verkkoviestinnästä on viestintäyksiköllä. Uusien julkisten verkkopalvelujen myötä on tarve koordinoida verkkoviestintää mm. luomalla toimiva sivujen ylläpitäjien verkosto. Verkosto nimetään kevään 2007 aikana. Viestintäyksikkö koordinoi eri sivustojen välistä yhteistyötä mm. käytännön ylläpidossa (esim. loma-aikojen sijaistamiset) ja sivustojen kehittämisessä, jotta varmistetaan ministeriön yleisten verkkoviestinnän tavoitteiden ja linjausten toteutuminen.

2.2. Vaalit

Vuoden 2007 eduskuntavaalien tiedottamiseen liittyvistä tehtävistä huolehditaan yhdessä vaaliyksikön kanssa. Äänestysaktiivisuuden parantamiseen tähtäävä juhlavaalikampanja toteutetaan oikeusministeriön ja eduskunnan yhteistyönä. Kampanjaan kuuluu mm. tv- ja radiotietoiskuja, kirje nuorille äänestäjille, verkkosivut, selkoesite ja julisteita kuntien käyttöön.

Loppuvuodesta valmistellaan vuoden 2008 kunnallisvaalien ja sähköisen äänestyksen kokeilun edellyttämää tiedotusta.

2.3. Ohoi

Selvitetään Ohoi-lehden tilanne ja se, miten lehteä jatkossa toimitetaan ja millä resursseilla. Viestintäyksikön näkökulmasta lehti on tai sen tulisi olla ennen kaikkea oikeus-

hallinto-osaston strategisen johtamisen ja kehittämisen väline. Lehden toimittaminen käytännössä viestintäyksikön sivutyönä on ongelma (lehdellä ei ole omaa toimittajaa).

Asiasta keskustellaan oikeushallinto-osaston tulosneuvotteluissa. Viestintäyksikön ehdotus on, että lehti siirretään vuoden 2008 tai viimeistään vuoden 2009 alusta OHOn niin, että lehdellä on siellä oma toimittaja/tiedottaja. Siirtymäaikana vuoden 2007 alusta viestintäyksikön yksi tiedottaja vastuutetaan toimittamaan lehteä yhteistyössä OHOn kanssa ja viestintäyksikköön palkataan sen toimintakyvyn turvaamiseksi määräaikainen tiedottaja.

2.4. Muuta

Jatketaan oikeuslaitoksen viestintäkoulutusta yhteistyössä oikeushallinto-osaston kanssa.

Osallistutaan valtioneuvoston viestintäyksikössä vuonna 2007 toteuttavaan ministeriöiden viestintää koskevaan mediabarometritutkimukseen.

3. YKSIKÖN HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN

Yksikön henkilöstölle turvataan mahdollisuus osallistua koulutukseen ja oman ammattitaidon kehittämiseen. Ongelmia aiheuttaa kuitenkin yksikön resurssitilanne ja työn nopearytmyisyys. Nopearytmyisyys on myös stressitekijä erityisesti silloin, kun työntekijöitä on vähän.

Vuoden 2007 aikana tehdään viestintäyksikön henkilöstöstä osaaamiskartoitus ja henkilöstön kehittämissuunnitelma. Siinä otetaan huomioon muun muassa henkilökierroon mahdollisuudet.

4. YKSIKÖN RESURSSIT

Viestintäjohtaja lähtee maaliskuussa 2007 virkavaihtoon Brysseliin kahdeksi vuodeksi. Samaksi ajaksi oikeusministeriöön siirtyy komission suomalainen virkamies. EU-avustajan työsuhde loppuu helmikuussa 2007, mutta äitiysloma alkaa jo edellisen vuoden lopulla. Viestintäyksikössä henkilötyövuodet vähenevät siten yhdellä henkilöllä.

Muun muassa ministeriön tehtäväkuvan laajeneminen, verkkoviestinnän merkityksen kasvu sekä Ohoi-lehden toimittamisen vaatima työmäärä ovat johtaneet siihen, että viestintäyksikön resurssitilanne on tiukka. Tarve määräaikaisen tiedottajan saamiselle vähintään kahdeksi vuodeksi on perusteltu. Talousyksikkö selvittää, onko tähän mahdollista saada vuodelle 2007 siirtyviä määrärahoja.

Ministeriöön perustettavia uusia yksiköitä voidaan nykyistä enemmän vastuuttaa tiedottamaan.

Varataan rahat korkeakouluharjoittelijan palkkauskustannuksiin (1-3 kuukaudeksi).

	2005	2006	2007
Henkilöstön enimmäismäärä, htv	6,0	6,0	6,0
Myönnetyt määrärahat, €	450 000	416 000	390 000
- siirtona edelliseltä vuodelta	47 098	83 383	65 809*
Käytettävissä yhteensä	497 098	499 382	455 809*
Käyttö	413 715	434 000*	

* arvio, joka perustuu vuoden 2006 tilinpäätösennusteeseen

5. RAPORTOINTI

Tuloskorttihankkeiden etenemistä seurataan ministeriön johtoryhmässä säännöllisin väliajoin, minkä lisäksi osasto raportoi tässä asiakirjassa sovittujen tavoitteiden toteutumistilanteesta puolivuotiskatsauksen (raportointi 15.8.2007 mennessä) ja vuodelta 2007 laadittavan toimintakertomuksen (raportointi 15.2.2008 mennessä) yhteydessä.

Helsingissä 20.11.2006

Kirsti Rissanen
Kansliapäällikkö

Pirkko Kauppinen
Viestintäjohtaja

Sisäisen tarkastuksen yksikkö

OIKEUSMINISTERIÖN SISÄISEN TARKASTUKSEN YKSIKÖN VUODEN 2007 TULOSSOPIMUS

1. TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET

Sisäisen tarkastuksen toiminnan suuntaamisessa ja kehittämisessä otetaan huomioon seuraavat toimintaympäristöstä johtuvat tekijät

- hallinnonalan toimintasektoreiden rakenteelliset uudistukset, tuottavuusvaatimukset sekä näiden vaikutukset hallinnonalan toimintaan;
- riskien hallinnan sekä sisäiseen valvonnan kehittäminen; sekä
- sisäisen tarkastukseen kohdistuvat lisääntyvät laatu- ja tehokkuusvaatimukset.

2. YKSIKÖN TULOSTAVOITTEET VUODELLE 2007

2.1. Oikeuspolitiikan strategiaa tukevat tavoitteet

Sisäisen tarkastus tuottaa johdolle tietoa sisäisen valvonnan asianmukaisuudesta ja riittävydestä. Toimintasuunnitelman laadinnassa on otettu huomioon arviointitiedon ja konsultointituen hyödynnettävyys toiminnan tuottavuuden, tuloksellisuuden ja vaatimustenmukaisuuden kehittämisessä sekä hyvän johtamis- ja hallintotavan edistämiseksi.

Liitteenä esitettyyn toimintasuunnitelmaan sisältyy 12–13 arviointitehtävää. Niiden lisäksi suunnitelmaan sisältyy sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelyjen ja rakenteiden sekä näitä koskevan raportoinnin kehittämistä koskevia asiantuntijatehtäviä ja kaksi tähän liittyvää erillistä kehittämishanketta. Ne perustuvat sisäisen valvonnan yhteistyöryhmän suosituksiin, jotka on käsitelty ja hyväksytty ministeriön osastopäällikkökokouksessa syyskuussa 2006.

Tulostavoitteet:

- Toteutetaan liitteen mukaiset arviointi- ja asiantuntijatehtävät

2.2. Yksikön oman toiminnan kehittämistavoitteet

Tavoitteena yksikön oman toiminnan kehittämisessä on parantaa tarkastus- ja arviointitiedon laatua ja hyödynnettävyyttä. Kehittämistyö parantaa siten myös yksikön omia sisäisen valvonnan menettelyjä. Pidemmän aikajänteen kehittämistoimenpiteinä on tulut ajankohtaiseksi arvioida yleisesti sisäinen tarkastuksen järjestämistä ja resursointia hallinnonalalla sen varmistamiseksi, että sisäinen tarkastus toimintona täyttäisi jatkossa talousarvioasetuksen 70 §:ssä säädetyt vaatimukset.

Tulostavoitteet:

- Toteutetaan liitteen mukaiset arviointi- ja asiantuntijatehtävät
- osallistutaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan neuvottelukunnan/sisäisen tarkastuksen jaoston työhön valmisteltaessa valtion viraston ja laitoksen sisäisen tarkastuksen ohjesääntömallia ja uudistetaan yksikön oma ohjesääntö valmistunutta mallia soveltaen
- kuvataan ja dokumentoidaan yleisellä tasolla sisäisen tarkastuksen arviointiprosessi, siihen kuuluvat laadunvarmistusmenettelyt sekä prosessissa syntyvät vakiodokumentit ja niiden käsittely, jakelu ja säilyttäminen.
- jatketaan dokumenttien sisällöllistä kehittämistä ja mallien vakiointia siten, että arviointiraportin sisältörakenne, seurantamenettelyyn liittyvät raportit ja työpaperit on vakioitu vuoden loppuun mennessä.
- kehitetään edelleen atk-avusteisten menettelyjen sekä hallinnonalan tietojärjestelmien hallintaa ja käyttöä arvioinnissa. Oppimismäkökulma otetaan huomioon arviointikohteiden valinnassa, sisäisessä työnjaossa ja kehityskeskusteluissa henkilökohtaisista kehittämistavoitteista sovittaessa.
- selvitetään sisäisen tarkastuksen tila ja suhde toimintasektoreiden omiin valvontamenettelyihin ja laaditaan ehdotus sisäisen tarkastuksen kehittämistarpeista ja järjestämisestä hallinnonalalla. Asia käsitellään ministeriön johdossa alkusyksystä 2007.

3. YKSIKÖN HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN

Yksikön henkilöstöön kuuluu tarkastuspäällikkö, kaksi ylitarkastajaa ja osastosihteeri. Voimavarojen hallinnassa ja kehittämisessä jatketaan edellisvuosien linjaa.

	2005	2006	2007
Henkilöstön /virkojen määrä	4.3	4	4
Hyvinvointi	ei saatavissa eriteltynä yksikön pienuuden takia		
- työtyytyväisyysindeksi	77	53	50
- koulutuspäiviä / htv	100	100	100
- kehityskeskusteluja käyneiden osuus %			

Osaamisen kehittämisen tavoitteena on tukea ammatillista kehittymistä ja lisätä valmiuksia itsenäiseen työskentelytapaan sekä omien työtapojen kehittämiseen. Toimenpiteet:

- syvennetään atk-avusteisten tarkastusmenetelmien sekä hallinnonalan ja sen käyttämien tietojärjestelmien tuntemusta ja yleistä tarkastusosaamista;
- osastosihteeri jatkaa 31.3.2007 asti oppisopimuskoulutuksena vhttkonomin opintoja;
- osaamisvaatimuksia ja koulutustarpeita käsitellään yhteisesti ja henkilökohtaisista kehittämistavoitteista sovitaan tulos- ja kehityskeskusteluissa; sekä
- tuetaan osallistumista ammatillisia valmiuksia parantavaan sidosryhmäyhteistyöhön

Varautuminen tuleviin muutoksiin. Henkilöstövoimavaroissa (3.8 htv) ei ole odotettavissa olennaisia muutoksia lähivuosina. Henkilötyövuodet palautunevat normaalivahvuuteen (4 htv) pysyvämmin vuoden 2010 jälkeen. Viiden vuoden sisällä eläkeiän saavuttaa yksi työntekijä. Henkilöstön osaamisen kehittäminen on jatkuvaa ja tukee varautumista tuleviin muutoksiin.

Työhyvinvoinnin ylläpidon ja kehittämisen tavoitteena on parantaa työyhteisön toimintaedellytyksiä, huolehtia henkilöstön vaikutusmahdollisuuksista, työmotivaatiosta ja jaksamisesta. Toimenpiteet:

- varmistetaan tehtäväkohtainen osaaminen sekä sen edellyttämä riittävä tuki ja ohjaus; määrittelyt tehtäväkohtaisissa arviointi- ja työsuunnitelmissa
- mitoitetaan ja aikataulutetaan tehtävät realistisesti: sovitaan alustavasti toimintasuunnitelman laadinnan yhteydessä ja täsmennetään arviointisuunnitelmassa. Tehtävät sovitaan lisäksi tulos- ja kehityskeskusteluisa.
- varmistetaan tiedonkulku ja vaikutusmahdollisuudet omiin ja yksikön tehtäviin: säännölliset yksikkökokoukset ja työtehtäviin liittyvät käsittelyt, kehityskeskustelut, avoin keskusteluilmapiiri ja työtyytyväisyyskyselyjen läpikäyminen ja tarvittavista toimenpiteistä sopiminen, TY-HY-tilaisuuksien järjestäminen kaksi kertaa vuodessa joko yksikön kesken tai yhdessä muiden toimintayksiköiden kanssa.

4. YKSIKÖN TOIMINNAN MUU KEHITTÄMINEN

Yksikön toiminnan keskeisiä riskejä ovat arviointitiedon olennaisuuteen, kattavuuteen ja hyödynnettävyyteen liittyvät riskit, osaamis- ja menetelmäriskit sekä tehokkuusriskit. Yksikön toimintaan liittyviin riskeihin vastataan kehittämistoimenpiteillä, jotka on sisällytetty tulostavoiteasiakirjaan (kohdat 2.2. ja 3) ja toimintasuunnitelmaan. Näiden ohella pyritään jo vuoden 2007 puolella aloittamaan arviointitoiminnan pidemmän aikavälin suuntaamista palvelevan ns. tarkastusavaruuden määrittely ja sen osa-alueiden riskien tunnistaminen ja arviointi. Viimeksi mainittu tehtävä siirtyy kuitenkin pääosin seuraavalle toimintakaudelle.

Tulostavoitteet: Toteutetaan liitteen mukaiset kehittämishankkeet

5. YKSIKÖN RESURSSIT

	2005	2006	2007
Henkilöstön enimmäismäärä, htv	4,0	4,0	3,8,0
Myönnetyt määrärahat, €	205 000	230 000	210 000
- siirtona edelliseltä vuodelta	53 645	22 008	38 008*
Käytettävissä yhteensä	258 465	252 008	248 008*
Käyttö	236 457	214 000*	

* arvio, joka perustuu vuoden 2006 tilinpäätösennusteeseen

Yksikön tavoitetoimintameno taso vuodelle 2007 on 240 000 euroa. Yksikölle myönnetään vuoden 2007 talousarviomäärärahaa **210 000 euroa**, minkä lisäksi osastolla on käytettävissään vuodelta 2005 siirtyneet määrärahat. Lisäys johtuu UPJ:n mukaisista palkantarkistuksista sekä ulkoisten asiantuntijapalvelujen hankinnasta oman toiminnan kehittämiseen sekä ulkoisten koulutuspalvelujen lisääntymisestä (Liite 1).

Yksikön toimintasuunnitelmaan sisältyvien tietoturvatarkastusten toteutuksen edellyttämien ulkoisten asiantuntijapalvelujen hankintaa varten on sovittu käytettäväksi tietohallintoyksikölle varatusta määrärahasta enintään 30 000 €.

Yksikön henkilötyövuosimäärä vuodelle 2006 on **3,8 henkilötyövuotta**. Vähennys johtuu yhden henkilön osittaisesta hoitovapaasta. Työpanoksen vähentymisestä syntyvillä säästöillä (noin 6 000 €) rahoitetaan osittain eräiden hankkeiden toteutuksessa käytettäviä asiantuntijapalveluja.

6. RAPORTOINTI

Yksikkö raportoi tässä tulossopimuksessa sovittujen tavoitteiden toteutumistilanteesta puolivuositarkastuksen (raportointi 15.8.2007 mennessä) ja vuodelta 2007 laadittavan toimintakertomuksen (raportointi 15.2.2008 mennessä) yhteydessä.

Lisäksi yksikkö raportoi osastopäällikkökokoukselle vähintään kerran vuodessa osana tilinpäätösraportointia sekä muutoin kansliapäällikön kanssa erikseen sovittavalla tavalla. Arviointitoiminnan tuloksista ja muista toiminnan kannalta keskeisistä asioista raportoidaan kansliapäällikölle ja muille tahoille tarpeen mukaan.

Kansliapäällikkö Kirsti Rissanen

Tarkastuspäällikkö Riitta Laitinen

LIITTEET Sisäisen tarkastuksen toimintasuunnitelma vuodelle 2007

Sisäisen tarkastuksen yksikkö
Riitta Laitinen

22.11.2006

SISÄISEN TARKASTUKSEN YKSIKÖN TOIMINTASUUNNITELMA VUODELLE 2007

1. SISÄISEN TARKASTUKSEN TEHTÄVÄ

Sisäisen tarkastuksen tehtävät perustuvat talousarviosäädöksiin. Niitä täydentävät tilivirastojen taloussäännöt sekä sisäisen tarkastuksen ohjesääntö. Sisäisen tarkastuksen toimintatavat perustuvat sisäisen tarkastuksen ammattistandardeihin ja eettisiin sääntöihin.

Oikeusministeriössä sisäisen tarkastuksen kohdealueena ovat hallinnonalan kaikki organisaatioyksiköt ja toiminnot. Sisäisen tarkastuksen tekemien kehittämis ehdotusten ja suositusten edellyttämistä toimenpiteistä päättää asianomaisen arviointikohteen johto. Sisäisen tarkastuksen yksikkö seuraa suositusten toimeenpanoa ja raportoi siitä ministeriön johdolle osana sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelyjä.

2. ARVIOINTI- JA KONSULTOINTIHANKKEET

2.1. Toteutusvastuu

Arviointi- ja konsultointitehtävät toteutetaan yksikössä useamman henkilön yhteistyönä. Kullekin tehtävälle määrätään vastuuhenkilö sekä muut osallistujat, joiden keskinäinen työnjako sovitaan kutakin tehtävää varten laadittavassa tehtäväkohtaisessa suunnitelmassa.

2.2. Kohteiden valintaperusteista

Sisäisen tarkastuksen ammattistandardien mukaan toimintasuunnitelman laadinnassa tulee ottaa huomioon johdon arvioimat riskit. Koska hallinnonalalla ei ole käytössä systemaattista riskienarviointimenettelyä, on kohteiden valinnassa käytetty seuraavia riskiperusteisia kriteereitä

- arviointien kattavuuden parantaminen kohdentamalla arviointeja sellaisille tehtäväalueille, joilla tarkastuksia ei ole viime vuosina tehty
- rakenteellisten ja/tai toiminnallisten muutosten kohteena olevat organisaatioyksiköt ja/tai tehtäväalueet
- taloudellinen merkittävyys
- merkittävyys ministeriön toimintastrategian ml tuottavuustavoitteiden toteutumisen kannalta
- merkittävyys sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämisen kannalta

Suunnitelman laadinnassa on otettu huomioon myös ministeriön osastoilta ja yksiköiltä ja hallinnonalan virastoilta saadut ehdotukset.

Edellä todetuina kriteerein laadittuun suunnitelmaan sisältyy vuonna 2007

- kolme toiminnan arviointia, jotka tehdään syyttäjälaitoksen organisaatiomuutoksesta, henkilötietolain ja julkisuuslain toteutumisesta erikseen määriteltävällä kohdealueella sekä palvelukeskushankkeelle asetettujen tavoitteiden toteutumisesta. Näiden lisäksi selvitetään hallinnonalan toimintasektoreiden tarkastus- ja valvontakäyntejä ja niiden hyödyntämistä osana sisäisen valvonnan menettelyjä.
- ulosottoyksikön sisäisen valvonnan arviointi;
- neljä talous- ja henkilöstöhallinnon tehtäväalueelle kohdistuvaa arviointia, jotka ovat matkustamiseen liittyvien sopimusten käyttöä koskeva arviointi, kaksi ACL-menetelmin toteutettua kirjanpidon tarkastusta ja yksi Prima-henkilötietojärjestelmän tietosisältöihin kohdistuva aineistotarkastus;
- tietohallintoon kohdistuvina arviointeina tehdään kolmen toimintasektorin tietoturva-arvioinnit sekä toimintolaskentajärjestelmä Tarmon arviointi.
- yhden aluevankilan ja vankeinhoidon valtakunnallisen terveydenhuoltoyksikön riskienhallinnan kehittämistehtävät.

Lisäksi varaudutaan suunnitelman ulkopuolisiin tehtäviin joko hankkeita siirtämällä tai rajaamalla tehtävät suunniteltua suppeammiksi. Suunnitelmaan sisältyy ohjelmamuutosten varalta myös pari ylimääräistä arviointitehtävää.

Vuonna 2007 suunnitellaan toteutettaviksi osittain aikaisemmilta vuosilta muiden tehtävien vuoksi siirtyneet oman toiminnan kehittämishankkeet. Lisäksi sisäinen tarkastus osallistuu sisäisen valvonnan yleiseen kehittämiseen ja talousarviosäädösten edellyttämiin raportointitehtäviin sekä hallinnonalalla toteutettaviin kehittämishankkeisiin ja työryhmiin.

Arviointi- ja kehittämistehtävistä, niihin varatuista resursseista sekä aikatauluista on laadittu erillinen tehtäväkohtainen suunnitelma.